

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๙/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ)

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๒๔

ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๙.๓๕ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๒๕๕ คน

(เนื่องจากนายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์ ประธานสภาผู้แทนราษฎร มีกิจธุระ นาย
สอาด ปิยะวรรณ รองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๑ จึงปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : บัดนี้มีสมาชิกมาประชุมครบ
องค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

๑.๑ ด้วยได้มีพระบรมราชโองการประกาศมนตรีลาออก ให้รัฐมนตรีพ้นจาก
ตำแหน่งและตั้งรัฐมนตรี ขอเชิญท่านสมาชิก โปรดยืนขึ้นเพื่อรับฟังพระบรมราชโองการ
ขอเชิญท่านเลขาธิการอ่านพระบรมราชโองการ

(สมาชิกและผู้ที่อยู่ในที่ประชุมได้ยืนขึ้นเพื่อรับฟังพระบรมราชโองการ)

พันเอก สงวน คำวงษา (เลขาธิการรัฐสภา) :

“พระบรมราชโองการ

ประกาศ

รัฐมนตรีลาออกและตั้งรัฐมนตรี

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรด
เกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมตั้ง
พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๓ มีนาคม พุทธ-

๒๑๖

ศักราช ๒๕๒๓ และตั้งรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๑๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๒๓ ประกาศลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๒๔ และประกาศลงวันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๒๔ แล้วนั้น

บัดนี้ นายประเทือง กิริติบุตร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ลาออก จากตำแหน่ง ตั้งแต่วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๒๔ ความเป็นรัฐมนตรีของนายประเทือง กิริติ- บุตร จึงเป็นอันสิ้นสุดลง และทรงพระราชดำริว่า พลเอก สิทธิ จิรโรจน์ เป็นผู้เหมาะสม ที่จะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔๖ และมาตรา ๑๕๖ ของรัฐธรรมนูญ แห่ง ราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมตั้งให้ พลเอก สิทธิ จิรโรจน์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๒๔ เป็นปีที่ ๓๖ ในรัชการ
ปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

นายกรัฐมนตรี”

(ที่ประชุมรับทราบ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอขอบคุณ เชิญนั่งครับ

๑.๒ ประธานวุฒิสภาแจ้งว่า ในคราวประชุมวุฒิสภาชุดที่ ๒ ครั้งที่ ๖/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันศุกร์ที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๒๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งผู้มีรายนามต่อไปนี้เป็น กรรมการธิการร่วมกับฝ่ายวุฒิสภาเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ . . .)

พ.ศ. จำนวน ๑๙ คน

๑. พลอากาศเอก จรัส สุรัสวดี

๒. นายจำลอง อตันโถ

๓. นายเฉลียว คณานุกูล
๔. พลอากาศโท ชากร ทัดตานนท์
๕. นายเถลิง ชำรงนาวาสวัสดิ์
๖. นายธรรมนุญ ลัดพลี
๗. พลตรี ประสาท วิมลศิลป์
๘. พลโท ประสิทธิ์ ใจชื่น
๙. พลตรี ประหยัด รอดโพธิ์ทอง
๑๐. นายเปล่งศักดิ์ ประกาศเภสัช
๑๑. นายพิศาล มุลศาสตร์สาทร
๑๒. พลเรือโท ยุทธยา เข็ดบุญเมือง
๑๓. พลเรือโท วิเชียร สังกรธนกิจ
๑๔. พลโท วิบูลย์ เร้าเสถียร
๑๕. พลอากาศโท วีระ ไทยกกล้า
๑๖. นายศิริชัย บูลกุล
๑๗. นายสมภาพ ไทตระกิตย์
๑๘. นายสุขุม ธีระวัฒน์
๑๙. พลโท สุรเสฏฐ รามสมภาพ

ผมจึงขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ๓. ประธานรัฐสภาแจ้งว่าด้วย
 ในคราวประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๖/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันศุกร์ที่ ๑๙ มิถุนายน
 ๒๕๒๔ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติเรื่อง ให้รัฐสภาตีความมาตรา ๑๒๕ และมาตรา ๒๐๔
 (๕) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ ซึ่งนายญาติ ไหวดี

๒๑๘

เป็นผู้เสนอและลงมติว่าในวาระเริ่มแรกเมื่อใช้รัฐธรรมนูญ การเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามมาตรา ๑๒๕ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑

ผมจึงขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ กระตุ้นถาม กระตุ้นถามลำดับที่ ๑ กระตุ้นถามของคุณประเทือง วิจารณ์ปริชา เรื่อง การสร้างทางหลวงในจังหวัดพิษณุโลก ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม กระผมขอเชิญคุณประเทือง วิจารณ์ปริชา

นายประเทือง วิจารณ์ปริชา (พิษณุโลก) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ประเทือง วิจารณ์ปริชา จากพิษณุโลก ขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ดังต่อไปนี้

การสร้างทางหลวงในจังหวัดพิษณุโลกสายอำเภอนครไทย ไปดินตก ตำบลนาบัวและข้ามเมาย่าปุกเข้าสู่ตำบลนครชุม ซึ่งได้ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๒๓ นี้ ปรากฏว่าการก่อสร้างทางช่วงบนไหล่เขาย่าปุก ยังสร้างไม่ได้มาตรฐาน เมื่อฝนตกปรากฏว่าหินไหลทางพังลงมาทับทางเป็นอันตรายแก่ยานพาหนะที่วิ่งผ่าน การก่อสร้างที่ลาดยางไว้ไม่เรียบร้อยการบดอัดพื้นไม่แน่นได้ตามมาตรฐาน ผิดจรรยาบรรณหลายแห่งอันเกิดอันตรายต่อยานพาหนะ นอกจากนั้นร่องน้ำซึ่งทำด้วยคอนกรีต ขอบคอนกรีตสูงกว่าผิวจราจร เมื่อฝนตกน้ำฝนไหลลงไปใต้อันที่เขาระ่องคอนกรีตพังเสียหายไปตลอดจนทำให้พื้นถนนพังไปด้วย บางแห่งรางระบายน้ำไม่สามารถระบายน้ำ เพราะสร้างไม่ได้ระดับ น้ำจึงเซาะถนน ไหลเข้ารูตุเสียหายจนเกิดอันตรายแก่ยานพาหนะ จึงขอเรียนถามว่า

๑. จะดำเนินการซ่อมรางระบายน้ำให้น้ำไหลลงรางขอบทางโค้งได้หรือไม่ เพราะเป็นอันตราย

๒. เจ้าหน้าที่ที่ตรวจรับงานได้ตรวจสอบก่อนรับมอบงานจากบริษัทที่ก่อสร้างหรือไม่ ถ้าได้ตรวจสอบก่อนรับมอบ ทำไมปล่อยให้งานที่ไม่เรียบร้อยผ่านไป

๓. จะตัดหินไหล่ทางที่เป็นอันตรายต่อยานพาหนะ หรือทำเครื่องหมายป้องกันได้หรือไม่ เพราะฝนตกครั้งใดประชาชนไม่สามารถผ่านทางโค้งได้ด้วยเกรงอันตราย ขอได้ตอบให้ทราบด้วยครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอเชิญท่านรัฐมนตรีครับ

พลเรือเอก อมร ศิริกายะ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ขอเรียนตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้องต่อไปนี้

ในข้อที่ ๑ การสร้างทางหลวงในจังหวัดพิษณุโลก สายอำเภอนครไทยไปบ้านดินตก ตำบลนาบัว และข้ามเขาย่าปุก คือทางสายนครไทย บ้านดินตก บ้านนาเมือง ตอนบ้านดินตก บ้านนาเมือง มีปัญหาจริงอย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้องได้กล่าวถึง คือมีปัญหาทั้งทางด้านเทคนิคและทางด้านสัญญากับผู้รับเหมาก่อสร้าง สำหรับทางสายนี้ส่วนที่ชำรุดนั้น ห้างหุ้นส่วน จำกัด ต. สิทธิชัย เป็นผู้รับจ้างเหมาสำรวจออกแบบและก่อสร้าง และได้ทำการก่อสร้างแล้วเสร็จโดยได้ส่งมอบงานงวดสุดท้ายเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๒๓ ห้างหุ้นส่วน จำกัด ต. สิทธิชัยยังมีความรับผิดชอบ ตามสัญญาอีกเป็นเวลาอีก ๑๒ เดือน นับตั้งแต่วันส่งมอบงานงวดสุดท้าย ฉะนั้นห้างหุ้นส่วนนี้จึงต้องซ่อมแซมรางระบายน้ำที่เสียหาย ตามที่ท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้องได้กล่าวถึง ซึ่งกรมทางหลวงได้ดำเนินการเร่งรัดให้ห้างเป็นผู้ดำเนินการซ่อมให้เสร็จโดยเร็วด่วน ผลงานมีดังต่อไปนี้

ห้างได้เข้าซ่อมครั้งหนึ่งเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๒๓ ตามที่กรมทางหลวงแจ้งไปต่อมาเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๒๔ ท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้อง ผมขออภัยที่ต้องเอ่ยนามคือคุณประเทือง วิจารณ์ปรีชา ได้มีหนังสือแจ้งความชำรุดของทางสายนี้อีก กรมทางหลวง

๒๒๐

ก็ได้แจ้งให้ห้างเข้าซ่อมทางตามสัญญา แต่ห้างก็ละเลยมิได้ดำเนินการ กรมทางหลวง ก็จะต้องดำเนินการตามสัญญาที่มีไว้ คือว่าหลังจากที่ได้แจ้งให้ผู้รับจ้างทราบเป็นเวลา ๑๕ วัน แล้วผู้ว่าจ้างมีอำนาจจ้างผู้อื่นทำการแทนได้ โดยผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบจ่ายเงินค่าจ้าง และค่าสิ่งของตามจำนวนที่ผู้ว่าจ้างต้องเสียไปโดยสิ้นเชิง ขณะนี้ปัญหาที่มีอยู่ว่ากรมทางหลวง จะเข้าซ่อมทางเองหรือว่าจะจ้างผู้รับเหมารายใหม่โดยเรียกค่าเสียหายจากห้าง ต. สิทธิชัย ขณะนี้กำลังพิจารณาในแง่ของกฎหมายอยู่ เมื่อพิจารณาเรียบร้อยแล้วจะรีบดำเนินการโดยด่วนต่อไป

สำหรับข้อ ๒ กระทบขอทราบเรียนดังต่อไปนี้ การตรวจรับงานนั้น กรมทางหลวงได้แต่งตั้งกรมการตรวจการจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานวัสดุ ซึ่งกรมการชุดนี้ก็ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบที่กำหนดไว้ โดยจะต้องพิจารณาให้ถูกต้องแต่อย่างไรก็ตามในเส้นทางที่ตัดพื้นที่ที่เป็นภูเขาโดยทั่วไปจะเกิดการชำรุดเสียหาย อันเกิดจากน้ำฝนรวมทั้งน้ำใต้ดิน และน้ำบนผิวดิน ทำให้เกิดความเสียหายต่องานทางเร็วกว่าปกติ ทำนองนี้จะต้องมีการบำรุงรักษาอย่างหนักเป็นพิเศษ ซึ่งต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก อันนี้ก็จะเป็นข้อจำกัดอันหนึ่งในการที่จะดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับ ทางกรมทางหลวงได้เตรียมรายงานให้ทราบว่า การตรวจรับมอบงานนั้นเจ้าหน้าที่มิได้ละเลยได้ปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดไว้ทุกประการ แต่งานชิ้นนี้ที่ได้รับนั้นได้รับในหน้าแล้งซึ่งความเสียหายยังไม่เกิดขึ้น มาเกิดขึ้นตอนที่ฤดูฝน

สำหรับข้อ ๓ เกี่ยวกับการซ่อมตัดหินไหล่ทางหรือจะทำเครื่องป้องกันได้หรือไม่ นั้นในกรณีที่หินไหล่ทางหรือวัสดุร่วงหล่นบนข้างทาง กรมทางหลวงก็ต้องดำเนินการให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ในการแก้ไขให้ใช้ได้ ส่วนการทำเครื่องป้องกันนั้น กรมทางหลวงสามารถทำได้โดยจะพิจารณาทำตามความเหมาะสมเป็นจุดๆ ไปตามงบประมาณที่มีอยู่ กระทบขอทราบเรียนข้างต้นไว้เพียงเท่านี้ก่อนครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอเชิญคุณประเทืองครับ

นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา (พิษณุโลก) : ท่านประธานที่เคารพ ตามที่ฯ ภาณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้ตอบให้ทราบว่า ในการซ่อมนั้น ตามระเบียบ

ได้แจ้งให้บริษัทแล้ว แต่บริษัทละเลย ก็เป็นหน้าที่ที่ทางกรมทางหลวงจะต้องเข้าไปซ่อม
 ทางกรมทางหลวงก็เข้าไปซ่อมครับ กระทบเรียนให้ทราบ แต่ว่าการซ่อมนั้นกระทบเคยถ่าย
 ภาพแล้วก็มาเรียนให้ท่านทราบด้วยวาจาแล้วว่า ทำเหมือนลักษณะของเด็กเล่น ที่ตำบล
 นครชุม ตำบลน้ำกลุ่มซึ่งมีทางที่ตัดเข้าผ่าน แต่ก่อนนี้เป็นหมู่บ้านอยู่ ๒ ตำบลใหญ่ๆ ซึ่งเป็น
 หมู่บ้านที่ตัดขาดจากโลกภายนอกเลย คนจะเข้าออกในตำบลนี้มีทางเดียวเท่านั้นที่จะไปได้
 คือเดินด้วยเท้า จนกระทั่งมีการตัดทางเส้นนี้ ก็เป็นความหวังชีวิตใหม่ของคนในตำบล
 นครชุม ตำบลน้ำกลุ่ม ซึ่งหวังกันอย่างมากกว่าจะได้ไม่ต้องเดินข้ามเขากันเสียที กระทบอยาก
 จะกราบเรียนให้ทราบว่า คนที่อยู่ในหมู่บ้านนี้ใน ๒ ตำบลนี้ถ้าไม่เคยเดินทางออกมาข้าง
 นอกเลยจะไม่รู้จักรถยนต์ว่าหน้าตามันเป็นอย่างไร เพราะเขาไม่เคยเห็น เขาเดินด้วยเท้า
 ตลอดเวลา แล้วก็ตำบลนครชุมนี้เป็นพื้นที่ประวัติศาสตร์ตั้งแต่สมัยพ่อขุนบางกลางท่าวเข้าไป
 ไปชุมนุมไว้เพื่อประกาศอิสรภาพจากขอม แต่ว่าถูกทอดทิ้งมาโดยตลอด พอมีถนนนี้ทำให้
 เสียหาย ถนนที่ได้รับนั้น คนที่อยู่ใน ๒ ตำบลพอออกมาถึงหน้าฝนต้องมาเผชิญกับอันตราย
 ขอให้ ฯพณฯ ได้โปรดลองคิดดูเถอะครับว่าความรู้สึกของคนที่อยู่ในนั้นจะเป็นอย่างไร คน
 ที่อยู่ในหุบเขาแล้วเต็มไปด้วยผู้ก่อการร้าย เพราะฉะนั้นกระทบเคยกราบเรียนให้ท่านได้
 ทราบ แต่ว่าในข้อ ๒ ที่ท่านบอกว่าคณะกรรมการไปตรวจการจ้างนั้นได้ตรวจสอบตามวิธีการ
 ตามระเบียบของสำนักนายก กระทบอยากจะเรียนว่า ถ้าตรวจสอบกันตามระเบียบของสำนัก
 นายกนี้ ทำไมปล่อยให้ถอดรางน้ำซึ่งอยู่ริมถนนสร้างด้วยคอนกรีตนั้น ขอบคอนกรีตของ
 รางน้ำนี้สูงกว่าผิวจราจรน้ำจากถนนจะไหลลงรางนี้ก็ไหลไม่ได้ ไปติดขอบรางเสียก็ต้องไหล
 นอกราง เมื่อไหลนอกรางก็เซาะจนกระทั่งรางพัง แล้วถนนก็พังไปด้วย เพราะเป็นที่ลาดชัน
 เพราะฉะนั้นการที่บอกว่าได้ตรวจรับด้วยความเรียบร้อยตามระเบียบนั้น กระทบขอปฏิเสธ
 ว่าไม่เป็นความจริง หรือถ้าหากจะไปตรวจรับกันจริงก็คงจะรู้เห็นเป็นใจกับผู้รับเหมาก่อสร้าง
 ซึ่งเป็นเรื่องที่ท่านจะต้องติดตามเรื่องนี้ เพราะกระทบถือว่ากระทบเป็นผู้แทนราษฎรนั้นได้
 เอาสิ่งที่ได้พบได้เห็นและเชื่อว่าปฏิบัติไม่ถูกมากราบเรียนให้ทางฝ่ายบริหารทางรัฐบาลได้
 รับทราบแล้วก็อย่าได้ไปเชื่อรายงานอย่างนี้ กระทบยืนยันว่าถ้ารายงานมาอย่างนี้จริงถือว่าเป็น
 เป็นรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา โทษของข้าราชการที่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชานั้นมี

๒๒๒

สถานใดกระผมก็เชื่อว่าคงจะทราบกันดีอยู่อย่าได้ปล่อยปละละเลยเรื่องนี้เลยครับ และอีกประการหนึ่ง ที่กระผมเคยกราบเรียนท่านด้วยวาจาจนกระทั่งบัดนี้ยังไม่ได้รับการแก้ไข นั่นก็คือดินที่ไหลทางซึ่งไปทำท่อลอดถนนไว้นั้น ดินไหลลงไปทับที่นาของชาวบ้านที่นั้น จนกระทั่งทำนาไม่ได้ ได้บอกให้แก้ไขก่อนเดือนมิถุนายนหรือต้นเดือนพฤษภาคม เขาจะต้องลงมือทำนากันแล้ว ปีนี้ทำนาไม่ได้ครับ ถ้าทำไม่ได้แล้วชาวบ้านที่นั้นจะเอาข้าวที่เหนือกิน ชาวนาที่อยู่ในหุบเขานั้นมีพื้นที่แคบ ๆ เท่านั้นเอง ในพื้นที่สำรวจต่อ ๑ ครอบครัวยังจะไม่มีการมีมากเกินกว่า ๗ ไร่ครับท่านประธาน นอกนั้นก็ลดหลั่นกันลงมาคนละ ๓ ไร่บ้าง ๕ ไร่บ้าง แต่ที่เหล่านี้ถูกดินซึ่งผู้รับเหมาทำท่อลอดไหลทางบนสันเขานี้ไหลลงไปทับนาหมด เคยร้องเรียนกันมาจนระยะเวลาเป็นปีแล้ว ไม่ได้รับการแก้ไขปีนี้ชาวบ้านที่นั้นจะอดข้าวแล้ว ถ้าเขาอดข้าวเมื่อไรเขาร้องขอข้าวขึ้นมา กระผมจะพาไปที่กระทรวงคมนาคมจะไปขอพบท่านรัฐมนตรี ท่านเตรียมปัญหาเรื่องนี้ไว้ด้วยว่าขอให้รีบแก้ไขโดยด่วนที่สุด เพราะชาวบ้านที่นั้นอยู่กันอย่างยากจน ที่นาทำกินกระผมเรียนได้ว่า มากที่สุดไม่เกินครอบครัวยัง ๗ ไร่ ไม่เคยมีใครมีมากเกินกว่านั้น เพราะฉะนั้นขอได้โปรดเร่งแก้ไขข้อนี้ด้วย กระผมนำทั้งภาพถ่ายสถานที่เกิดเหตุวิธีที่จะแก้ไขกระผมก็เรียนให้ทราบแล้วว่าถ้าได้ย้ายท่อระบายน้ำนั้นไปเสียให้พ้นตรงไหลทางที่ถมดินใหม่ให้ไปอยู่ที่ดินเดิมก็จะมีปัญหาอย่างนี้ซึ่งย้ายไปประมาณสัก ๒๐ เมตรก็ทำได้ แต่ไม่ทราบว่าด้วยวิชาเทคนิคของกรมทางทำกันวิธีไหนถึงไปทำทางแล้วให้เกิดความเดือดร้อนแก่ชาวบ้านอย่างนั้น ความหวังที่จะได้ทางที่ดีกลับเหมือนกับความฝันนั้นสลายไป จึงกราบเรียน ขาพณฯ รัฐมนตรีว่า ขอได้โปรดเร่งกำชับเถอะครับกระผมก็ไม่อยากใช้เวลาของสภานี้เสียไป แต่ว่าถ้าท่านบอกว่าจะกำชับเรื่องนี้ให้เป็นกรณีพิเศษ กระผมจะไม่ลุกขึ้นซักถามท่านอีกเลยครับ

พลเรือเอก อมร ศิริกายะ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม) : กราบเรียนท่านประธานสภาครับ เรื่องที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติกล่าววั้นก็เป็นความจริง ท่านได้เอาภาพถ่ายมาให้กระผมดูว่าขอบทางชำรุดเสียหาย ไหลทางพัง ซึ่งกระผมก็ได้นำไปให้กรมทางหลวงดู แล้วก็ได้เร่งรัดให้มีการเข้าไปทำโดยเร่งด่วน ความจริงที่กรมทางไปทำนั้นเนื่องจากไปทำโดยใช้งบประมาณน้อย เพราะคิดว่าบริษัทผู้รับเหมาจะต้องแก้ไขความเสีย

หายส่วนใหญ่ให้ลุล่วงไป กรมทางก็ไปทำเพียงพอให้ใช้ได้เป็นครั้งคราว เพราะฉะนั้นก็เลยดู ๆ คล้ายกับเด็กเล่นอย่างที่ท่านว่า ถ้าผู้รับเหมาใหม่เข้าไปทำหรือกรมทางเข้าไปทำเองเป็นการใหญ่ โดยคิดค่าเสียหายจากบริษัทผู้รับเหมาเก่าแล้ว ก็เชื่อว่าผลการซ่อมทางคงจะดีขึ้น

สำหรับกรณีที่ ๒ เรื่องที่ว่ากรมมอบไม่เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับ เช่น รางน้ำ ขอบรางน้ำติดทางจราจร เช่นนี้เป็นต้น อันนี้ความจริงก็มีระเบียบในการตรวจงานรับก่อสร้างมีกรรมการตรวจการจ้างอยู่ ซึ่งอาจจะมีการบกพร่องบ้าง ตามที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้กล่าวถึง กระทบก็จะได้ติดตามสอบสวนในเรื่องนี้ต่อไป

สำหรับข้อที่ ๓ ซึ่งท่านสมาชิกผู้มีเกียรติกล่าววนั้น เป็นปัญหาใหญ่จริง อย่างที่ท่านว่า กระทบได้ให้กรมทางชี้แจงเรื่องที่ดินโดยเฉพาะดินลูกรังซึ่งไหลมากับน้ำบนภูเขา แล้วก็ออกทางท่อเข้าไปท่วมนาจนกระทั่งทำนาไม่ได้ อันนั้นก็ความจริงครับ ดินปนทรายจากสโลป (Slope) ต่าง ๆ นี้ได้ไหลเข้าไปตามช่องน้ำแล้วก็เข้าไปสู่ที่นาราชภูร ซึ่งกรมให้กรมทางไปตรวจสอบดูดินปนทรายตั้งหลายส่วนนี้ซึ่งโดยปกติในปีก่อน ๆ ที่ทางเกษตรนี้ก็ไม่เคยมีปัญหาเช่นนี้ คือน้ำฝนที่ไหลมาจากเขาก็ไม่ทำให้ถึงกับเกิดดินลูกรังลงไปถมในนาของราชภูร แต่ใน ๒ ปีหลังนี้จะเพราะธรรมชาติอย่างใดไม่ทราบ มีน้ำไหลจากบนเขาลงมาตามช่องเขามากผิดปกติ จนกระทั่งพัดพาเอาดินทรายลงไปถมที่ราชภูรจนทำนาไม่ได้ ทั้งหมดที่กรมได้รับรายงานก็เป็นจำนวนใกล้เคียงกับที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติว่า สาเหตุที่ราชภูรทำนาไม่ได้นี้ก็สันนิษฐานว่าเกิดจากการก่อสร้างทางสายนี้เอง ที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติว่าเป็นทางสายใหม่ซึ่งราชภูรได้ติดต่อกับภายนอก พอสร้างทางสายนี้เสร็จก็เกิดปัญหาอย่างว่านี่คือน้ำจากบนภูเขาพัดพาเอาดินลูกรังลงไปถมที่นาชาวบ้าน กรมก็ได้ถามว่า ควรจะทำทางเทคนิคย้ายท่อไปนี้จะได้หรือไม่ เพราะตามข้อพิจารณาเดิมของกรมทางนั้น กรมทางพิจารณาในแง่ที่ว่า จะต้องสร้างคลองนำเอาน้ำซึ่งไหลจากภูเขาไหลออกไปสู่บริเวณอื่น คือคลองส่งน้ำที่จะเอาดินปนทรายซึ่งพัดลงมากับน้ำนี้จะต้องนำไปเป็นระยะทางเป็นประมาณ ๑-๒ กิโลเมตร ถึงจะพ้นจากที่ทำนาของราชภูร ซึ่งขณะนี้กรมทางก็กำลังพิจารณาร่วมกับผู้ใหญ่บ้านและกำนันในพื้นที่ที่เจ้าของพื้นที่ทำนาไม่ได้

๒๒๔

อยู่ ถ้าดำเนินการตามวิธีนี้ได้ก็จะแก้ปัญหาระยะยาวได้ แต่การแก้ปัญหาระยะสั้นนี้กระผมก็จะได้นำเอาข้อเสนอของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติไปให้กรมทางพิจารณา และดำเนินการโดยเร่งด่วนที่สุดต่อไปครับ ขอขอบคุณครับ

นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา (พิษณุโลก) : ท่านประธานครับ สิ่งที่กระผมวิตกก็คือว่าปีนี้ทำนาไม่ได้แล้วชาวบ้านที่นั่นยากจนมาก ปัญหานี้ขอให้ท่านคิดไว้ด้วยว่าจะหาทางช่วยเหลือราษฎรที่นั่นอย่างไร อย่างน้อยนำเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรีขอให้พิจารณาไปยังกระทรวงมหาดไทยให้จัดข้าวสารไปแจกแก่ราษฎรซึ่งมีฐานะยากจน ซึ่งมีประมาณอยู่ ๒๐ กว่าครอบครัวที่ติดหนี้ไปในนาจนทำนาไม่ได้ และอีกประการหนึ่งเมื่อวานกระผมได้กราบเรียนท่านทางหนังสือว่า ทางสายนครไทย ชชาติตระการ ซึ่งแล้วเสร็จแล้วหมดสัญญาค้าประกันไปเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคมนี้เองครับ ขณะนี้ถนนลาดยางนั้นรถยนต์โดยสารซึ่งวิ่งผ่านไปนั้นติดหล่มแล้วครับ นี่แสดงให้เห็นว่าการก่อสร้างทางของผู้รับเหมาที่นั่นไม่ได้มาตรฐานจริง ๆ แล้วก็ไม่ใช่ระยะสั้น ๆ นะครับ ระยะทาง ๔๐ กว่ากิโลเมตรในช่วงทางเส้นนี้ กระผมเคยเรียนท่านทางจดหมายก็หลายครั้ง และท่านก็ตอบมาให้ทราบว่าได้ให้เข้าไปแก้ไข แต่ว่าการแก้ไขจนกระทั่งถึงเมื่อเสาร์ที่ผ่านมานี้รถยนต์โดยสารที่นั่นติดหล่มบนทางลาดยาง ซึ่งกรมทางเข้าไปควบคุมการก่อสร้างนับว่าเสียหายต่อกระทรวงคมนาคมครับ ท่านได้โปรดพิจารณาเรื่องนี้แล้วสั่งการให้เด็ดขาดจริง ๆ เสียทีเถอะครับ อย่าได้ปล่อยให้รู้เห็นเป็นใจจนชาวบ้านเขานั่งสวดกันว่าไปโกงกินร่วมกับผู้รับเหมาและก็ได้มาตรฐานทางที่ไม่ดีอย่างนี้อยู่หรือครับ หรืออย่างน้อยกราบเรียน ๆ พณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีซึ่งท่านเป็นรัฐบาลร่วมอยู่ด้วยนี้ลองเดินทางไปดูสักครั้งก็ได้ครับ จะปรากฏจริงว่าที่กระผมเอามาเรียนท่านนี้เป็นความจริงหรือไม่ ขอขอบพระคุณครับ

พลเรือเอก อมร ศิริกายะ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ทราบเรื่องปัญหาชาวบ้านทำนาไม่ได้นี้ ทางกรมทางที่ติดต่อกับทางอำเภอ นครไทย ถ้าจะยกเรื่องขึ้นพิจารณาก็จะได้พิจารณาพร้อมกับกระทรวงมหาดไทยต่อไปครับ สำหรับที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติกล่าวถึงถนนอำเภอ นครไทย อำเภอชชาติตระการ

อันนี้ก็เพื่อความจริงครับ ได้เคยเข้าไปซ่อมทำ ๒-๓ ครั้ง แล้วก็มี ความชำรุดเสียหายเกิดขึ้นอีกต่อมาตลอดเวลาแล้วขณะนี้ก็หมดระยะเวลาประกันแล้ว กรมทางจะต้องดำเนินการเอง ซึ่งกระผมจะได้กำชับให้กรมทางเข้าไปซ่อมทางเส้นนี้ โดยด่วนต่อไป ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณประเทืองจะมีอะไรอีกไหม
ต่อไปเป็นกระทู้ถามลำดับที่ ๒ กระทู้ถามของคุณ ชิงชัย มงคลธรรม เรื่อง
ฟาร์มกระบือถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเชิญคุณ ชิงชัย มงคลธรรม
ครับ

นายชิงชัย มงคลธรรม (กาฬสินธุ์) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม
นายชิงชัย มงคลธรรม ผู้แทนราษฎรจากจังหวัดกาฬสินธุ์ กระผมขอตั้งกระทู้ถาม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดังต่อไปนี้

เนื่องจากการตั้งฟาร์มกระบือของเอกชน ซึ่งตั้งขึ้นเพื่อจัดขอโควต้าส่งกระบือ
ไปขายยังต่างประเทศนั้น การจัดตั้งไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขของทางราชการที่กำหนดเอาไว้
และเป็นการตั้งขึ้นเพื่อหลอกลวงในการขอโควต้าส่งสัตว์ไปขายยังต่างประเทศ โดยอาศัย
เจ้าหน้าที่ของทางรัฐได้ให้ความร่วมมือในการหลอกลวงรัฐบาล เพราะฉะนั้นแล้วการ
กระทำดังกล่าวนี้จึงเป็นการทุจริตต่อบ้านเมือง กระผมขอเรียนถามท่านรัฐมนตรีดังต่อไปนี้

๑. ท่านทราบเรื่องนี้หรือไม่อย่างไร
๒. เมื่อทราบแล้วจะดำเนินการแก้ไขอย่างไร
๓. ท่านมีนโยบายในการส่งเสริมฟาร์มกระบืออย่างไร

ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอเชิญท่านรัฐมนตรีครับ

พันตำรวจเอก กฤษ สังขทรัพย์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม พันตำรวจเอก
กฤษ สังขทรัพย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระผมขอตอบกระทู้
แทน ขพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังต่อไปนี้ ตามกระทู้ของ
ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ตามข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ นั้น กระผมขอกราบเรียนว่า ทาง

๒๒๖

รัฐบาลได้ตั้งคณะกรรมการเพื่อการขึ้นชุดหนึ่งซึ่งเรียกว่าคณะกรรมการดำเนินการโครงการส่งเสริมเลี้ยงปศุสัตว์เพื่อส่งออก คณะกรรมการชุดนี้ก็มีหน้าที่ในการกำหนดปริมาณและกำหนดกฎเกณฑ์ในการที่จะช่วยส่งเสริมเจ้าของฟาร์มผู้ซึ่งเลี้ยงโคกระบือเพื่อส่งออกไปขายจำหน่ายยังต่างประเทศ ก็อยากจะทราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพว่า การค้าสัตว์ โดยเฉพาะปศุสัตว์ โค กระบือในตลาดต่างประเทศนั้น ประเทศไทยเรามีได้เป็นประเทศเดียว ซึ่งทำการเป็นผู้ส่งออกปศุสัตว์ไปจำหน่ายยังต่างประเทศ นโยบายของคณะกรรมการที่วางกำหนดกฎเกณฑ์ มาตรการ และปริมาณต่างๆ ในการส่งออกนั้น สำหรับประเทศไทยของเรานั้นได้คำนึงถึงความพอเพียงปริมาณ ในเรื่องแรงงาน ในเรื่องเนื้อสัตว์ที่จะใช้บริโภคภายในประเทศของเราเป็นหลัก การตั้งฟาร์มของเอกชน ซึ่งตั้งฟาร์มเพื่อนำปศุสัตว์ โค กระบือ ส่งไปขายไปจำหน่ายยังต่างประเทศนั้น เป็นการลงทุนที่มาก และเป็นการลงทุนที่ยาก ทางราชการจึงกำหนด โดยเฉพาะคณะกรรมการจึงกำหนดเป็นนโยบายเป็นเงื่อนไขไว้ว่า นับตั้งแต่ปี ๒๕๒๕ เป็นต้นไป จะกำหนดให้เจ้าของฟาร์มผู้ส่งออกนำปศุสัตว์ของตนเองภายในฟาร์มของตนเองส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศนั้น ได้ในจำนวน ๒๐ เพอร์เซ็นต์ของฟาร์ม และทุก ๆ ปีก็จะเพิ่มจำนวนขึ้นปีละ ๒๐ เพอร์เซ็นต์จนครบในปี ๒๕๒๙ คือจำนวน ๑๐๐ เพอร์เซ็นต์เต็ม คือหมายความว่าเจ้าของฟาร์มจะต้องดำเนินธุรกิจเลี้ยงปศุสัตว์ โค กระบือ ในฟาร์มของตนเองทั้งสิ้น จะไปรวบรวมหรือไปกว้านซื้อโค กระบือจากราษฎรผู้เลี้ยงโค กระบือนั้น เพื่อส่งออกต่อไปไม่ได้ ทั้งนี้เหตุและผลก็อยากจะทราบเรียนเพื่อให้เข้าใจชัดเจนว่า เวลานั้นตลาดปศุสัตว์ต่างประเทศของเราชบเซามาก ทั้งนี้เนื่องจากเพราะเหตุว่าการเลี้ยงปศุสัตว์ดังกล่าว ซึ่งชาวนาชาวไร่ของเราเลี้ยงอยู่ไม่ถูกสุขลักษณะ เจ้าของฟาร์มต่างๆ อย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ตั้งกระทู้ถามนั้น ที่ว่าไปกว้านซื้อจากประชาชนชาวไร่ชาวนานั้น คุณภาพของสัตว์เราซึ่งส่งไปขายต่างประเทศไม่ปลอดโรคและไม่สมบูรณ์ถึงขนาด ตลาดต่างประเทศในวงการค้าต่างประเทศ โค กระบือของเราจึงชบเซาและถูกต่างประเทศช่วงชิงเอาไปจนเกือบจะหมดอยู่แล้ว จึงเป็นความจำเป็นของคณะกรรมการนี้ อย่างกระผมทราบเรียนตอนต้นแล้วว่า จะต้องพยายามที่สุดที่จะทำให้คุณภาพและปริมาณและความปลอดโรคของปศุสัตว์นั้น มีถึงขนาด

ที่ต่างประเทศยอมรับจึงผลักดันให้คณะกรรมการตั้งเงื่อนไขกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่จะกำหนดให้ผู้ตั้งฟาร์มนั้น ได้อนุญาตดูแลรักษาป้องกันโรคต่างๆ ของสัตว์ให้ถูกต้องเป็นที่ยอมรับของต่างประเทศการที่จะไปกว้านซื้อจากประชาชนต่อไปนั้น จะเป็นอันตรายต่อเศรษฐกิจของประเทศ และเป็นอันตรายต่อผู้ส่งออกเอง เป็นอันตรายแก่เจ้าของฟาร์มเอง หลักเกณฑ์ใหญ่ๆ ซึ่งคณะกรรมการได้ตั้งกฎเกณฑ์ไว้ก็คือว่าผู้ที่ตั้งฟาร์มนั้น จะต้องมียอดเงินของตนเองเป็นจำนวนเท่านั้นเท่านี้ จะต้องมีพ่อพันธุ์แม่พันธุ์เท่านั้นเท่านี้ เมื่อครบกำหนด ๕ ปีแล้วจะต้องส่งโค กระบือไปจำหน่ายต่างประเทศด้วย โคนุของในฟาร์มของตนเองจะเอาไปกว้านซื้ออย่างเท่าไม่ได้ อันนี้ก็จะต้องเห็นใจว่าเจ้าของฟาร์มนั้นได้ตั้งขึ้นมากกว่าจะเลี้ยงโค กระบือถึงจำนวนกฎเกณฑ์ตามที่คณะกรรมการตั้งไว้ อย่างกระผมกราบเรียนตอนต้นแล้วว่าเป็นเรื่องยากลำบากที่สุดเป็นการลงทุนที่มากที่สุด เป็นการลงทุนยาวนานอย่างน้อยที่สุดใช้เวลาถึง ๑๐ ปี อันนี้ก็ยากจะกราบเรียนว่า ความเห็นใจที่คณะกรรมการได้ตั้งกฎเกณฑ์ไว้ว่า ตั้งแต่ปี ๒๕๒๕ ถึงปี ๒๕๒๙ โครงการของคณะกรรมการจึงจะสมบูรณ์แบบที่เจ้าของฟาร์มไม่ต้องไปกว้านซื้อโค กระบือจากประชาชนผู้เลี้ยงอีกต่อไป เรื่องนี้ในข้อ ๑ ซึ่งท่านถามว่า ท่านทราบเรื่องนี้หรือไม่อย่างไร กระผมขอกราบเรียนว่าเป็นความจริงอย่างที่ท่านได้ตั้งกระทู้ถามมา เจ้าของฟาร์มต่างๆ ก็ได้ไปกว้านซื้อโคกระบือจากประชาชนผู้เลี้ยง เพื่อนำออกส่งออกในนามของฟาร์มต่างๆ แต่อย่างไรก็ดีขอกราบเรียนว่า ในปัจจุบันนี้เราก็มีมาตรการที่เข้มงวดกวดขัน นอกจากมีคณะกรรมการระดับชาติแล้ว ซึ่ง ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน และมีคณะกรรมการจากส่วนราชการต่างๆ อีก ๑๐ หน่วย ราชการด้วยกัน วางกำหนดกฎเกณฑ์นโยบายต่างๆ ที่กระผมกราบเรียนแล้ว ในการนับจำนวนโค กระบือ เพื่อส่งออกนั้น คณะกรรมการชุดดังกล่าวยังได้แต่งตั้งอนุกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยข้าราชการระดับกระทรวงของกระทรวงเกษตร กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย และเจ้าของเรื่อง คือกรมปศุสัตว์ออกไปตรวจสอบคุณภาพความปลอดภัยโรคของสัตว์ต่างๆ จากเจ้าของฟาร์ม ซึ่งรวบรวมโค กระบือนั้นเอาไว้ในฟาร์มของตนเองอีกด้วย นอกจากนี้คณะอนุกรรมการดังกล่าวยังมีอำนาจชี้เด็ดขาดว่าเจ้าของฟาร์มใดมีโค กระบือที่ซื้อลงมาแล้ว โคนุที่ตนเองมีอยู่

๒๒๘

ในฟาร์มนั้นมีปริมาณมากน้อยแค่ไหนเพียงใด และยั้งบังคับอีกว่า ทุก ๆ ๒ เดือนนี้ จะต้องให้กรรมการมีสิทธิเข้าไปเรียกตรวจสอบจำนวนโค กระบือ ซึ่งเจ้าของฟาร์มมีอยู่เองก็ดี ซึ่งเอามาจากประชาชนบางส่วนก็ดี ถ้าไม่ให้ความยินยอมที่ให้อนุกรรมการไปตรวจถูกรอบ ๒ เดือนก่อนส่งออกนั้น จะมีความผิดถึงขนาดไม่อนุญาตให้เจ้าของฟาร์มนั้นนำสัตว์ โค กระบือ เพื่อส่งออกไม่ได้เลยทีเดียว

สำหรับข้อ ๒ เมื่อทราบแล้วจะดำเนินการอย่างไร กระผมกราบเรียนตอนต้นไว้แล้วนะครั้นว่า ตั้งแต่ปี ๒๕๒๕ เป็นต้นไป จนถึงปี ๒๕๒๙ ทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งเป็นเจ้าของเรื่องโดยกำหนดกฎเกณฑ์ซึ่งคณะกรรมการตั้งกราบเรียนแล้วนั้นได้วางกฎเกณฑ์ไว้ ก็จะกำหนดมาตรการที่เข้มงวดกวดขันในการตรวจสอบให้มากยิ่งขึ้น โดยเจ้าของฟาร์มจะต้องส่งออกในปี ๒๕๒๕ นี้จำนวน ๒๐ เพอร์เซ็นต์ ปี ๒๕๒๖ จำนวน ๔๐ เพอร์เซ็นต์ ต่อไปจนครบปี ๒๕๒๙ ซึ่งเจ้าของฟาร์มจะต้องนำโค กระบือที่เลี้ยงในฟาร์ม นั้นส่งออกได้เท่านั้น จะไปกว้านซื้อจากประชาชนอีกต่อไปไม่ได้

สำหรับข้อ ๓ ท่านถามว่ามีนโยบายในการส่งเสริมฟาร์มกระบืออย่างไร อันนี้ขอกราบเรียนว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นเจ้าของเรื่องในการพัฒนาปศุสัตว์เพื่อส่งออกและเป็นเจ้าของเรื่องในการพัฒนาปศุสัตว์ทุกชนิดตั้งแต่ โค กระบือ ตั้งแต่สุกร เป็ด ไก่ อันนี้เฉพาะกระบือนี้ก็อยากจะกราบเรียนว่า ในปีนี้รัฐบาลก็ได้อนุมัติโครงการใหญ่ ๆ หลายโครงการเพื่อสนับสนุนโดยเฉพาะกระบือ เช่น ตั้งธนาคารโค กระบือ ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดเป็น ประธานกรรมการของจังหวัด เมื่อวันที่ศุกร์ที่แล้วกระผมเดินทางไปดูโครงการธนาคารกระบือของท่านผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี ซึ่งมีท่านรองผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรีเป็นเจ้าของโครงการซึ่งได้กระทำไปประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง ประชาชนหลายหมู่บ้านในท้องถิ่นนั้นร่วมมือกันเป็นสมาชิก มีอ่างเก็บน้ำ มีทุ่งหญ้า ทุกคนมีสิทธิ์เป็นเจ้าของกระบือจำนวน ๒ ตัว มีการจัดเวรยามกัน มีมาตรการป้องกันต่าง ๆ และนอกจากนี้โครงการต่าง ๆ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์นั้นได้ทำไปเพื่อส่งเสริมฟาร์มโค กระบือนั้น เราจะมุ่งหน้าไปในทางภาคใต้ ซึ่งในปีนี้ก็ตั้งใจว่าจะดำเนินการด้วยความเข้มแข็ง โดยเร่งด่วน ทั้งนี้เพราะเหตุว่าทางภาคใต้นั้นเป็นเขตซึ่งทางสหประชาชาติได้ประ-

ภาคเป็นเขตปลอดโรค และมีตลาดซึ่งประเทศซึ่งเป็นชาวมุสลิมมีความปรารถนามีความต้องการที่จะได้โค กระบือทางภาคใต้ไปบริโภค จากภาคอื่นเขาไม่ต้องการ สำหรับตลาดต่าง ๆ ที่ส่งออกทางตลาดกรุงเทพฯกับการทำเรือกรุงเทพนั้น กระผมกราบเรียนตอนต้นแล้วว่า ตลาดของเราที่ญี่ปุ่นก็ดี ที่ฮ่องกงก็ดี ถูกต่างประเทศแย่งเอาไปจนหมดสิ้นแล้ว ทั้งนี้เนื่องจากเพราะเหตุว่าเจ้าของฟาร์มนั้นไม่ได้ดูแล ไม่ได้เลี้ยงโค กระบือด้วยฟาร์มของตนเอง เมื่อไปกว้านซื้อโค กระบือจากประชาชนผู้เลี้ยงคุณภาพความปลอดโรคไม่มีถึงขนาดตลาดของเราจึงซบเซาลง เมื่อกราบเรียนแล้วท่านประธานที่เคารพในชั้นนี้กระผมขอตอบท่านสมาชิกผู้มีเกียรติแต่เพียงเท่านี้ก่อนครับ

นายชิงชัย มงคลธรรม (กาฬสินธุ์) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมก็ไม่อยากจะพูดอะไรให้มากมายไปเกี่ยวกับเรื่องนี้เพราะเป็นกระทู้ถามที่นานมาแล้ว แต่ข้อเท็จจริงแล้วมันเป็นปัญหาที่รัฐบาลจะต้องแก้ไขโดยเร่งด่วนด้วยครับ คือปัญหาทั้งหลายทั้งปวงมันมีอย่างนี้ครับ กระผมเชื่อว่าท่านรัฐมนตรีเองอาจจะทราบข้อเท็จจริงและข้อมูลมาจากข้าราชการที่เสนอข้อมูลมาให้ท่าน แต่ข้อเท็จจริงที่มันเป็นปัญหากับเกษตรกรของประเทศเราที่เป็นเจ้าของโค กระบืออยู่ในขณะนี้ มันมีมากครับ เกี่ยวกับเรื่องฟาร์มของบริษัทเอกชนนี้ครับ ตามข้อเท็จจริงแล้วนั้นเจ้าของฟาร์มเขาไม่ได้อยู่ที่ชนบทหรอกครับ เขาอยู่ในกรุงเทพฯเป็นส่วนใหญ่ และกระผมเองเห็นความไม่ถูกต้องไม่ชอบมาพากลและได้รับหนังสือร้องเรียนจากราษฎรจำนวนมาก เกี่ยวกับการกระทำของเจ้าของฟาร์มและเจ้าหน้าที่ของบ้านเมืองที่ให้ความร่วมมือกันในการที่จะหาประโยชน์ใส่ตัว ข้อเท็จจริงเป็นอย่างนี้ครับ คนที่เขาจะไปจดทะเบียนเป็นบริษัทฟาร์มนี้ครับ เขามีสตางค์แล้วเขาก็ออกไปเลยครับ เขาไปหาทำเลที่เหมาะสมและเขาก็จดทะเบียนขึ้น เขาก็ลงทุนไปสักสองแสนสามแสน หรือแสนหนึ่งสองแสนในการทำรั้วล้อม ทำโรงพักสัตว์ทำอะไรขึ้นมาหลอกๆแค่นั้นเองครับ เขาไม่ได้มีกระบืออยู่ในครอบครองเขาแม้แต่ตัวเดียวครับ ท่านประธานที่เคารพ เป็นอย่างนั้นข้อเท็จจริง แล้วที่นี้ถึงเวลาที่เขาจะต้องเอาโคคว่ำครับ เขาก็จะไปให้ชาวบ้านนะครับอันควายเข้ามาในฟาร์มของเขาเลยครับ เขาให้ตัวละ ๑๐ บาท ๕ บาท แล้วแต่พอจะต่อรองกันได้ หมู่บ้านไหนใหญ่หน่อยหรือหมู่บ้านใกล้เคียงกันมีประชาชน

๒๓๐

หนาแน่นหน่อย ฟาร์มของเขาเหล่านี้ก็มีจำนวนกระบือมากเหลือเกินครับ ข้อเท็จจริงมันเป็นอย่างนี้ แล้วไม่มีเป็นเจ้าของแม่แต่ตัวเดียวครับ แล้วทีนี้เขาก็ได้โควต้าไปและอันนี้ครับทำให้ปัญหากระบือในภาคอีสานหรือภาคอื่น ๆ จะต้องมีราคาแพงขึ้น เขาก็ซื้อในราคาที่สูงกว่าปกติพอสมควร แล้วทีนี้เมื่อขาย ราษฎรที่เดือดร้อนเงินทองก็ต้องขายและราคาสูงครับ ทีนี้คนซื้อธรรมดาก็ต้องซื้อราคาสูงไปด้วย เพราะฉะนั้นกระบือในส่วนใหญ่ในภาคอีสานขณะนี้ราคาแพงลิบล้ำครับ จะซื้อมาทำไร่ไถนาขณะนี้เดือดร้อนไปตาม ๆ กัน และในขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่ของบ้านเมืองเรา เจ้าหน้าที่อำเภอที่เกี่ยวกับปศุสัตว์นี้ครับ ก็ได้ให้ความร่วมมือกับเจ้าของฟาร์มหลอก ๆ เหล่านี้ โดยติดติดตลอดมา กระผมอยากจะให้ท่านรัฐมนตรีสอบสวนไปด้วยครับ เอาที่หนึ่งที่จังหวัดกาฬสินธุ์เป็นแห่งแรกเลย ที่อำเภอเขาวงเจ้าของฟาร์มนั่นคือนายสมปองครับ นี่กล้าพูดได้เพราะชื่อฟาร์มเขาก็ชื่อเจ้าของเขาเขียนตัวเบ้อเรื่อไว้เลยครับ เวลาปกติดูดูธรรมดาไม่เห็นว่ากระบือของนายสมปองแม่แต่ตัวเดียวอยู่ในฟาร์มแห่งนั้นเลย ผู้ใหญ่บ้านกำนันเขาร้องเรียนมา เอ น้อย่างไรแล้วพอถึงเวลาเข้ามิด เขาจะล้มวัวกัน ๒ ตัว ๓ ตัวเลี้ยงชาวบ้าน แล้วก็ให้ไปนำเอากระบือของตัวเองออกมาผูกไว้เป็นร้อย ๆ เป็นพัน ๆ ตัว และเจ้าหน้าที่ของทางอำเภอก็ก็นับชึ้ครับนับจำนวนได้จำนวน ๑,๐๐๐ ตัว ๘๐๐ ตัวก็ใส่พิมพ์กระบือปลอมลงไปทั้งนั้น แล้วก็บอกว่านี่เป็นฟาร์มไม่ถูกต้องครับ แล้วเขาก็ขอโควต้าเขาลงทุนเพียง ๓ แสน ๔ แสนบาท แล้วปี ๆ หนึ่ง ๒ ปี ๓ ปี เขาได้กำไรไปเท่าไรครับ แล้วคนที่ให้ความร่วมมือโดยไม่รู้ชื่อไหนก็ชื่อชาวบ้านครับเขาได้เงินแค่จูงควายเขาออกไปในฟาร์มของเขาได้ตัวละ ๑๐ บาท เขามี ๕ ตัวเขาจูงไปทั้ง ๕ ตัว มี ๖ ตัวเขาจูงไป ๖ ตัว สาย ๆ หน่อยพอตรวจนับเสร็จเขาก็จูงกลับบ้านมาเขาก็ได้สตางค์ใช้ เราจะไปโทษเขาก็ไม่ได้เพราะเขาก็ไม่รู้ เพราะฉะนั้นเจ้าหน้าที่ของบ้านเมืองนี้ได้ทำให้เกิดความสับสนในเรื่องนี้พอสมควร และการกระทำดังกล่าวนี้เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องละครับมันผิด เป็นการกระทำที่ผิดต่อกฎหมายของบ้านเมืองด้วยครับ เพราะฉะนั้นท่านประธานที่เคารพครับ ทางผู้รับผิดชอบจะต้องพิจารณาเรื่องนี้ให้ละเอียดรอบคอบนะครับอย่าให้มันมาก ไม่ใช่มีแต่เฉพาะจังหวัดกาฬสินธุ์ ฟาร์มหลอก ๆ อย่างนี้มีทั่วไปครับในจังหวัดภาคอีสาน และเจ้าของเขาก็คือคนที่นั่งอยู่ในกรุงเทพฯ นี้

มีลูกไม้ลูกมืออยู่ต่างจังหวัดออกไปหาประโยชน์หากำไรบนความไม่ถูกต้อง อย่างนี้ไม่สมมา
 พาคอร์ที่จะทำ และขณะเดียวกันเองประเทศชาติเราก็เสียชื่อเสียงไปด้วย เพราะเอาสัตว์
 ที่มีโรคอะไรไปทำลายตลาดของตัวเองไปทำอย่างนี้ไม่ถูกต้อง กระทบจึงอยากจะทราบว่าทาง
 กระทรวงเกษตรได้ทราบข้อมูลที่แท้จริงหรือไม่หรือพึ่งแต่เจ้าหน้าที่ของปศุสัตว์ที่รายงาน
 มาว่าฟาร์มของนาย ก. นาย ข. มีกระบืออยู่ในครอบครองเท่านั้นตัว ปีนี้ให้โควต้าไป
 เท่านั้น อันนี้กระทบกล้าที่จะยืนยันได้เลยครับว่าเจ้าของฟาร์มเหล่านั้นไม่มีกระบือของตัว
 เองแม้แต่ตัวเดียว แล้วปล่อยให้ทำกันมาอยู่อย่างนี้ แล้วก็ให้โควต้าส่งสัตว์ออกไปขายยัง
 ต่างประเทศกันอยู่ตลอดอย่างนี้ แล้วเราจะปล่อยให้เรื่องนี้เป็นอย่างนี้หรือครับ แล้วปัญหา
 ต่าง ๆ ตามมามากมาย เช่นมีการลักขโมยควายกันมาส่งรถกันอย่างตาชด้นในขณะนี้ทั่วไป
 หมด ถึงเวลาหน้าที่เขาจะส่งกระบือออกต่างประเทศนี้ การลักควายกันลักอะไรกันจะมาก
 ขึ้นเป็นพิเศษครับ เพราะฉะนั้นแล้วการกระทำดังกล่าวนี้ไม่ถูกต้องครับ กระทบไม่มีเจตนา
 จะไปทำลายอะไรใครทั้งสิ้น แต่กระทบอยากจะให้รัฐบาลนี้ได้ควบคุมให้ถึงจริง ๆ ครับ ไม่ใช่
 มาอ่านแต่รายงานไม่ใช่ มาดูแต่ตัวเลขว่าข้อเท็จจริงเป็นอย่างไรแล้วเราไม่ยอมแก้ไข แล้ว
 เราไม่ยอมพิจารณาถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่ แล้วให้มันเกิดขึ้นแล้วเหตุการณ์เปลี่ยนไปแล้ว
 เราถึงมายอมรับกันทีหลังอย่างนี้เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องครับ เพราะฉะนั้นกระทบอยากจะกราบ
 เรียนท่านประธานผ่านไปทางกระทรวงเกษตรได้พิจารณาเรื่องนี้ และดูแลให้ทั่วถึง แล้ว
 เอาผิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ให้ความร่วมมือ โดยได้เงินใต้ทองจากเจ้าของฟาร์มที่ทำกันอยู่
 อย่างนี้ละครับ ราษฎรที่เขาไม่เห็นดีเห็นงามด้วยการกระทำดังกล่าวนี้เขาร้องเรียนมาครับ
 กำนันบ้าง ผู้ใหญ่บ้านบ้างเขาบอก เอ นี่ท่านผู้แทนอย่างไรกันแน่ จะให้ผมทำอย่างไร
 พิมพ์กระบือนั้นเป็นพิมพ์ปลอมทั้งนั้นไม่รู้ว่าจะเอามาได้อย่างไรเป็นพัน ๆ ตัวครับ แล้วเวลา
 ส่งสัตว์เข้ามาในกรุงเทพฯ ๆ อย่างนี้ของปลอมทั้งนั้นตามกฎหมายแล้วรู้สึกว่าจะห้ามกระบือ
 ตัวเมียเสียด้วย แต่เขาไม่ได้เลือกหรอกครับ เพราะฉะนั้นแล้ว กระทบอยากจะกราบเรียน
 ให้ท่านผู้รับผิดชอบในเรื่องนี้ได้พิจารณาแล้วแก้ไขโดยด่วน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ช่วยถามดีกว่า ไม่ใช่ฝาก
 กราบเรียน

๒๓๒

นายชิงชัย มงคลธรรม (ภาพสินธุ์) : ครับ อันนี้ไม่ถามแล้วครับและก็เลิกพูดกันแล้ว เพราะถามกันไปก็ตอบกันมาแค่นี้ไม่มีประโยชน์ กระผมอยากให้ท่านไปดำเนินการเรื่องนี้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่จังหวัดกาฬสินธุ์และจัดการให้ด้วยครับ เพราะชาวบ้านร้องเรียนมามากเหลือเกิน ขอบพระคุณครับ ไม่ต้องตอบกระผมด้วยครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ ต่อไปเป็นกระทู้ถามลำดับที่ ๓ กระทู้ถามของร้อยตำรวจโท ณรงค์ เทวกุปต์ เรื่อง การจัดหาปุ๋ยเคมีช่วยเหลือเกษตรกรผู้ทำนา ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเชิญร้อยตำรวจโท ณรงค์ เทวกุปต์ ครับ

ร้อยตำรวจโท ณรงค์ เทวกุปต์ (อุบลราชธานี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ร้อยตำรวจโท ณรงค์ เทวกุปต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี ผมได้ตั้งกระทู้ถามท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวกับเรื่องการจัดหาปุ๋ยเคมีช่วยเหลือเกษตรกรผู้ทำนา ความจริงกระทู้นี้ก็เป็นกระทู้ค้างปี แล้วที่ท่านประธานได้กรุณาจัดให้เข้าสู่วาระการประชุมครั้งนั้นนั้นก็ประจวบกับเป็นฤดูทำนาของปีปัจจุบันนี้ด้วย และปัญหาของเรื่องการจัดหาปุ๋ยเคมีนั้นก็เกิดขึ้นมาทุกรัฐบาลทุกยุคทุกสมัย การที่กระผมได้ตั้งกระทู้ถามนั้นก็เนื่องจากว่าเป็นความเดือดร้อนของเกษตรกรไทยทั้งหลาย เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องหาซื้อปุ๋ยในราคาที่แพง ผมเชื่อว่าทุกรัฐบาลก็ต้องทราบอยู่แล้วว่า ถ้าชาวนาข้าวไร่ของเราต้องซื้อปุ๋ยแพงนั้น นั่นหมายถึงว่าต้นทุนการผลิตของเขาต้องสูงตามไปด้วย เป็นเรื่องที่น่าเศร้าใจอย่างว่า เกษตรกรของเรานั้นนอกจากจะต้องประสบกับปัญหาต้นทุนการผลิตสูงแล้ว เขายังต้องประสบปัญหาอีกหลายๆ ประการ และปัญหาสุดท้ายคือปัญหาเรื่องการขายผลผลิตทางเกษตรของเขา เพราะฉะนั้นในกระทู้ถามผมนั้นก็ใคร่ที่จะให้รัฐบาลนี้ช่วยทำความเข้าใจว่า นโยบายการจัดหาปุ๋ยเคมีเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่เรามีความหวังว่าจะได้ปุ๋ยถูกไม่ต้องไปซื้อปุ๋ยราคาแพงจากพ่อค้าพ่อขายทั้งหลายนั้น ทางรัฐบาลได้ดำเนินการและวางแผนเป็นนโยบายที่แน่นอนมั่นคงอย่างไร เพราะเท่าที่ผ่านมาในปีที่ผมตั้งกระทู้ถามนี้เอง เมื่อประมาณ ๒ ปีที่แล้ว

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เดียวขอโทษ ผมอยากให้ถามตามเดี๋ยวก่อนว่าเอาที่หลังดีกว่านะครับ

ร้อยตำรวจโท ณรงค์ เทวคุปต์ (อุบลราชธานี) : ครับ ต้องพูดกันก่อนครับ ท่านประธานที่เคารพ เมื่อ ๒ ปีที่แล้วเพราะกระทุ้งย้อมมาจากเมื่อ ๒ ปีที่แล้ว การจัดนโยบายการขายปุ๋ยราคาถูกลงของรัฐบาล ปรากฏว่าทางเกษตรกรรวบรวมเงินไปให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลเพื่อซื้อปุ๋ย เขาต้องคอยปุ๋ยจากเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นเป็นเวลาประมาณ ๑ เดือนถึง ๒ เดือน แต่ระยะเวลาการตกกล้าก็ดี ระยะเวลาการปักดำก็ดี ไม่สามารถจะคอยได้ ปุ๋ยก็ไม่ได้จะเอาเงินไปซื้อจากพ่อค้าก็ไม่ได้ อันนี้เป็นความเดือดร้อน เพราะฉะนั้นปัญหาข้อแรกหรือกระทู้ถามข้อแรกของผมที่ทางกระทรวงเกษตรจะต้องให้ความกระจ่างนั้นก็ถือว่า นโยบายการจัดหาปุ๋ยเคมีแม้แต่ในรัฐบาลนี้ที่จะหาปุ๋ยราคาถูกลงมาช่วยเหลือชาวนานั้นยังจะดำเนินการต่อไปหรือไม่ นี่เป็นคำถามแรกครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอเชิญครับ

นายณรงค์ วงศ์วรรณ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) : ท่านประธานที่เคารพและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม นายณรงค์ วงศ์วรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากจังหวัดแพร่ ในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติถามว่า รัฐบาลมีนโยบายจัดหาปุ๋ยเคมีราคาถูกเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรหรือไม่นั้น ทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเป็นผู้จัดหาปุ๋ยราคาถูกลงมาจำหน่ายให้กับเกษตรกร เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรเนื่องจากราคาปุ๋ยในท้องตลาดมีราคาแพง โดยได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นต้นมา และทางรัฐบาลมีนโยบายอย่างแน่วแน่ที่จะจัดหาปุ๋ยราคาถูกลงมาจำหน่ายให้กับเกษตรกรทุก ๆ ปี ผมขอเรียนตอบเท่านี้ก่อนครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ

ร้อยตำรวจโท ณรงค์ เทวคุปต์ (อุบลราชธานี) : ท่านประธานที่เคารพครับ นับตั้งแต่ที่รัฐบาลได้จัดช่วยเหลือปุ๋ยราคาถูกลงกับเกษตรกรมาตั้งแต่ปี ๒๕๑๘ นั้น ถ้ากระผมจำไม่ผิดปุ๋ยเมื่อปี ๒๕๑๘ ราคากระสอบละ ๑๐๐ บาทเศษ และปรากฏว่าราคาปุ๋ยนี้ได้สูง

๒๓๔

ขึ้นมาเรื่อย เมื่อปีที่แล้วเกษตรกรต้องซื้อปุ๋ยเคมีในราคากระสอบละ ๒๕๐ บาท ในปี
 ปัจจุบันนี้ต้องซื้อถึง ๒๘๐ บาท ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอประธานอนุญาตจากท่าน
 ประธานเพื่อพูดทำความเข้าใจกับรัฐบาลถึงปัญหาเรื่องนี้ให้ชัดเจนสักหน่อยว่า ในประเทศ
 ที่ใกล้เคียงกับเรานั้นการใช้ปุ๋ยเคมีซึ่งเราถือว่าเป็นยาเสพติดของพวกชาวไร่ชาวนาแล้วว่า
 พื้นที่ใดเมื่อใช้ปุ๋ยเคมีไปแล้ว ถ้าไม่ใช้ผลผลิตมันก็ต้องตกต่ำ ไม่ได้ผลตามที่ตัวเองตั้งความ
 หวังไว้ ในประเทศอื่นเขาใช้ปุ๋ยได้มากกว่าเราถึง ๒-๓ เท่า ซึ่งอันนี้ก็พอดีว่ากระผมเป็น
 คณะกรรมาธิการพิจารณาเรื่องโรงงานปุ๋ยเคมีอยู่ เราได้เห็นตัวเลขในสิ่งเหล่านั้นของประเทศ
 ต่าง ๆ เหล่านั้นแล้วมาเปรียบเทียบกับประเทศไทยเราแล้วนี่มันเกิดความเศร้าใจว่าทำไม
 ประเทศอื่นเขาใช้ปุ๋ยได้มากกว่าเรา ๓ เท่า แนนอนผลผลิตเขาออกมามากกว่าเราก็ประมาณ
 ๒-๓ เท่า แต่ราคาปุ๋ยนั้นเขาถูกกว่าเราทุกปีที่ผ่านมา ตัวเลขมันก็ปรากฏชัดว่าราคาปุ๋ย
 เขาถูกกว่าเราครึ่งหนึ่ง เพราะฉะนั้นรัฐบาลที่ปล่อยให้ราคาปุ๋ยขึ้นอย่างนี้และนโยบายที่จะ
 ไปลดราคาปุ๋ยเพียงกระสอบละ ๕ บาท ๑๐ บาท กระผมว่ามันไม่ได้ผลประโยชน์กับชาวไร่
 ชาวนาเท่าที่ควร กระผมจึงใคร่ที่จะขอให้ทางรัฐบาลดำเนินการจริงจังเพื่อลดต้นทุนการ
 ผลิตของเกษตรกรและเป็นนโยบายในการที่จะกำหนดราคาปุ๋ยให้มันได้ในสัดส่วนที่ชาวนา
 สามารถแบกภาระอันนี้ได้ และกระผมก็อยากจะขอให้ทางรัฐบาลนี้ได้ทำความเข้าใจกับ
 เกษตรกรที่เขาเอาเงินไปฝากกับเจ้าหน้าที่ทั้งหลาย เพื่อให้มาดำเนินการซื้อปุ๋ยราคาถูกจาก
 รัฐบาลนั้นให้เขาเข้าใจว่ามันระยะเวลาเท่าไรเขาถึงจะได้ปุ๋ย และปุ๋ยนั้นเป็นปุ๋ยที่มีคุณภาพ
 เป็นปุ๋ยที่สามารถที่จะให้ผลผลิตสูงต่อพื้นที่ไร่นาของเขา เพราะฉะนั้นอันนี้กระผมก็อยาก
 จะถามรัฐบาลว่า รัฐบาลจะทำได้ไหมครับ ในกรณีที่จะให้ปุ๋ยนั้นมันเป็นราคาที่ไม่วิ่งขึ้น
 ไปทุก ๆ ปี และการจัดหาปุ๋ยนั้นให้ตรงตามกำหนดระยะเวลา อย่างทางภาคอีสานนั้นมัน
 ก็ประมาณเดือนเมษายน เดือนพฤษภาคมนี้เขาก็เริ่มกันแล้ว เพราะฝนเริ่มตก และ
 ประการที่ ๓ ทางกระทรวงเกษตรจะทำได้หรือไม่กับการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทั้งหลาย
 เขาได้รู้ว่าปีนี้ได้ปุ๋ยหรือไม่ได้ปุ๋ย เพราะ ส.ส. หรือผู้แทนทั้งหลายออกบ้านนอกชาวนา
 จะต้องถามแล้วว่า ปุ๋ยปีนี้มีไหม ปุ๋ยราคาถูกรัฐบาลจัดทำให้ไหม อันนี้เราจะต้องไปร
 อดตอบเขาอย่างนั้น กระผมคิดว่าถ้าทางรัฐบาลจะแบ่งเบาภาระการตอบของผู้แทนราษฎรทั้ง

หลายโดยการออกมาประชาสัมพันธ์ เครื่องมือสื่อสารอะไร วิทยู่มันก็มีให้พร้อมประชาสัมพันธ์เข้าไปซิครีบให้เขาเข้าใจ ไม่ใช่ให้เจ้าหน้าที่บางส่วนไปเก็บเงินของเขามาแล้ว บางครั้งก็ทำให้ล่าช้า เขาหมดเงินหมดทองไปแล้วนี่หาซื้อปุ๋ยไม่ได้ อันนี้กระผมอยากจะถามรัฐบาลว่านโยบายสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ที่กระผมพูดนี้รัฐบาลจะทำได้ไหมครับ ในการที่จะให้ความสะดวกและความสบายใจกับเกษตรกรทั้งหลายนี้ครับ

นายณรงค์ วงศ์วรรณ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ ตอบข้อถามที่ ๒ ของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ คือรัฐบาลได้พยายามทุกวิถีทางที่จะช่วยเหลือเกษตรกรก็เป็นที่ยอมรับอยู่แล้ว ปุ๋ยราคาปัจจุบันในท้องตลาดราคาตันละ ๕,๑๐๐ บาท แต่ทางกระทรวงเกษตรโดยองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรได้หาปุ๋ยราคาถูกโดยวิธีการประมูลจำหน่ายให้เกษตรกรตันละ ๔,๗๐๐ บาท ซึ่งมีราคาแตกต่างกันกับในท้องตลาด ถ้าพูดถึงตามความรู้สึกว่ามีจำนวนเงินแตกต่างกันพอสมควร ส่วนในด้านการประชาสัมพันธ์ให้แก่ชาวบ้านหรือเกษตรกรโดยทั่วไปให้ได้รับทราบว่าทางรัฐบาลโดย อตก. ได้จัดหาปุ๋ยมาจำหน่ายให้เกษตรกรในราคาถูก ทางกระทรวงเกษตรได้แจ้งไปถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และสำเนาไปให้นายอำเภอทุกอำเภอทั่วราชอาณาจักร ตั้งแต่เดือนกรกฎาคมของทุกปีเป็นต้นไป โดยให้เกษตรกรยื่นความจำนงผ่านเกษตรอำเภอเกษตรตำบล เกษตรจังหวัด มาถึงหน่วยราชการ คือองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ทางรัฐบาลก็จะได้รวบรวมจำนวนความต้องการของเกษตรกรทั่วประเทศมาเพื่อเป็นพื้นฐานในการประมูลหรือหาซื้อปุ๋ยราคาถูกมาจำหน่ายให้เกษตรกร โดยคิดในราคาต้นทุน ทาง อตก. ก็มีระเบียบจำหน่ายให้เกษตรกรโดยทั่วไปเป็นประการแรก แต่การที่จำหน่ายให้เกษตรกรทั่วไปไม่มีหลักฐาน เกษตรกรมาซื้อจาก อตก. ได้ในราคาต้นทุน คือ ราคา ๔,๗๐๐ บาท แต่จะต้องจ่ายเป็นเงินสด สำหรับสถาบันของรัฐบาล เช่นกลุ่มสหกรณ์กิติ กลุ่มเกษตรกรกิติ เราแตกเป็น ๒ ระบบ คือระบบราคาเงินสดกับระบบราคาเงินเชื่อ ซึ่งให้ซื้อเชื่อได้จากองค์การตลาดเป็นระยะเวลา ๑ ปี โดยคิดดอกเบี้ยเพียง ๗.๘ เปอร์เซ็นต์ต่อปีครับ นั้นย่อมจะเห็นได้ว่าทางรัฐบาลก็ได้เตรียม ผมขอเรียนชี้แจงว่า ในปีนี้ ปี ๒๕๒๔ นี้ทางรัฐบาลให้ อตก. จัดหาปุ๋ยมาจำหน่ายให้เกษตรกรเป็นจำนวนถึง ๒๕๕,๗๑๓ ตัน โดยจ่าย

๒๓๖

ให้กับเกษตรกรสำหรับนาปรัง เริ่มต้นตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ สำหรับนาปีนั้น เริ่มจ่ายตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็นต้นมา ในขณะที่ปุ๋ยสำหรับทำนาปีอยู่ในมือเกษตรกรเป็นส่วนใหญ่แล้ว จะเห็นได้ว่ารัฐบาลได้ดำเนินการจัดหาปุ๋ยมาจำหน่ายให้แก่เกษตรกรในราคาถูกลงตลอดปี และได้กำหนดแผนการจัดหาปุ๋ยในฤดูต่อไป โดยถือจำนวนจากเกษตรกรเป็นผู้แสดงความจำนง ทั้งนี้เพื่อให้มีประสิทธิภาพ ทางรัฐบาลก็ได้ส่งการไปยังกรมส่งเสริมการเกษตร และฝ่ายองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรไปสำรวจความต้องการสำหรับฤดูหน้านี้แล้วครับ ขอขอบคุณครับ

ร้อยตำรวจโท ณรงค์ เทวคุปต์ (อุปราชธานี) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรได้ตอบผมมาข้อหนึ่งว่าเรื่องการประชาสัมพันธ์นี้ ได้มีหนังสือไปถึงผู้ว่าราชการจังหวัดประมาณเดือนกรกฎาคมนะครับ ถ้าผมจำไม่ผิด ผมอยากจะเรียนท่านประธานไปยังรัฐบาลว่าฝนฟ้าปีนี้มันตกไม่พร้อมกันทุกภาคของประเทศ ผมอยากจะเรียนว่า อย่างจังหวัดอุบลราชธานีนั้นฝนตกมาตั้งแต่เดือนพฤษภาคม เดือนมิถุนายนี้นี้ตกถล่มกันแล้ว และถ้าเผื่อว่าไปแจ้งในเดือนกรกฎาคมนี้เมื่ออาทิตย์ที่แล้วนี้เองครับ เกษตรกรได้ร้องทุกข์ว่าเอาเงินฝากให้เกษตรกรตำบลไปแล้วนี้ แต่ว่าไม่ได้ปุ๋ยเป็นเวลานานแล้วด้วย ก็จะติดตามเอาเงินเพื่อมาซื้อปุ๋ยจากพ่อค้า อันนี้มันเป็นความเดือดร้อน ผมก็อยากจะฝากท่านรัฐมนตรีช่วยในฐานะรัฐบาลให้เป็นข้อไปพิจารณาว่า เกษตรกรไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวนาของเรานั้น อยากจะพูดว่าถูกคุมกำเนิดมาหลายยุคหลายสมัยแล้วนะครับ ถูกคุมกำเนิดในด้านที่ว่าราคาผลผลิตของเขานั้น เมื่อก่อนรัฐบาลก็เก็บค่าพรีเมียมคนที่ได้ปลูกข้าวก็ต้องกินข้าวราคาถูก แต่ทำไมครับเมืองไทยเป็นเมืองเกษตรแท้ ๆ นโยบายปุ๋ยเราต้องมีการประเมินกันทุกปี ๆ เรามีโรงงานปุ๋ยอยู่โรงหนึ่งที่แม่เมาะ ก็ถูกทำลายเสียอยากจะขายเป็นเศษเหล็กเสีย ผมอยากจะให้รัฐบาลได้เร่งในสิ่งเหล่านี้ว่าเมืองไทยยังมีโอกาสที่จะผลิตปุ๋ย ซึ่งเป็นหลักสำคัญของประเทศนั้น เรามีทรัพยากรโดยเฉพาะอย่างยิ่งแก๊ส ก็กำลังจะขึ้นมาแล้วนี้ ให้รัฐบาลได้เอาความสนใจใส่ใจกับสิ่งเหล่านี้ด้วย เพราะฉะนั้นปัญหาที่ผมจะถามในข้อสุดท้ายนะครับ ก็มีปัญหามากกว่าที่ท่านมอบให้กับทางกระทรวงได้ส่งไปทางผู้ว่าราชการจังหวัดต่าง ๆ ในเดือนกรกฎาคมนี้ วันเข้ามาได้หรือไม่ให้ทันกับ

ฤดูที่เขาจะปลูกกันนี้ได้หรือไม่ครับ อันนี้ผมขอให้ทางรัฐบาลนี้ ได้ตอบผมด้วยว่าสิ่งเหล่านี้ทำได้หรือไม่ ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญทางท่านรัฐมนตรี .

นายณรงค์ วงศ์วรรณ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมต้องขอประทานโทษท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ได้ถามกระทู้ ผมอยากจะเรียนว่า เราแจ้งไปทางผู้ว่าราชการจังหวัดล่องหน้า ๑ ปีครับ เดือนกรกฎาคมของปีที่แล้วครับ เพื่อจะเอามาประมวลให้ได้จำนวนที่แน่นอน ด้วยเหตุที่ปุ๋ยราคาแพงย่อมเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า ทางรัฐบาลและส่วนเอกชนได้สั่งซื้อปุ๋ยจากต่างประเทศ มาจำหน่ายให้เกษตรกรเป็นจำนวนประมาณ ๙๕ เปอร์เซ็นต์ของการใช้ปุ๋ยทั้งหมดครับ วัตถุประสงค์ในประเทศก็ยังไม่ได้ขุดค้นขึ้นมาใช้สำหรับปุ๋ย ผมก็ขอขอบคุณท่านสมาชิกผู้มีเกียรติเป็นอย่างสูงที่ให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ แต่รัฐบาลเองไม่ได้ตั้งใจได้พยายามค้นคิดที่จะทำโรงงานปุ๋ยในอนาคต แต่ปัจจุบันนี้เพื่อเป็นการเสริมสร้างให้เกษตรกรมีความกินดีอยู่ดี ทางรัฐบาลเองก็ไม่ได้ละเลย ซึ่งปุ๋ยที่จะมาจำหน่ายให้เกษตรกรในปัจจุบันนี้ก็ป็นราคาถูกลงกว่าท้องตลาดมาก โดยรัฐบาลยอมแม้กระทั่งว่าปุ๋ยที่เกษตรกรนำไปจากองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร หากมีปัญหาเรื่องภัยธรรมชาติ ทางรัฐบาลก็ยังพิจารณาอีกขั้นตอนหนึ่งว่า หนี้สินต่าง ๆ ที่ประสบกับภัยธรรมชาติ ทางองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรก็เลยยกหนี้สินไปเป็นจำนวนมากแล้วครับ ขอขอบคุณในเจตนาดี ผมเองในฐานะผู้แทนราษฎรคนหนึ่งก็เป็นห่วงใยเช่นเดียวกับท่าน ขอขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไปเป็นกระทู้ถามลำดับที่ ๔ กระทู้ถามของคุณวินัย คิตบรรจง เรื่อง องค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอเชิญ คุณวินัย คิตบรรจงครับ

นายวินัย คิตบรรจง (ชัยภูมิ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม วินัย คิตบรรจง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิ พรรคกิจสังคม กระขอต้งกระทู้ถาม ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

๒๓๘

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๒๑ มาตรา ๑๘๓ บัญญัติว่า คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งเป็นหลัก การแต่งตั้งคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น จะกระทำได้นเฉพาะกรณีจำเป็นตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ปรากฏว่าในปัจจุบันนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัด อันเป็นการปกครองท้องถิ่นแบบหนึ่ง มีผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นข้าราชการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้บริหาร ราษฎรในท้องถิ่นไม่มีโอกาสเลือกผู้บริหารที่ตนชอบและไม่มีโอกาสเปลี่ยนแปลงได้ในเมื่อไม่พอใจในการบริหารงาน ทงภาระหน้าที่โดยตรงของผู้ว่าราชการจังหวัดนอกเหนือไปจากหน้าที่ผู้บริหารงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดก็มีมากมายและหนักยิ่ง ย่อมไม่มีเวลาพอที่จะใช้ความคิดและสติปัญญาบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ก้าวหน้าโดยรวดเร็วได้ และในปัจจุบันนี้ราษฎรโดยทั่วไปก็มีการศึกษาดี เข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตย จึงไม่จำเป็นที่จะต้องใช้วิธีแต่งตั้งคณะผู้บริหารหรือผู้บริหาร จึงขอเรียนถามว่าท่านจะดำเนินการให้มีการเลือกตั้งคณะผู้บริหารหรือผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือไม่เมื่อใด

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญรัฐมนตรีครับ

นายบัญญัติ บรรทัดฐาน (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย กระผมขอเรียนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์และฐานะขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อเป็นการตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจดังนี้ ประการแรกตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘/๒๕๑๕ ได้กำหนดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินออกเป็นระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง ระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค และระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคนั้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะปฏิบัติภารกิจในด้านความมั่นคงความสงบเรียบร้อย และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของบ้านเมืองโดยส่วนรวมนอกจากนี้ยังมีหน้าที่ที่จะต้องช่วยเหลือสนับสนุนให้ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และมีบทบาทในการปกครองตนเองในระดับท้องถิ่น โดยการมอบหมายและกระจายอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่บางอย่างของ

ราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้กับผู้ทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร และฝ่ายนิติบัญญัติในระดับท้องถิ่นไปดำเนินการเอง โดยรัฐบาลสนับสนุนทรัพยากรในด้านกำลังคนและงบประมาณให้แก่หน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สามารถดำเนินการตามภารกิจที่กฎหมายกำหนดไว้ได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกการบริหารในด้านต่าง ๆ ให้กับประชาชนโดยทั่วถึงกันนั่นเอง ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นตามประกาศของคณะปฏิวัติดังกล่าวนั้นยังได้มีการกำหนดรูปแบบออกเป็น ๓ รูปแบบด้วยกันคือ เทศบาลสุขาภิบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเจตนารมณ์จริง ๆ ของการจัดการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวมุ่งที่จะพัฒนารูปแบบการปกครองท้องถิ่นให้สมบูรณ์ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ แต่ว่าอย่างไรก็ตามข้อเท็จจริงประการหนึ่งที่จะต้องยอมรับกันนั้นก็คือ การที่จะกระจายการปกครองไปสู่ระบบการปกครองท้องถิ่นให้ความสมบูรณ์แบบอย่างจริง ๆ นั้นจำเป็นจะต้องมีการดำเนินการอย่างมีขั้นตอนพอสมควร ซึ่งในปัจจุบันนี้น่าจะเป็นที่ยอมรับกันได้ว่า หน่วยการปกครองท้องถิ่นประการหนึ่งที่รัฐบาลได้ดำเนินการแล้วก็ได้มีการพัฒนาไปสู่ขั้นตอนที่มีความสมบูรณ์แบบพอสมควรอยู่หน่วยหนึ่งนั่น ก็คือการปกครองที่เราเรียกกันว่าเทศบาล ซึ่งทั้งสภาและคณะผู้บริหารของเทศบาลล้วนมาจากการเลือกตั้ง ของประชาชนในส่วนของสุขาภิบาลนั้นเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นอีกหน่วยหนึ่ง ซึ่งรัฐบาลเองมีความมุ่งหวังที่จะให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่ว่านี้ได้มีความพัฒนาไปสู่ความสมบูรณ์แบบในลักษณะที่เป็นเทศบาลในวันข้างหน้า โดยได้มีการกำหนดเอาไว้ว่ารัฐบาลจะพยายามยกฐานะของสุขาภิบาลที่มีรายได้เกินกว่า ๑ ล้าน ๕ แสนบาท และมีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นพอสมควรขึ้นเป็นเทศบาลในโอกาสต่อไปทีนี้ ในประการที่เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นอีกรูปหนึ่งซึ่งเป็นรูปที่ ๓ ซึ่งเราเรียกกันว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น ที่แท้จริงแล้วกระผมขอเรียนว่าเป็นการรวมพื้นที่ ตำบล คุ้มบ้านซึ่งส่วนใหญ่เป็นชนบทและป่าเขา และอยู่นอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาลภายในจังหวัดนั้นให้มีฐานะเป็นนิติบุคคลขึ้นมา จากหลักการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ว่านี้ จึงเห็นว่าแม้ว่าตามกฎหมายจะบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นก็ตาม แต่ว่าโดยเจตนารมณ์และในทางข้อเท็จจริงนั้น โดยสภาพแล้วองค์การบริหารส่วนจังหวัดยังเป็นหน่วยการปกครองที่มีลักษณะ

๒๔๐

ที่จะต้องดำเนินการเร่งรัดพัฒนาชนบทที่ห่างไกลให้เจริญก้าวหน้า ให้เป็นชุมชน แล้วเมื่อชุมชนใดภายในขอบเขตพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นได้มีการพัฒนาไปสู่ขั้น ตอนที่มีความเจริญรุดหน้าตามสมควรก็จะได้รับการยกฐานะเป็นสุขาภิบาล แล้วเป็นเทศบาลในที่สุด นี่คือเจตนารมณ์ที่จริงของการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นอีกอันหนึ่ง เพราะฉะนั้นโดยลักษณะอย่างนี้ความจำเป็นที่ทางรัฐบาล หรือหน่วยราชการ ส่วนกลางจำเป็น จะต้องแต่งตั้งผู้บริหาร ส่วนท้องถิ่นบางตำแหน่ง โดยได้พิจารณาแต่งตั้งจากข้าราชการในส่วนภูมิภาคให้ทำหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนนั้นก็โดยอาศัยเหตุว่า ในเมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการเร่งรัดพัฒนาชนบท จำเป็นจะต้องรวบรวมเอาทรัพยากรทั้งในส่วนกลางและส่วน ภูมิภาคหรือแม้แต่ในส่วน ท้องถิ่นเองมาดำเนินการใน ลักษณะของการประสานอำนาจและในการ ประสานแผนความจำเป็น ที่ทางรัฐบาลจะต้องตั้งตัวบุคคล ซึ่งอยู่ในอำนาจหรืออยู่ในฐานะที่สามารถจะนำเอาทรัพยากรทั้งหมด ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นมาประสานกันเพื่อสั่งการให้มีการเร่งรัดในด้านการพัฒนาการของเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้มีความรุดหน้าให้มากขึ้นนั้น ก็เป็นเหตุผลประการหนึ่งที่จะต้องปฏิบัติอย่าง ที่กระทำได้เวลานี้ เหตุผลประการสำคัญที่สุดอีกประการหนึ่งที่ทำให้รัฐบาลต้องดำเนินการอย่างนั้น กระผมขอเรียกว่า ฐานะทางการเงิน การคลังขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยการ ปกครองท้องถิ่นนั้น ก็เป็นเหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่ง เพราะถ้าหากจะพิจารณาถึงสถานะทางการเงินการคลังขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดในปัจจุบันนี้แล้วจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าร้อยละ ๗๐ ถึง ๘๐ ของรายได้ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่ว่าเป็นเรื่องที่ได้รับมาจากเงินอุดหนุนจากรัฐบาลแทบทั้งสิ้น และโดยการปฏิบัติในการแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดของกระทรวงมหาดไทยบางตำแหน่งให้ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารนั้น รัฐบาลมีความผูกพันเพียงแต่จะต้องจ่ายเงินเป็นค่าตอบแทนเพียงแค่วันละ ๑๕๐ ถึง ๒๐๐ บาทเท่านั้น ซึ่งกรณีอย่างนี้ถ้าเราจะตั้งผู้บริหารซึ่งเป็นคนของท้องถิ่นจริง ๆ ความจำเป็นที่รัฐบาลจะต้องจัดการให้ได้รับค่าตอบแทนในลักษณะที่ว่านี้ก็ทำไม่ได้ เพราะฉะนั้นเท่าที่ทำอยู่เวลานี้กระผมอยากจะเรียนว่า เป็นหนทางประการหนึ่ง

ที่พยายามจะประหยัดเงินรายได้ของท้องถิ่นเพื่อที่จะได้นำเอาเงินรายได้ที่เหลือนี้ไปใช้ในการทำนุบำรุงท้องถิ่นให้มีความเจริญรุดหน้าข้างหน้าตามวัตถุประสงค์ที่มุ่งหมายที่ว่าให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นเป็นหน่วยกลางที่จะพยายามเร่งการพัฒนาบ้านเมือง ซึ่งอยู่ในขอบเขตความรับผิดชอบให้มีความเจริญรุดหน้าไปเพื่อที่จะยกฐานะไปสู่หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีความสมบูรณ์แบบไม่ว่าจะเป็นสุขาภิบาลหรือเทศบาล หรือหน่วยการปกครองท้องถิ่นอื่นใดในวันข้างหน้า แต่อย่างไรก็ตามยังมีข้อที่น่าสังเกตอยู่ประการหนึ่งว่า แม้ว่าในทางปฏิบัติที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ ผู้บริหารท้องถิ่นจะได้มาจากการแต่งตั้งข้าราชการที่ทำหน้าที่สังกัดส่วนภูมิภาคอยู่แล้วก็ตาม แต่ว่าการปฏิบัติภารกิจที่เป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยแท้จริงแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดเองก็จำเป็นจะต้องปฏิบัติภายใต้ขอบเขตข้อกำหนดที่สภาจังหวัดได้กำหนดหมายกันเอาไว้ ไม่ว่าจะเป็นจากข้อบัญญัติจังหวัดก็ดี หรือจากข้อบังคับของจังหวัดในลักษณะอื่นใดก็ดี ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้นนี้ กระผมถึงขอเรียนว่า รัฐบาลคงจะยังจำเป็นที่จะต้องดำเนินการแต่งตั้งข้าราชการในส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือจากกระทรวงมหาดไทยให้ทำหน้าที่ที่วานี้ไปพลางก่อนจนกว่าการพัฒนาทั้งสองรูปแบบ คือในเรื่องของความเจริญรุ่งเรืองที่สามารถจะยกฐานะไปสู่รูปแบบการปกครองท้องถิ่นอื่นได้นั้นประการหนึ่ง แต่อีกประการหนึ่งจนกว่าการแก้ไขปัญหาลุप्तรรคข้อขัดข้องในเรื่องเงินงบประมาณ ซึ่งค่อนข้างจะมีปัญหาอยู่เวลานี้สำหรับหน่วยการปกครองท้องถิ่นดังที่กระผมกราบเรียนไว้แล้ว แต่อย่างไรก็ตามกระผมขอเรียนว่า ในเรื่องของความพยายามที่จะปรับปรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมยิ่งขึ้นนั้น รัฐบาลก็ยังดำเนินการปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา กระผมขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับคุณวินัย

นายวินัย คิตบรรจง (ชัยภูมิ) ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอขอบพระคุณท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยที่ได้มาตอบกระทู้ของกระผมในวันนี้ ที่จริงแล้วก็เป็นที่กังขาทั้งหมดมาสำหรับเรื่ององค์การบริหารส่วนจังหวัด เพราะในปี ๒๕๑๙ ในปีที่พรรคประชาธิปัตย์ ซึ่ง ขพณฯ รัฐมนตรีช่วยสังกัดอยู่นั้นเป็นแกนกลางตั้งรัฐบาล

๒๔๒

นั้นก็ได้มีการเสนอกฎหมายเพื่อให้มีผู้บริหารมาจากการเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นกระผมจึงขอเรียนถามว่าในปี ๒๕๑๙ นั้นซึ่งท่านก็อยู่ในที่นั้นด้วยท่านมีความเห็นอย่างไรจึงได้มีการเสนอกฎหมายอันนั้นเข้ามาในสภา แล้วก็ปรากฏว่ากฎหมายนั้นก็จะผ่านวาระที่ ๒ อยู่แล้วก็เกิดการปฏิรูปการปกครองแผ่นดินขึ้น อันนี้ก็ปัญหาหนึ่งครับ และส่วนที่ท่านอธิบายเหตุผลมากระผมก็เข้าใจในเจตนาของรัฐบาล แต่กระผมคิดว่าถึงแม้ว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะมีรายได้น้อย โดยเฉพาะรายได้ของตัวองค์การบริหารส่วนจังหวัดเอง แต่เมื่อมีเงินอุดหนุนจากรัฐบาลไปเป็นจำนวนมาก การบริหารงบประมาณโดยผู้ว่าราชการจังหวัดนั้น ซึ่งเป็นผู้ซึ่งไม่ได้มาจากการเลือกตั้งไม่ใช่ราษฎรในท้องถิ่นนั้นก็ย่อมที่จะมีข้อขัดข้องเพราะก็อาศัยกลไกต่าง ๆ คือเจ้าหน้าที่ประจำซึ่งก็เป็นลูกน้องของผู้ว่าราชการจังหวัดนั่นเอง การตั้งงบประมาณขึ้นมาเพื่อขอรับเงินอุดหนุนก็ดี หรือขอให้สภานุมัติข้อบัญญัติจังหวัดก็ดินนั้นส่วนมากก็เป็นไปตามอำเภอใจของบรรดานายอำเภอทั้งหลายยากที่จะให้ไปไปตามความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ได้ และการบริหารงบประมาณนั้นก็ยากที่จะป้องกันมิให้มีการเกิดการรั่วไหลได้ เพราะว่าตามขั้นตอนที่ปฏิบัติกันอยู่ทุกวันนี้นั้นก็ปรากฏว่าจากกฎหมายและระเบียบแบบแผนของกระทรวงมหาดไทยนั้นยากที่สมาชิกสภาจังหวัดจะเข้าไปควบคุมขั้นตอนการใช้จ่ายเงินขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ จะเห็นได้ว่าแต่ก่อนนั้นเคยมีระเบียบของกระทรวงมหาดไทยบอกว่าการตรวจการจางนั้นให้ตั้งสมาชิกสภาจังหวัดอย่างน้อยคนหนึ่งร่วมด้วยแต่ต่อมาก็เปลี่ยนแปลงหลักการบอกว่า ไม่ต้องตั้งสมาชิกสภาจังหวัดอย่างนี้เป็นต้น ก็ทำให้การใช้จ่ายเงินนั้นเกิดการรั่วไหล อันนี้กระผมขอฝากเป็นข้อคิดไว้ และกระผมก็อยากจะถามเป็นคำถามสุดท้ายเท่านั้น ในปี ๒๕๑๙ ที่มีการเสนอกฎหมายนั้นมีเหตุผลอย่างไร กระผมขอกราบเรียนถาม ฯพณฯ รัฐมนตรีอีกครึ่งหนึ่งครับและกระผมขอยุติคำถามของกระผมเลยครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอเชิญท่านรัฐมนตรี

นายบัญญัติ บรรทัดฐาน (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมเองก็เห็นจะต้องขอเรียนยืนยันว่า แท้ที่จริงแล้วในความรู้สึกนึกคิดที่เกี่ยวกับความจำเป็นที่จะต้องให้มีการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่น ก็คง

จะไม่ได้มีข้อที่จะผิดแผกแตกต่างไปจากความประสงค์ของท่าน สมาชิกผู้มีเกียรติมากมายนัก แต่ว่าอย่างไรก็ตามกระผมคิดว่าข้อเท็จจริงที่จะต้องยอมจำนนกันอยู่เวลานี้ประการหนึ่งก็คือ เรื่องฐานะการเงินการคลังของรัฐบาลนั่นเอง ซึ่งกระผมเข้าใจว่าเรื่องนี้ก็เป็นเรื่องที่เป็น ข้อเท็จจริงซึ่งเป็นที่ยอมรับกันในระหว่างบรรดาสมาชิกในสภาฯ โดยทั่วหน้ากันเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้น ประการแรกที่สุดที่กระผมคิดว่าซึ่งเป็นภาระที่รัฐบาลนี้จำต้องปฏิบัติกันให้ได้ ก่อนซึ่งเป็นหน้าที่ของกระทรวงการคลังกำลังจะพยายามดำเนินการที่สุดเวลานี้ ก็คือทำ อย่างไรจะให้มีการกระจายอำนาจการเงินหรือการคลังไปสู่ส่วนท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น ทำอย่างไร ถึงจะทำให้ท้องถิ่นของเราซึ่งเราก็เชื่อกันว่าประชาชนของเรานั้น ก็มีความรู้ความเข้าใจพอที่จะบริหารกิจการในส่วนท้องถิ่นด้วยตัวเองได้นั้นจะมีฐานะ จะมีความเป็นอยู่ที่สามารถจะ ยืนอยู่ด้วยลำแข้งของตนเองให้ได้เป็นประการต้น กระผมคิดว่าเมื่อมีการผ่านขั้นตอนในเรื่องนี้ไปแล้ว กระผมขอเรียนยืนยันกับท่านสมาชิกว่า อย่างน้อยที่สุดกระผมก็จะเป็น คนหนึ่งที่จะต้องพยายามทุกวิถีทางที่จะให้มีการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นนั้นได้มีอำนาจในการปกครองตนเองได้มากขึ้นให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ กระผมขอยืนยันครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไปเป็นกระทู้ถามลำดับที่ ๕ กระทู้ถามของคุณจรรยา เสรีวัลย์ เรื่อง ราคาหมูชำแหละและราคาพืชผักในท้องตลาดทั่วประเทศที่มีราคาสูงขึ้น ถ้าม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ แต่ว่าในขณะนี้เจ้าของกระทู้ คือคุณจรรยา เสรีวัลย์ ดิฉันราชการต่างจังหวัดมีหนังสือขอเลื่อนการตอบไปนะครับ ฉะนั้น ก็ต่อไป

ต่อไปก็เป็นระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ๔.๑ พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ซึ่ง คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างเสร็จแล้ว

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ก่อนที่เราจะพิจารณาเรื่องนี้ ผมก็อยากจะทำความเข้าใจหนึ่งเพื่อการพิจารณาของเราให้มันง่ายขึ้น คือสภาผู้แทนราษฎรของเรานี้ก็ได้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวน ๓๕ ท่านด้วยกันไปยกร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม เดียวนี้คณะกรรมการชุดนั้นจำนวน ๓๕ ท่านได้ยกร่างมาเสร็จเรียบร้อยแล้วเพื่อจะให้เราได้พิจารณากัน ในเรื่องนี้ไม่เกี่ยวกับรัฐบาล ไปเกี่ยวระหว่างกรรมการกับสภาผู้แทนราษฎรเราเท่านั้น ฉะนั้นเชิญกรรมการครับ

นายปรีดา พัฒนถาบุตร (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายปรีดา พัฒนถาบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ ประธานกรรมการขอประธานแก้คำผิดก่อนนะครับ คือเจ้าหน้าที่ได้พิมพ์ตกไปนิดหนึ่ง คือหน้า ๙ มาตรา ๓๑ บทบัญญัติมาตรา ๑๑ ของรัฐธรรมนูญนี้ ขอแก้เป็น “มาตรา ๓๑ บทบัญญัติมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ ของรัฐธรรมนูญนี้” คือแก้เป็น “บทบัญญัติมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ ของรัฐธรรมนูญนี้” คือเพิ่มคำว่า “มาตรา ๑๐” เข้าไปเท่านั้นครับ จึงขออนุมัติต่อที่ประชุมครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : คือข้อแก้บทบัญญัติในมาตรา ๓๑ นะครับ บทบัญญัติมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ ของรัฐธรรมนูญนี้ใช่ไหมครับ กรุณาช่วยแก้ตามร่างนี้ด้วย หน้า ๙ มาตรา ๓๑ ให้เขียนคำว่า “มาตรา ๓๑ บทบัญญัติมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ ของรัฐธรรมนูญนี้” เดียวผมจะอ่านให้ควบไปเสียเลยดีไหม

“มาตรา ๓๑ บทบัญญัติมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ ของรัฐธรรมนูญนี้ ให้มีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกภายหลังจากวันใช้รัฐธรรมนูญนี้ และให้สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเป็นอันสิ้นสุดลง ก็ให้ดำเนินการแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาตามมาตรา ๘๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมในรัฐธรรมนูญนี้ขึ้นใหม่ภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีจะได้ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้ง

๒๕๘

ทั่วไปดังกล่าวจะเข้ารับหน้าที่ ให้ถือว่าการแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาชั้นใหม่ตามวรรคหนึ่งเป็นการแต่งตั้งวุฒิสภาในวาระเริ่มแรกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” นะครับขอแก้ อย่างนี้ใช้ไหมครับ ขอเชิญกรรมการแถลงต่อ

นายปรีดา พัฒนถาบุตร (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ คณะกรรมการได้ศึกษาข้อแก้ไขรัฐธรรมนูญและได้ยกร่างนี้โดยถือเอากรรมการชุดที่แล้วเป็นหลัก ในการพิจารณาคณะกรรมาธิการก็ยกร่างคร่าวที่แล้วสภามอบหมายไป ๒๙ จุดใน ๒๘ จุดนั้นก็เป็นการแก้ไขในหลักการที่ให้รัฐธรรมนูญเป็นประชาธิปไตยยิ่งขึ้น อันที่ ๒ ก็คือแก้ไขให้สภาเรามีอำนาจควบคุมบริหารราชการแผ่นดินให้ดีขึ้น อาทิเช่น แก้อำนาจ เวลาจะประชุมกัน แทนที่เราจะมาประชุมกันแต่เรื่องพระราชบัญญัติเวนคืนอย่างเดียวนี้ก็ให้แก้ว่า ที่ความมั่นคงนะเอาออกเสียบางอันก็แก้ว่าคณะรัฐมนตรีจะต้องขอความไว้วางใจ หมายความว่า รัฐมนตรีชุดต่อไป อย่างไรก็ตามก็เป็นการเพิ่มอำนาจของสภาผู้แทนราษฎรให้มีหน้าที่ควบคุมบริหารราชการแผ่นดินให้ดีขึ้น และนอกจากนี้ก็ยังมีสิทธิเสรีภาพประชาชน ใน ๒๘ จุดนั้นเข้าใจว่าจะไม่มีปัญหาอะไรมากนัก แต่มีอันหนึ่งก็คือ การเลือกตั้งจุดที่สำคัญก็คือการเลือกตั้งว่าคราวหน้าจะเลือกตั้งอย่างไร อันนั้นก็ขอให้ที่ประชุมนี้ช่วยกันพิจารณาในปัญหาที่เรื่องเกี่ยวกับสิทธิของประชาชนนั้น คณะกรรมาธิการก็ได้ยกร่างตามที่สภามอบไป อันสำคัญที่สุดก็คือได้ใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นบรรทัดฐานในการยกร่าง และคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งเป็นกรรมาธิการก็ได้กรุณาทำให้คือ เรียบเรียงและยกร่างให้ เพราะฉะนั้นในลำดับต่อไปนี้ไปก็ใคร่ขอความกรุณาที่ประชุมนี้พิจารณาว่า เราจะพิจารณาเรียงตามมาตราที่กรรมาธิการยกมา หรือว่าจะอนุมัติไปก่อนแล้วก็มาพูดอันที่สำคัญ อันนี้ก็ขอฟังความเห็นที่ประชุมว่า เราจะเริ่มนับตั้งแต่มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓ ไปหรือว่าจะรวบไปเลยแล้วก็ไปดำเนินการในเฉพาะที่ท่านสมาชิกทั้งหลายเห็นควรว่าจะแก้ไขประการใด ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับใครจะมีความคิดเห็นอย่างไรในเรื่องนี้ เชิญกรรมาธิการครับ

(ไม่มีสมาชิกเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายปรีดา พัฒนถาบุตร (ประธานกรรมการ) : สมาชิกไม่เห็นเป็น
 อย่างอื่น ผมก็ขอให้พิจารณาเรียงมาตราเลยดีกว่า ให้เจ้าหน้าที่อ่านแล้วสมาชิกท่านใด
 เห็นควรจะแก้ไขก็ยกมือขึ้น เหมือนเราพิจารณาวาระ ๒ ทีนี้ถ้าไม่มีใครทักท้วงอะไรก็ว่า
 กันไปจนจบ ๓๐ กว่ามาตรานี้ ขอความกรุณาท่าน

จำสืบเอก ทรงธรรม บัญญัติ (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
 จำสืบเอก ทรงธรรม บัญญัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ พรรคชาติ
 ประชาธิปไตย กระผมใคร่จะแสดงความคิดเห็นว่าที่คณะกรรมการที่เราตั้งขึ้นไปเพื่อ
 พิจารณาแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้ เสนอเข้ามาเสนอเข้ามาเพื่อขอรับ
 ความเห็นชอบจากสภาแห่งนี้ ที่นี้การเสนอแก้ไขมานี้ กระผมอยากจะเรียนหรือกับท่าน
 ประธานว่า เป็นขั้นรับหลักการใช่ไหมครับ ถ้าขั้นรับหลักการก็อยู่ที่ว่าเราจะรับหลักการ
 ว่าจะแก้หรือไม่แก้เท่านั้น แล้วเราถึงจะแก้เรียงตามมาตรา เมื่อคราวก่อนโน้นคณะกรรมการ
 ธิการได้ทำเสนอเข้ามา เพียงแต่เป็นข้อ ๆ ว่าเราจะแก้กี่จุด ๒๘ จุดใช่ไหมครับท่านประ-
 ธานที่เคารพ ทีนี้เราก็พูดกันบอกว่า ถ้าทำกันอย่างนี้เราไม่รู้จะพิจารณากันอย่างไร ทีนี้
 เมื่อเสนอเข้ามาคราวนี้ก็ต้องพิจารณาในขั้นรับหลักการก่อนว่า เราจะรับหลักการอันนี้ไหม
 ถ้ารับหลักการแล้วเราถึงจะได้แก้เรียงตามมาตรา นี่ยังไม่ได้รับหลักการว่าเราจะแก้หรือไม่
 ครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ ขอขอบคุณมากครับ ผม
 อยากจะเรียนชี้แจงให้ท่านนั้นะครับ คือขั้นแรกวันก่อนนี้เรามีคณะกรรมการวิสามัญ
 ไปศึกษา ว่าเราจะแก้ไขรัฐธรรมนูญกันอย่างไร เอามาเสนอที่ประชุมนี้ ที่ประชุมก็ได้
 อภิปรายกันมากมาย เสร็จแล้วก็ลงมติว่า คุณทรงธรรมเองลงมติว่าให้ตั้งคณะกรรมการ
 วิสามัญไปยกร่าง เพื่อจะแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้มา เดียวนี้คณะกรรมการได้ไปยก
 ร่างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ได้ส่งมาให้สภาของเราพิจารณาแล้วครับ คือมันเป็นอย่างนี้ครับ
 ว่าตามข้อ ๘๒ บอกว่า เมื่อคณะกรรมการได้กระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือ
 ศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่สภามอบหมายเสร็จแล้วให้ไปรายงานต่อสภา เขามารายงานให้เรา
 เราจะไปรับหลักการ แต่ว่าเราไม่ใช่รับหลักการ เรามาพิจารณากัน ร่างที่ท่านยกมานี้

๒๖๐

นะครับเราจะพิจารณาเป็นข้อๆ ไปนะครับ ถ้าหากเราจะไปเสนอร่างอีกที่เป็นร่างกฎหมาย อีกทีหนึ่งเราก็ดำเนินไปอีกคณะหนึ่งต่างหากนะครับ ขอเชิญคุณสมัครครับ

นายสมัคร สุนทรเวช (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สมัคร สุนทรเวช ประชากรไทย กรรมการ อยากกราบเรียนนัดหนึ่งนะครับว่า เมื่อคราวที่แล้วก็ได้พูดกันไปทีหนึ่งแล้วนะครับ ผมขอทบทวนอีกครั้งหนึ่งนะครับเพื่อจะได้ออกเดินทางกันได้ สภาที่มีความคิดอยากจะแก้รัฐธรรมนูญ แต่เราเห็นว่าถ้าคน ๓๐๐ คนไปช่วยกันคิดกันแก้มันยุ่ง สภาก็เลยลงมติตั้งกรรมการวิสามัญ ๓๕ คนให้ไปช่วยดูมาที่ว่าตรงไหนควรจะแก้บ้าง กรรมการไปดูมาแล้วบอกว่าควรจะแก้ ๒๙ แห่ง เมื่อเอามาเข้าที่ แล้วนี่เราก็ตัดใจที่แรกว่าจะเอามาเลือกไว้ใน ๒๙ แห่งนี้จะเอาสัก ๒๐ จะเอา ๑๐ เอา ๑ เอา ๒ แล้วแต่จะได้เอาไอ้เนื้อที่เลือกแล้วนี่ไปตั้งเป็นร่างเพื่อจะขอยื่นแก้ไข เมื่ออภิปรายกันไปแล้วก็บอกว่าอย่าอย่างนั้นเลยไปยกเป็นร่างเพื่อขอแก้ไขมาดีกว่า แล้วเราจะมาเอาพิจารณาเรียงมาตรากันดูว่าอันไหนจะเอาอันไหนจะไม่เอาอันไหนจะแก้ เพราะฉะนั้นอันนี้อยากเรียนว่า ไม่ใช่กฎหมาย เป็นเรื่องการกระทำของสมาชิกสภาที่ร่วมใจกันทำ แต่อำศัยกำหนดกฎเกณฑ์ของการพิจารณากฎหมายเป็นแนวทางเท่านั้นครับ เพราะฉะนั้นวันนี้ถ้าหากอย่างที่ท่านประธานกรรมการได้เสนอแล้วนี่นะครับว่าเลือกเอาวิธีว่ากันที่ละมาตรา เราเสนอแก้ไขมาจำนวน ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา เราก็ดูว่ามาตรานี้แก้แบบนี้ ถ้าทุกคนบอกว่าเห็นชอบด้วยก็แปลว่าดีกว่าเอา อันนี้ไม่เห็นชอบด้วยเถียงกัน เช่นยกตัวอย่างอย่างประเดี๋ยวจะถึงประเด็นว่าให้มีวุฒิสมาชิก ๑๕๐ คน ในฐานะเป็นสมาชิกอย่างผมผมก็บอกว่าผมเห็นว่า ๑๕๐ คนไม่มีหลักเกณฑ์เท่าไรนัก เอา ๑๕๐ คนแค่นั้น แต่ผมเสนอให้เป็นหลักเกณฑ์ว่าให้เลือกมาจากจังหวัดละ ๒ คน แต่งตั้งก็ได้เลือกตั้งก็ได้ แต่ให้เอามาจังหวัดละ ๒ คน เวลานี้มี ๗๒ จังหวัดก็ ๑๔๔ คน อย่างนี้จะเห็นที่ จะเอามาให้สภาฟังดู ถ้าสภาบอก ๑๕๐ คนดีแล้วเราก็ดูมติว่าเอา ๑๕๐ คน ก็เป็นตามที่ร่างมา แต่ถ้าสภาเกิดไม่เห็นชอบตามความเห็นผมบอกว่าเอามีหลักดีเหมือนกันว่า ๗๒ จังหวัดก็ ๑๔๔ คน ต่อไปมี ๘๐ จังหวัดก็ ๑๖๐ คน อย่างนี้จะอาจจะลงมติกันใหม่ ก็จะเอาเสียงของสภานี้ลงไปใส่แก้ไขที่ทำมาเมื่อได้รับการตกแต่งแก้ไขกันแล้วทั้งหมดนี้แหละครับ

ก็จะออกมาเป็นร่างซึ่งเราจะเสนอโดยคนจะเซ็น ๑๐๑ คน แล้วก็ยื่นตามมาตรา ๑๙๔ เข้าไปว่ากันในรัฐสภา เพราะฉะนั้นจังหวะนี้กระผมคิดว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจากเชียงใหม่ก็คงจะไม่ดึงกลับไปตั้งหลักกว่ารับหลักการอีก เพราะฉะนั้นเราก็จะต้องทำวนเวียนกันไม่มีวันจบ เราถือว่าเรารับหลักการแล้วเมื่อคราวที่แล้วนะครับ แล้วคราวนี้เหมือนกับว่ากรรมาธิการไปแปรญัตติ เมื่อแปรญัตติแล้วเราก็คงจะไม่ใช้สิทธิ์ว่าสงวนไว้แล้วมาพูดหรือยกครับ คงมีบางประเด็นเท่านั้นเลือกตั้งรวมเขตแบ่งเขต เลือกตั้งเรียงเบอร์หรือไม่เรียงเบอร์ จะเอาเบอร์ ๑ อันเดียวได้ทั้งหมด หรือว่าวุฒิสมาชิกควรจะมีเท่าไร ตรงนี้แหละครับ เพราะฉะนั้นใน ๓๐ จุดนี้เราอาจจะเห็นคล้ายตามกันไปตั้ง ๒๕ จุดแล้วเถียงกันสัก ๕ จุด เพราะฉะนั้นผมเชื่อว่าประมาณเที่ยงเราคงจะจบเรื่องนี้ได้ ที่นี้เราก็ยื่นได้เลย ก็เป็นข่าวใหญ่ละครับว่าสมาชิก ๓๐๑ คนพร้อมจะยื่นแก้ไขรัฐธรรมนูญ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาละครับ ขอเชิญคุณทรงธรรมครับ

จำลอง เอก ทรงธรรม บัญญัติ (เชียงใหม่) : ท่านผู้เป็นประธานที่เคารพครับ ผมก็เข้าใจที่กรรมาธิการได้ชี้แจง คือที่แรกผมก็เข้าใจว่าเมื่อทำมาเป็นร่างมาอย่างนี้ เป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขรัฐธรรมนูญผมก็คิดว่าจะต้องรับหลักการเสียก่อน แต่เมื่อกรรมาธิการชี้แจงอย่างนี้ผมก็พอใจแล้วก็เห็นด้วยกับการที่จะพิจารณาเรียงเป็นรายมาตราไปเลยครับ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ ขอบคุณมากครับ ขอเชิญอาจารย์ยุพาครับ

นางยุพา อุดมศักดิ์ (พิจิตร) : ท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน ยุพา อุดมศักดิ์ ส.ส. พิจิตร ก่อนที่จะอภิปรายเป็นรายมาตรา ดิฉันขอเรียนถามท่านกรรมาธิการสักคำถามหนึ่งก่อนนะค่ะว่า ทำไมไม่พิจารณาบทเฉพาะกาลด้วยไปพร้อมกัน โดยเฉพาะมาตรา ๒๐๔ ที่ว่าด้วยพรรคการเมืองซึ่งจะมีผลให้มีพรรคการเมืองที่ถูกต้องโดยเร็ว มีผลบังคับเรื่องพรรคการเมืองได้เร็วกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ ขอเรียนถามค่ะ

๒๖๒

นายสมักร สุนทรเวช (กรรมธิการ) : อยากจะกราบเรียนท่านประธานว่า เรื่องนี้ถ้าหากว่าอ่านกันไปตลอดนะครับรายการแก้ไขรัฐธรรมนูญนี้ก็จะมีบทเฉพาะกาล เมื่อไม่มีบทเฉพาะกาลแล้วก็แปลว่าทุกอย่างจะเป็นไปได้ตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่แก้ไข เพราะฉะนั้นก็ไม่จำเป็นจะต้องไปขอแก้ตรงนั้นนะครับ เอาให้ตลอดลงไปตามนี้รับประกันได้ว่ากฎหมายพรรคการเมืองมีผลได้ทันทีครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร :- เป็นอันว่าเดี๋ยวนี้ท่านกรรมธิการท่านเสนอมาเป็น ๒ ประเด็น ประเด็นแรกที่เราจะพิจารณากันไปตามมาตราไหน หรือว่าเราจะพิจารณารวมกันไปแล้ว ตามเป็น ๒ ข้อด้วยกัน ก็เป็นอันว่าเอาอย่างนี้ง่าย ๆ เพื่อประหยัดเวลาไม่ต้องขอลงมติกันว่าเราจะพิจารณากันเป็นมาตราไป ขอเชิญท่านเลขาธิการดำเนินการครับ

นายประยูร สตาเชตร์ (ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

มาตรา ๑ รัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมคิดว่าว่ากันเป็นมาตราแล้วจะถามเสียเลยให้ผ่านไปเลยไม่ต้องมาย้อนกันทีหลัง มาตรา ๑ ใครจะมีความเห็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่มี ผ่านนะครับ

นายประยูร สตาเชตร์ (ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

มาตรา ๒ รัฐธรรมนูญนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่มีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นผ่านนะครับ

นายประยูร สตาเชตร์ (ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การใช้สิทธิเลือกตั้ง สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ใครมีความคิดเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ ขอเชิญคุณทรงธรรมครับ

จำสืบเอก ทรงธรรม บัญญัติ (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมจำสืบเอก ทรงธรรม บัญญัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ ใครจะเรียนถามกรรมการในรัฐธรรมนูญนั้นเขียนไว้ว่า “สิทธิทางการเมืองให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย” แต่คณะกรรมการได้มาเติมเข้าไปว่า “สิทธิในการเลือกตั้ง การสมัครรับเลือก

๒๖๔

ตั้งให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ” อันนี้การเลือกตั้งใด ๆ ก็ตามอยู่ในบทบัญญัติแห่งกฎหมายอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล การเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แม้กระทั่งการเลือกตั้งกำนันและผู้ใหญ่บ้าน ก็มีกฎหมายโดยเฉพาะอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นกระผมจึงเห็นว่ารัฐธรรมนูญที่เขียนไว้เดิมว่าเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คือกฎหมายที่เลือกตั้งเกี่ยวกับการนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล หรือกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน บุคคลก็ย่อมมีสิทธิที่จะสมัครรับเลือกตั้งหรือเป็นผู้เลือกตั้งตามกฎหมายที่มีบทบัญญัติไว้โดยเฉพาะในการนั้น ๆ อยู่แล้ว ที่นี้ถ้าหากว่าเป็นไปตามรัฐธรรมนูญนี้ รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ในมาตราไหนที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งแต่ละอย่างนั้น กระผมเห็นว่าควรจะเป็นไปตามเดิมคือเป็นไปตามกฎหมายแห่งการนั้น ๆ ครับ ขอขอบคุณครับ

นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมเห็นจะต้องขอทบทวนความเข้าใจกับท่านสมาชิกว่า ก่อนที่กรรมการชุดนี้จะรับภาระไปร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเอามารายงานต่อท่านในวันนั้นนั้น เราได้เคยรายงานท่านมาครั้งหนึ่งแล้วในการพิจารณาศึกษาข้อแก้ไขรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติตามมาตราต่าง ๆ นั้นได้เขียนถึงเหตุผลรายละเอียดที่คณะกรรมการได้พิจารณาไว้อย่างชัดเจนแล้ว ถ้าหากว่าท่านจะมีรายงานของคณะกรรมการชุดนี้อยู่ กระผมก็คิดว่าปัญหาที่จะต้องมาซักถามกันถึงเหตุผลต่าง ๆ ก็คงจะลดน้อยไป ถึงอย่างไรก็ดีจำเป็นที่จะต้องแจ้งเพื่อความกระจ่างแจ้งครับ ว่า กรณีที่กรรมการได้แก้ไขมาตรา ๒๔ ในการที่เปลี่ยนถ้อยคำว่า “การใช้สิทธิทางการเมือง” มาเป็น “การใช้สิทธิเลือกตั้งและสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง” ก็ด้วยเหตุผลที่ว่ากรรมการพิจารณาเห็นว่าสิทธิทางการเมืองที่สำคัญก็คือสิทธิเลือกตั้งและสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมควรที่จะได้บัญญัติให้ความคุ้มครองไว้อย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญ คือเราเน้นให้เห็นว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสิทธิที่มีความสำคัญ เป็นการเน้นให้ชัดเจนลงไปในรัฐธรรมนูญครับ

นายพิภพ อะสีติรัตน์ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม พิภพ อะสีติรัตน์ ส.ส. กรุงเทพมหานคร พรรคประชากรไทย กรรมการ และขอประทานโทษด้วยว่าต้องมานั่งอยู่ที่นี่เพราะที่ข้างบนเต็มครับ นอกจากท่านกรรมการปิยะณัฐได้อธิบายไปแล้ว

กระผมเห็นว่าจากมาตรา ๒๔ เดิมวรรคสอง บอกว่า “การใช้สิทธิทางการเมืองให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย” แต่เมื่อเรามาเปลี่ยนเป็นว่า “การใช้สิทธิเลือกตั้ง สิทธิสมัครรับเลือกตั้งให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ” คือกฎหมายมี ๒ อย่าง กฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นแม่บทกับกฎหมายทั่วไป ที่นี้กฎหมายทั่วไปนั้น การจะแก้ไขอะไรนั้นแก้ไขได้ไม่ยาก แต่รัฐธรรมนูญแก้ไขยาก การที่เรามาเปลี่ยนแปลงแก้ไขไปอย่างนี้ทำให้เกิดการแก้ไขยาก สมมุติว่าถ้าเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายคือกฎหมายทั่วไป กฎหมายเลือกตั้งอาจจะกำหนดบุคคลผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องมีอายุ ๒๐ หรือ ๑๘ แก้ไปแก้มาแก้กันง่าย แต่ถ้าระบุไว้ชัดในรัฐธรรมนูญแล้ว การแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นยาก ไม่ใช่ของจะมาทำกันเล่น ๆ ง่าย ๆ เพราะฉะนั้นเหตุผลหนึ่งในการที่เรามาเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างนี้คือ การเปลี่ยนแปลงให้แก้ไขได้ยากขึ้น กระผมขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ ผมก็คิดว่าคงเข้าใจกันดีนะครับ ถ้าไม่มีใครมีความเห็นอย่างอื่นก็ถือว่าเราผ่านไปแล้วมาตรา ๓ นะครับ ต่อไปเป็นมาตรา ๔ ครับ เชิญท่านเลขาธิการดำเนินการ

นายประยูร สุตาเขตร์ (ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) : มาตรา ๔ ให้เพิ่มเติมความต่อไปนี้เป็นวรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้าของมาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

“คำขอประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา จะต้องได้รับการพิจารณาและจะเรียกหลักประกันจนเกินควรแก่กรณีมิได้ การไม่ให้ประกันต้องอาศัยเหตุตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในกฎหมาย และจะต้องแจ้งเหตุที่ไม่ให้ประกันให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยทราบ

สิทธิที่จะอุทธรณ์คัดค้านการไม่ให้ประกันย่อมได้รับความคุ้มครองตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

บุคคลผู้ถูกคุมขังหรือถูกจำคุก ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมตามสมควร”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ใครมีความคิดเห็นอย่างอื่นไหมครับ เชิญครับ

๒๖๖

นายหัต ดาวเรือง (มหาสารคาม) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายหัต ดาวเรือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดมหาสารคาม ท่านประธานครับเท่าที่คณะกรรมการได้เพิ่มเติมข้อความวรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า ของมาตรา ๒๗ กระผมเห็นว่าบางอย่างของเก่าก็มีอยู่แล้ว แล้วปัจจุบันก็ทำอยู่แล้ว กระผมขอยกตัวอย่างกราบเรียนท่านประธานว่า อย่างวรรคที่เพิ่มว่า คำขอประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา จะต้องได้รับการพิจารณาและเรียกหลักประกันเกินกว่าเหตุไม่ได้ แล้วก็ถ้าไม่ให้ประกันก็ต้องแจ้งให้ทราบด้วย อันนี้ในทางปฏิบัติครับท่านประธานที่เคารพ กระผมเป็นทนายความขณะนี้ศาลก็ทำอยู่แล้วครับจะให้ประกันหรือไม่ให้ประกันอยู่ในดุลพินิจของศาล เมื่อท่านไม่ให้ประกันท่านก็บอกว่าหลักทรัพย์ไม่พอหรือตกลงมาว่าสอบใจทักอะไรอย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นกระผมว่าไม่น่าจะมาเขียนให้ฟุ่มเฟือยในรัฐธรรมนูญยุ่งยากเปล่า ๆ เพราะในทางปฏิบัติทำอยู่แล้ว แล้วก็อีกวรรคหนึ่งครับ การที่เขียนว่า บุคคลผู้ถูกคุมขังหรือจำคุกย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมตามสมควร อันนี้เขาก็ทำอยู่แล้วครับท่านประธาน จับครั้งแรกมีสิทธิที่จะพบทนายความได้ ขังอยู่ในคุกทนายพบกลางคืนเขายังให้พบเลยครับ เขาให้สิทธิอยู่แล้ว เมื่อไปติดคุกศาลพิพากษาถึงที่สุดแล้วเขาก็มีวันเยี่ยม ที่เรือนจำเขากำหนดแล้วว่าเยี่ยมวันจันทร์ วันพุธ อะไรเขาก็มี เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่าทั้งสองวรรคนี้ไม่น่าจะมีครับ กระผมขอเสนอให้ตัดออกครับ

นางสาวสุพัตรา มาศดิตถ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ดิฉันสุพัตรา มาศดิตถ์ พรรคประชาธิปัตย์ จากนครศรีธรรมราช กรรมาธิการ ดิฉันอยากจะชี้แจงถึงเหตุผลในการเพิ่มเติมข้อความในมาตรานี้ไปนะค่ะว่า จริงอย่างที่ท่านสมาชิกได้อภิปรายไปเมื่อตะกี้ แต่ว่าที่เราจำเป็นต้องบัญญัติอันนี้เพิ่มขึ้นมานี้ เหตุผลหลักก็คือเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา ถ้าเจ้าพนักงานไม่ยอมให้ประกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร ก็อาจอุทธรณ์คัดค้านการไม่ให้ประกันได้ เพราะฉะนั้นการเขียนลงไปจะเป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชน ขอขอบคุณค่ะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอเชิญคุณทรงธรรมครับ

จำสิบเอก ทรงธรรม บัญญัติ (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมไม่มีอะไรครับ แต่ผมอยากจะขอความกรุณาท่านผู้ใดที่เป็นกรรมการกรุณาขึ้นไปนั่งข้างบนดีกว่าครับ บางที่ท่านประธานนี้กว่าผู้ที่ขงใจท่านก็ขึ้นไป กลายเป็นกรรมการไปเสีย ผมขอเชิญเถอะครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับคุณสุพัตรา ขอเชิญกรรมการทุกท่านขึ้นข้างบนดีกว่า เพราะเป็นเรื่องของกรรมการกับสภา เราจะได้ตอบโต้กันทันควันเลยครับ ขอเชิญกรรมการทุกท่านครับขึ้นข้างบน ข้างหลังนี้มีที่ว่างอีกเยอะครับ

นายประยูร สตาเซตร์ (ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในร่างกาย

การจับกุม คမ်းขัง หรือตรวจค้นตัวบุคคลไม่ว่ากรณีใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย แต่ผู้ถูกจับกุมหรือถูกตรวจค้นจะต้องได้รับแจ้งข้อหาหรือเหตุและรายละเอียดตามสมควรในการที่จับกุม หรือถูกตรวจค้นโดยไม่ชักช้า และผู้ถูกคุมขังย่อมมีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความเป็นการเฉพาะตัวได้

การแจ้งข้อหาแก่บุคคลใด ๆ จะต้องมีหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นน่าจะได้กระทำความผิดตามข้อหา นั้น

ในกรณีที่มีการคุมขังตัวบุคคล ผู้ถูกคุมขังเองก็ดี พนักงานอัยการก็ดี บุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกคุมขังก็ดี มีสิทธิร้องต่อศาลท้องที่ซึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีอาญาว่าการคุมขังเป็นการมิชอบด้วยกฎหมาย เมื่อมีคำร้องเช่นว่านี้ ให้ศาลดำเนินการไต่สวนฝ่ายเดียวโดยด่วน ถ้าเห็นว่าคำร้องนั้นมีมูล ศาลมีอำนาจสั่งผู้คุมขังให้นำตัวผู้ถูกคุมขังมาศาลโดยพลัน และถ้าผู้คุมขังแสดงให้เห็นที่เป็นที่พอใจของศาลไม่ได้ว่าการคุมขังเป็นการชอบด้วยกฎหมาย ก็ให้ศาลสั่งปล่อยตัวผู้ถูกคุมขังไปทันที

๒๖๘

มาตรา ๒๙

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เดี่ยว ๆ ถ้ามก่อน ใครมีความคิดเห็นอะไรไหมครับ ถ้าไม่มีผ่านไปเลยครับ เชิญคุณชัย ชิดชอบ ครับ

นายชัย ชิดชอบ (บุรีรัมย์) : ท่านประธานครับ กระผมใคร่จะขอกราบเรียนต่อท่านประธานในการแก้มาตรา ๒๙ ครับ คือว่าผมดู ๆ แล้วครับ ร่างเดิมเขานั้นดีครับ ให้สิทธิการให้สิทธิถูกต้องครับ แต่ว่าที่นี้รายละเอียดนี้ทำไมจะต้องมาเขียนอะไรมากมายถึงขนาดนี้ครับ บทในมาตรา ๒๙ นี้คือว่าขณะนี้โจรผู้ร้ายชุกชุมมาก ถ้าเราแก้ในรูปนี้ กระผมเข้าใจว่าทั้งประธานและผมเองนี้อาจจะต้องลำบากหน่อยนะครับ คือว่าอาจจะต้องใช้รถเกราะรถอะไรเพราะมันสะดวกเหลือเกินครับ สะดวกหลายอย่างหลายประการ เพราะเมืองไทยเราจะใช้ระบบอย่างนี้ยังไม่ได้ครับ กระผมไม่เห็นด้วย กระผมขอตัดออกทั้งหมดใช้ร่างเดิมครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอเชิญครับ เดี่ยวกรรมการค่อยตอบทีหลัง ตอบพร้อมกันไปเลย

พลเรือเอก สนธิ บุญยะชัย (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพ ผม พลเรือเอก สนธิ บุญยะชัย ส.ส. กรุงเทพมหานคร พรรคประชากรไทย ผมมีความคิดอยากจะให้เป็นข้อสังเกตเช่นเดียวกับท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้กล่าวมาแล้ว คือผมมีความรู้สึกที่เรากำลังพิจารณาเขียนกันถึงแม่บทของกฎหมาย แต่เรากล่าวถึงรายละเอียดมากเหลือเกิน แต่ว่าผมก็ได้รับทราบแล้วว่าความสมควรหรือความเหมาะสมนั้นมันเป็นอย่างไร แต่ผมยังมีข้อที่อยากจะเพิ่มความรู้สึกของผมซึ่งมีอาชีพทหารมานานมากไปก็ได้ นะครับ คือคำว่า “พอใจ” ผมอยากจะให้กรรมการได้ให้ความกระจ่างผมสักนิดเถอะว่าคำว่า “พอใจ” นี้มันจะใช้อะไรเป็นมาตรฐานในการพิจารณาว่า แล้วก็คำว่า “พอใจ” มาใช้ในการตัดสินนั้น ผมว่ามันไม่น่าจะมากล่าวไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่ว่าจะเขียนให้มันวิจิตรให้มันมั่นคงเด็ดขาดอย่างไรได้เพียงใดนั้น ถ้าทำได้ ผมก็เชื่อว่ามันคงจะดีกว่า ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอเชิญกรรมการแถลงครับ

นายธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมใคร่จะขออธิบายว่า คำว่า “พอใจ” นี้ก็คือการใช้ดุลพินิจของศาล คือถ้าศาลเชื่อตามที่ผู้ถูกคุมขังกล่าวอ้างคือจนเป็นที่พอใจของศาล ในกรณีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้นศาลอาจจะเรียกพยานมาสอบถามเพิ่มเติมหรือสอบถามพยานและทั้งผู้ร้องนำพยานมาแสดงให้ศาลจนกระทั่งเห็นได้โดยปราศจากข้อสงสัยว่าการคุมขังนั้นไม่ชอบศาลก็ได้สั่งปล่อยไป นี้ก็คือการใช้ดุลพินิจของศาลและจะกำหนดลงไปให้ตายตัวไปว่าอย่างนั้นอย่างนั้น มันก็ทำให้ศาลไม่สามารถจะตัดสินคดีได้อย่างมีอิสระ เพราะฉะนั้นคำว่า “พอใจ” ของศาลนี้จะต้องประกอบด้วยข้อมูลแวดล้อมหลายประการ จนกระทั่งศาลเชื่อได้จนเป็นที่พอใจ จึงจะสั่งปล่อย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอเชิญคุณจำลองครับ

นายจำลอง ครุฑขุนทด (นครราชสีมา) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมจำลอง ครุฑขุนทด นครราชสีมา พรรคชาติไทย กระผมไม่เห็นด้วยกับคณะกรรมการที่ไปเพิ่มเติมพรรคท้ายในกรณีที่จะให้มีการไต่สวน ทั้งนี้เพราะว่าตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๙๐ ได้กำหนดไว้โดยชัดแจ้งแล้วว่า บุคคลใดที่กล่าวอ้างว่าการควบคุมไม่ชอบนั้น มีสิทธิ์ที่จะร้องขอต่อศาลที่จะให้ปล่อยจากการควบคุมนั้นได้ ซึ่งปรากฏและชัดแจ้งในตัวบทกฎหมายในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้ว จึงไม่มีความจำเป็นอะไรที่ต้องมาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายหลัก ซึ่งในมาตรา ๙๐ ของวิธีพิจารณาความอาญานั้นยังกำหนดให้บุคคลซึ่งเป็นทนายทนายเป็นผู้สืบสันดาน หรือพนักงานอัยการร้องขอต่อศาลได้ อย่างเช่น ในกรณีซึ่งถูกจับกุมในข้อหาที่เกี่ยวกับเป็นภัยต่อสังคมนั้น ศาลก็ได้พิจารณาในกรณีที่ผู้ร้องถูกจับในฐานะเป็นภัยสังคม โดยที่ฝ่ายพนักงานสอบสวนก็ดีจับกุมโดยไม่มีพยานหลักฐาน แล้วนำไปควบคุมไว้โดยไม่ได้ร้องขอต่อศาลขอฝากขัง โดยมีอำนาจขัง ๓๐ วันดังที่กล่าวมาแล้ว ศาลจังหวัดหลายศาลก็ได้พิจารณาการควบคุมของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับความผิดฐานเป็นภัยต่อสังคม และได้สั่งปล่อยไปแล้วเป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้นเมื่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๒๓๐

กำหนดไว้แล้วในฐานะที่กฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายหลัก ก็ไม่สมควรที่จะกำหนดรายละเอียดไว้ตามวรรคท้ายนั้นะครับ กระผมจึงไม่เห็นด้วยครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณบัญญัติ

นายบัญญัติ เกสรทอง (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม บัญญัติ เกสรทอง ก่อนอื่นกระผมอยากจะขอฟังข้อคิดเห็นของท่านกรรมาธิการ ที่ท่านแก้ไขในมาตรา ๒๘ ของร่างเดิมของรัฐธรรมนูญ ด้วยเหตุผลอันใดครับ กระผมเชื่อว่ากระผมมีความเข้าใจนะครับว่าในมาตรา ๒๘ นั้นเขียนไว้ก็น่าจะเหมาะสมและเพียงพอ และอีกประการหนึ่ง รัฐธรรมนูญนี้มาเขียนรายละเอียดมากเกินไป กระผมคิดว่ามันน่าจะเป็นสิ่งที่ฟุ่มเฟือย เพราะฉะนั้นกระผมขอฟังข้อคิดเห็นเสียก่อน เพราะกระผมเองมีส่วนในการร่วมร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้อยู่ กระผมเองก็ฟังเหตุผลเขามาพอสมควรแล้วครับ เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะฟังเหตุผลคณะกรรมาธิการครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอเชิญกรรมาธิการ

นายปิยะธำ วัชรภรณ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ด้วยความเคารพในความคิดเห็นของท่านสมาชิกทั้งหลาย กระผมจะขออนุญาตชี้แจงให้ท่านได้เข้าใจถึงรัฐธรรมนูญเสียก่อนว่า ไม่มีกฎหมายฉบับใดที่จะมีความยิ่งใหญ่หรือมีความสำคัญยิ่งไปกว่ารัฐธรรมนูญซึ่งเป็นแม่บทของกฎหมายทุกฉบับ สิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนนั้น ควรจะได้รับการรับรองเอาไว้โดยรัฐธรรมนูญอย่างครบถ้วนและถูกต้องที่สุด ทั้งนี้เพราะเหตุว่าถ้าหากว่าไม่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว ประชาชนไม่อาจที่จะมีข้ออ้างได้ว่าเขาได้รับความคุ้มครองในเรื่องสิทธิอย่างไร เพราะฉะนั้นในฐานะซึ่งเราเป็นตัวแทนของประชาชนทั้งหลาย มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรวบรวมสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนทุกอย่างเอาไว้ในรัฐธรรมนูญเพื่อเป็นแม่บทบัญญัติเอาไว้ว่า สิทธิที่กำหนดเอาไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ ผู้ใดจะละเมิดมิได้และกฎหมายฉบับใดจะมาเขียนขัดแย้งต่อรัฐธรรมนูญฉบับที่เราพิจารณานี้ก็ไม่ได้ เพราะฉะนั้นการที่จะกล่าวอ้างว่ามีบทบัญญัติเอาไว้ในประมวลกฎหมายฉบับอื่นนั้น กระผมคิดว่าความสำคัญทั้งหมดนั้นน่าที่จะได้รับการบรรจุเอาไว้ในรัฐธรรมนูญยิ่งกว่ากฎหมายฉบับอื่นใดทั้งสิ้น ถ้าหากว่าเราไม่มีการรองรับไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว กฎหมายอื่น

อาจจะไปเขียนในลักษณะที่ละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนไป อันจะเป็นเหตุให้ประชาชนไม่ได้รับเสรีภาพเท่าที่ควร เพราะฉะนั้น กรรมการจึงต้องพิจารณาว่าสิทธิเหล่านี้ควรจะกำหนดเอาไว้ในรัฐธรรมนูญเพื่อมิให้บทบัญญัติของกฎหมายฉบับอื่นใดมาละเมิดสิทธิเรื่องเหล่านี้สำหรับปัญหาเรื่องถ้อยคำต่าง ๆ นั้น กระผมใคร่ขอเรียนว่า กรรมการมีหลักในการที่เรายึดรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๑๗ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของประชาชนชาวไทยอย่างกว้างขวางว่ารัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๑๗ นั้นมีลักษณะเป็นประชาธิปไตยและรองรับสิทธิของประชาชนอย่างสมบูรณ์เพียงพอที่เราจะนำมาเป็นหลักในการพิจารณาสำหรับบทบัญญัติในมาตรา ๒๘ นี้ คณะกรรมการก็ได้นำมาตรา ๓๓ ของรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๑๗ มาบัญญัติเอาไว้โดยให้เหตุผลว่า สิทธิที่ผู้ถูกคุมขังจะได้พบทนายความ เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนควรจะต้องบัญญัติให้ความคุ้มครองไว้รวมทั้งสิทธิของผู้ถูกจับจะต้องได้รับแจ้งข้อหาโดยไม่ชักช้าโดยมีหลักฐานตามสมควร และสิทธิผู้ถูกคุมขังที่จะร้องต่อศาลว่า การคุมขังเป็นการมิชอบด้วยกฎหมาย ถ้าหากว่าไม่กำหนดเอาไว้ในรัฐธรรมนูญอย่างชัดเจนก็อาจจะมีการตีความไปได้หลายประการ ซึ่งสิ่งเหล่านั้นจะไม่เป็นผลดีอะไรกับสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เพราะฉะนั้นเราจำเป็นที่จะต้องคุ้มครองสิทธิของประชาชนโดยการกำหนดเอาไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทใหญ่ ไม่ใช่จะไปเขียนไว้ในกฎหมายฉบับอื่น ซึ่งก็อาจจะมีการโต้แย้งในภายหลังได้ กระผมขอเรียนชี้แจงอย่างนี้ครับ

นายบัญญัติ เกสรทอง (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม บัญจะ เกสรทอง ผมได้ฟังคำชี้แจงของท่านกรรมการแล้ว รวมความแล้วที่ท่านแก้ไขมาตรานี้ก็ยกเอามาจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๑๗ เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในร่างกาย แต่กระผมมีความเห็นว่าในมาตรา ๒๘ ที่เขียนไว้นี้ก็ไม่เห็นว่าต้องมีตรงไหนที่ยังไม่ได้คุ้มครองสิทธิจากการจับกุม คุมขัง หรือตรวจค้นตัวบุคคลในกรณีใด ๆ จะกระทำได้ เว้นแต่จะโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อันนี้กระผมคิดว่าการให้สิทธิและคุ้มครองประชาชนนั้นน่าจะต้องมีขอบเขตอยู่บ้าง เพราะว่าประชาชนนั้นเราคิดว่าไม่ใช่จะถูกเสีย

๒๗๒

หมด เพราะฉะนั้น ถ้าหากเราเขียนลงไป ในรัฐธรรมนูญ กระผมคิดว่าในมาตรา ๒๘ นี้ ให้คุ้มครองอยู่แล้ว กระผมว่าน่าจะเป็นไปตามร่างเดิม ตามความเห็นของกระผมครับ

นายคล้าย จิตพิทักษ์ (กรรมวิธีการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม คล้าย จิตพิทักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง ในฐานะกรรมวิธีการก็อยากจะขอเรียงชี้แจงว่า โดยหลักการแล้วกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นเป็นกฎหมายที่แยก มีบทบัญญัติพิเศษหลายอย่างหลายประการ เพราะฉะนั้นการใดที่บัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญแล้ว ก็ย่อมจะแก้ไขได้ยากโดยหลักการ นอกจากนั้นก็ยังมีหลักอยู่ว่ากฎหมายที่จะออกมาให้ขัดกับรัฐธรรมนูญนั้นก็ไม่ได้ ถ้าหากว่าเพียงแต่บทบัญญัติไว้ตามเดิมว่า การจับกุม คุมขังหรือตรวจค้นตัวบุคคลไม่ว่ากรณีใด ๆ จะกระทำมิได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายแล้ว รัฐบาลใดก็อาจจะไปออกกฎหมายเพื่อเกื้อกูลอำนาจของรัฐบาลนั้น ๆ โดยมีได้คำนึงถึงสิทธิเสรีภาพขั้นมูลฐานของประชาชน อย่างที่กรรมวิธีการท่านหนึ่งได้ชี้แจงแล้ว เพราะฉะนั้นจะออกกฎหมายในรูปใดก็ได้ดังที่ปรากฏในปัจจุบันนี้ แม้แต่ประกาศคณะปฏิวัติซึ่งลดรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชนก็ย่อมจะทำได้ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเราบัญญัติไว้ให้ชัดเจนในกฎหมายรัฐธรรมนูญแล้ว ก็จะเป็นเรื่องที่รัฐบาลใดก็ตามทำได้ยาก เว้นแต่จะปฏิวัติล้มเลิกรัฐธรรมนูญ ซึ่งเราก็เชื่อกันว่าในอนาคตต่อไปนี้คงจะทำได้ยาก เพราะฉะนั้นถ้าหากว่ากำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญโดยชัดเจนถึงเสรีภาพในร่างกายขั้นมูลฐานของประชาชนแล้ว กระผมมีความเห็นว่าเป็นหลักประกันให้ประชาชนอย่างแน่นอนและมั่นคงยิ่งกว่าที่จะไปบัญญัติไว้ในกฎหมายธรรมดาโดยทั่วไป ขอขอบคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : กระผมคิดว่าได้อภิปรายมาพอสมควรแล้วนะครับ ถ้าหากว่าต่อไปถ้าใครยังไม่พอใจก็ค่อยไปแก้กับท่านกรรมวิธีการอีกทีนะครับ ต่อไปขอเชิญท่านเลขาธิการ ฯ ดำเนินงานต่อไปครับ ขอเชิญครับ

นายบัญญัติ เกสรทอง (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานครับ กระผมสงสัยเมื่อก่อนท่านบอกว่า ถ้าใครยังไม่พอใจค่อยไปแก้ก็อีกทีเราจะมี การแก้กันอีก ไม่ใช่แก้กันตรงนี้โดยมิตินี้หรือครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าหากว่าเราพิจารณาเรื่องนี้เสร็จเรียบร้อยแล้ว เราก็จะไปยกเป็นร่างพระราชบัญญัติมาอีกทีเสนอตามมาตรา ๑๕๔ อีกทีค่อยไปว่าขั้นสุดท้ายอีกที เชิญครับ

นายสมัคร สุนทรเวช (กรรมธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมคิดว่าถ้าอย่างนั้นเห็นว่าค่อนข้างจะไม่ค่อยมีมิตรกับเพื่อนสมาชิกทั้งสภานะครับ กระผมว่าท่านประธานเรียกมติเวลานี้ไม่เสียหายหรอกครับ ตั้งเป็นประเด็นเลยนะครับ แล้วก็สู้กันตรงนี้นะครับ นี่ไม่ใช่กฎหมายที่เป็นแท้จริงนะครับ เราอาศัยหลักกฎหมายพิจารณาของเราที่ท่านนั้นนะครับ ท่านประธานเรียกมติเลยครับ ให้คุณบัญญัติตั้งมตินะครับ แล้วก็เรียกประเด็น เว้นไว้เสียแต่ว่า ทางสมาชิกรู้สึกว่าจะไม่ค่อยเห็นด้วยหรอก แต่ว่ายังไม่อยากให้นิพนธ์กันตรงนี้ ให้สมาชิกเป็นคนปล่อยไป แต่ว่าท่านประธานต้องให้โอกาสทุก ๆ ประเด็นนะครับ ถึงจะเป็นไปตามข้อตกลงครับ ท่านประธานอย่าเหมาไปตรงไหนเลยนะครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาละครับ ขอโทษจะให้ตั้งประเด็นขอให้คุณบัญญัติตั้งประเด็นมานะครับว่า จะทำอย่างไรครับ

นายบัญญัติ เกสรทอง (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพครับ คือกระผมยังเข้าใจอยู่นะครับว่าจะพิจารณากันเรียงไปตามรายมาตราและท่านกรรมธิการก็จะฟังสมาชิกส่วนใหญ่ว่าขออินไว้แก้ไข ถ้ากรรมธิการตกลงกันได้ มันลักษณะกรรมธิการเต็มสภานะครับเวลานี้ครับจะมีสิทธิ์ที่จะตัดทอนได้ การพิจารณาวັນนี้เข้าข่ายพิจารณา ๓ วาระรวด กรรมธิการเต็มสภา ท่านประธานคือท่านประธานกรรมธิการก็ว่ากันไปให้เสร็จ นะครับ ควรจะเป็นอย่างนั้น คือถ้าเรามาแยก ๆ เดียวก็ไปแตกกันอยู่ข้างบนนี้แหละครับ จะไม่สำเร็จ เพราะฉะนั้นกระผมก็ขอกราบเรียนอีกนิดหนึ่งครับ กระผมเองก็ไม่ดึงดันหรอกครับ แต่ท่านกรรมธิการสุดท้ายมาชี้แจง กระผมยังไม่เห็นด้วยใหญ่ครับ ท่านบอกว่าการที่เขียนไว้ให้ละเอียดเพื่อป้องกัน เกรงว่าต่อไปนี้เกิดรัฐบาลจะไปออกกฎหมายกตขี บังคับเสรีภาพของประชาชนเสีย อย่าลืมนว่าการออกกฎหมายออกโดยสภานะครับรัฐบาลไปออกไม่ได้ ก็เห็นมีแต่รัฐบาลนี้ออกพระราชกำหนดยันแหละครับ ใช่หรือไม่ครับ ตาม

๒๓๔

ปกติแล้วมันต้องเป็นไปตามคัลลองตามระบอบประชาธิปไตย รัฐบาลจะออกกฎหมายอันใด มาซึ่งเป็นประโยชน์หรือตัดสิทธิของประชาชนนั้นจะต้องโดยรัฐสภา เพราะฉะนั้นที่ท่าน อ้างบอกว่าที่เรานเขียนอย่างนี้เพราะว่า เดี่ยวจะออกประกาศคณะปฏิวัติ เราย่าไปพูดซิครับ ประกาศคณะปฏิวัติ มันไม่มีสภา ท่านประกาศโดยคำพูดของท่านก็เป็นกฎหมาย มันคน ละกรณี เพราะฉะนั้นกระผมเองไม่เห็นด้วย ท่านบอกว่าเขียนไว้เพื่อป้องกันไว้รัฐบาลจะ ไปออกกฎหมายกดขี่บังคับประชาชนนี้เป็นไปไม่ได้ รัฐบาลไหนฟังปฏิบัติอย่างนั้นก็อยู่ ไม่ได้ครับ และกระผมไม่เห็นด้วยหรอกครับ เพราะรัฐบาลจะต้องออกโดยกฎหมายในสภา ในกรณีท่านชี้แจงอย่างนั้นะครับ เพราะฉะนั้นถ้ารัฐบาลออกพระราชกำหนดอย่างรัฐบาล ปัจจุบันปฏิบัติอยู่ อาจจะเป็นไปได้ครับ ขอขอบคุณ กระผมไม่ตั้งต้นครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอเชิญครับคุณพิภพ

นายพิภพ อสีติรัตน์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมขอ เรียนว่า ตามที่เราร่างเราแก้ไขใหม่ตามมาตรา ๒๘ นั้นมันกินความกว้างขึ้นกว่าเดิม อย่างเช่น ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจากจังหวัดนครราชสีมาได้บอกว่า ในการจับกุมคุมขังนั้น ในการที่ คุมขังโดยมิชอบตาม วิ. อาญา มาตรา ๙๐ ก็ได้บอกไว้ว่ามีผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ ที่จะขอให้ ศาลปล่อยตัวได้ เช่นว่าบุคคลเมื่อถูกเข้าเช่นนั้นหรือสามี ภรรยา หรือญาติของผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือพนักงานอัยการ หรือผู้บัญชาการเรือนจำ หรือพัสดินี้มันก็ระบุไว้ บุคคล ๔ ประเภท แต่ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ นั้นในวรรคสี่เราเขียนว่า ในกรณีที่มีการคุมขัง ตัวบุคคล ผู้ถูกคุมขังเองก็ดี พนักงานอัยการก็ดี บุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกคุมขัง ก็ดี คำว่า “บุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกคุมขัง” นั้น ผมเห็นว่ามีความกว้างกว่า วิ. อาญาที่ระบุไว้ ใคร ๆ ก็ได้ เพราะใครทำขึ้นมาเขาก็กำลังถูกจับกุมคุมขังอยู่แล้วไปขอ เขาออกมา มันก็เพื่อประโยชน์ของผู้ถูกคุมขังเท่านั้น ผมเห็นว่าอันนี้กว้างกว่า และรัฐ- ธรรมนูญนั้นควรจะให้สิทธิเสรีภาพของประชาชนให้กว้างขวางที่สุด

นายเหลื่อม พันธุ์ฤกษ์ (สุรินทร์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมเองก็ยัง สงสัยในเรื่องนี้อยู่ครับ อยากจะใคร่ขอเรียนถามคณะกรรมาธิการว่า การกระทำของเราเนี้ มันจะเป็นการซ้ำซ้อนหรือหาไม่ นี้ประเด็นหนึ่งครับ ในประเด็นนี้อยากจะขอกราบเรียน

ถามว่า ถ้าเมื่อเราลงมติรับร่างนี้แล้ว เราจะเอาไปที่ไหนต่อไป กระผมนึกว่าอย่างนั้นเราก็ต้องเสนอต่อประธานแห่งสภาที่ว่าร่างนี้พวกเรามีความเห็นเช่นนี้แล้ว แล้วร่างนี้ประธานสภาได้รับแล้วก็ต้องไปส่งให้กรรมาธิการวินิจฉัยร่างตามรัฐธรรมนูญนี้ เมื่อวินิจฉัยร่างเสร็จแล้วก็เข้ามาสู่ในสภานี้ สภานี้ก็ต้องมาวินิจฉัยอีกทีหนึ่ง แล้วต้องวินิจฉัยตามมาตรา ๑๙๔ เช่นเป็นต้นว่า ๑. ต้องมีสมาชิกรับรองญัตตินี้หนึ่งในสามจึงจะถูกต้องตามมาตรา ๑๙๔ จึงจะถูกต้องตามร่างอันนี้ครับ อันนี้ ๑ ข้อ ๒ เมื่อเสนอมาแล้วร่างรัฐธรรมนูญนี้ต้องแก้ไขเพิ่มเติมและให้รัฐสภา รัฐสภาพิจารณาร่างนี้ครั้งอีกครั้งหนึ่ง เพราะฉะนั้นเมื่อร่างนี้เข้ามาสู่รัฐสภา กระผมเองก็ต้องมีความเห็นขัดแย้งกับท่านกรรมาธิการนี้ก็ต้องพูดในรัฐสภาอีกครั้งหนึ่ง เพราะฉะนั้นกระผมพูดวันนี้พอไปประชุมร่วมก็ต้องพูดอีก และในการประชุมร่วมนั้นจะต้องออกเสียงโดยการยื่นขึ้นเป็นอะไรตามจังหวัดตามมาตรา ๑๙๔ กระผมจึงเห็นว่าอยากจะเรียนถามกรรมาธิการว่า การกระทำของเราเนี่ยชอบตามมาตรา ๑๙๔ ของรัฐธรรมนูญแล้วหรือหาไม่ นี่ประการหนึ่ง ประการที่ ๒ เราอาจจะอภิปรายซ้ำซ้อนในสภานี้เป็นวาระตั้ง ๒ ครั้งในประเด็นเดียวกันนี้ นี่กระผมนึก จึงอยากจะขอให้ท่านกรรมาธิการโปรดกรุณาให้เข้าใจในเรื่องนี้สักหน่อยครับ ขอขอบพระคุณครับ

นายสมัคร สุนทรเวช (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมอยากจะกราบเรียนอธิบายอย่างนี้ นะครับว่า เรื่องนี้เราทำตามมาตรา ๑๙๔ ครับ ที่นี้ต่างคนต่างไปทำ สมมติต้องขอประธานโทษ ยกตัวอย่าง อย่างท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจากจังหวัดตราด ได้ทำนั้น ท่านก็ใช้สิทธิ์แล้วก็ขอแก้ไขโดยการเปลี่ยนรัฐธรรมนูญเสียทำนองนั้นตามแบบของท่าน แต่จริง ๆ แล้วตามรัฐธรรมนูญนี้บอกว่าแก้ไขได้ ใช้มาตรา ๑๙๔ เป็นข้ออ้างแล้วก็เซ็นรับรองมาหนึ่งในสาม ที่นี้สภานี้แหละครับถ้าจะต่างคนต่างไปทำกันอย่างนั้นก็จะได้ต้นฉบับที่ไม่เรียบร้อยแล้วก็ต่างคนต่างคนนั้นเอาอันนี้ คนนี้เอาอย่างนี้ เพราะฉะนั้นเมื่อ ๘ เดือนที่แล้วนะครับ สภาถึงได้ตกลงพร้อมใจกันว่าควรจะแก้ไขที่แล้วใช้วิธีเอาตัวแทนของสภาให้ใช้รูปกรรมาธิการซึ่งอาศัยนะครับไม่ได้ตามกฎหมายหรอกครับ อาศัยรูปแบบที่เราใช้กันอยู่นี้ตั้งกรรมาธิการวิสามัญ เริ่มต้นก็ไม่ได้ไว้วางใจทั้งหมดหรอกครับ ให้ไปดูก่อนว่าตรงไหนควรแก้บ้างแล้วเมื่อเอามาแล้วเราก็เห็นว่าจะต้องกลับไปอภิปรายซ้ำซ้อน

๒๗๖

กันเองอย่างนี้ อย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติพูดนั้นแหละครับ เราเลยเลือกใช้วิธีว่าตัดประเด็นเสียทั้งกันก่อน ทำเป็นรูปว่ารับหลักการก่อนแล้วเอาไปแปรญัตติ ซึ่งความจริงก็ไม่ใช่แปรญัตติจริงหรือครับเอาไปจัดเขียนให้รูปร่างเหมือนญัตติที่จะใช้ตามมาตรา ๑๙๔ ก็ไปทำมาเสร็จ ที่นี้พอเสร็จแล้วก่อนเราจะเสนอไปที่ครับเราก็ต้องการจะหาความสมัครสมานสามัคคีในหมู่เรานะครับ เราก็เอามาทำกันเหมือนพิจารณากฎหมายวาระ ๒ เรามาดูตรวจสอบ ที่นี้วิธีการนี้นั้นะครับแม้จะมีการลงมติเช่นอย่างกรณีสมาชิกผู้มีเกียรติจากเพชรบูรณ์ คุณบัญญัติ เสนอเมื่อสักครู่ สมมุตินะครับว่า คุณบัญญัติไม่เห็นด้วยกับการแก้มาตราเมื่อสักครู่ เราก็เสนอญัตติขอให้โหวต ถ้าโหวตแล้วมีเสียงสมมุติออกมาว่า ๑๕๐ ต่อ ๓๐ คุณบัญญัติแพ้ ก็ไม่ได้ตัดสิทธิ์ว่าเมื่อเวลาคุณบัญญัติจะต้องไปทำหน้าที่ในรัฐสภานี้ก็อาจจะยกเรื่องนี้เข้ามาอีกได้ เพราะฉะนั้นกระผมขอกราบเรียนอย่างนี้นะครับว่า เวลาที่เราทำเพื่อให้ได้ต้นร่างซึ่งเราจะมีความคิดเห็นส่วนใหญ่ไปทางนี้ และถ้าหากว่าเราไม่มีความเห็นขัดแย้งกันคือว่าแพ้แล้วเรายอมแพ้กันตรงนี้นะครับแปลว่าเราจะถือร่างนี้ไป ๓๐๐ กับ ๑ คนแล้วเราใช้เสียง ๑ ใน ๓ ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องเซ็น ๑ ใน ๓ เราอาจจะเซ็น ๓๐๑ ไปให้ดูก็ได้ แล้วเสนอเข้ารัฐสภา การแก้ไขรัฐธรรมนูญต้องทำในรัฐสภา เพราะฉะนั้นกระผมบอกว่าจะเป็นการต่อสู้ทางการเมืองครั้งสำคัญที่สุดในบ้านเมืองเรา ถ้าเข้าไปแล้วนะครับทั้งสภาเราไม่แตกแยกกันเลยคือความเห็นแตกแยกเมื่อแพ้แล้วยอมแพ้ตรงนี้ และไม่ต้องการจะไปหักล้างกันในโน้นอีก ก็คิดว่าจะแก้ได้ตามที่เราต้องการ แต่ถ้าหากว่าเราอยากจะได้ใช้สิทธิ์เพราะเราไม่เห็นด้วยจริง ๆ เราก็ไปใช้สิทธิ์ในรัฐสภาซึ่งจะต้องมีกรรมวิธีการแน่นอนครับ วิสามัญแล้วเราก็ใช้สิทธิ์ เราแปรญัตติได้ ๒๙ ข้อนี้จริง ๆ เราอาจจะแก้ได้สัก ๒๐ หรืออาจจะแก้ได้ ๒ ข้อที่สุดแล้วแต่ แต่กำลังนี้เรากำลังอยู่ตามขั้นตอนที่จะไปถึงจุดหมายปลายทาง เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่าที่เราได้เลือกใช้วิธีนี้นั้นะครับเป็นวิถีทางการเมืองอีกแบบหนึ่งเพราะเวลานี้เราแก้รัฐธรรมนูญ เราไปลิดรอนสิทธิซึ่งวุฒิสมาชิกเขามีอยู่เป็นอันมากลง เรื่องนี้ถ้าคิดกันว่าถ้าหากว่าสภาไม่สมัครสมานสามัคคีกันไม่มีทางแก้ไขได้เลย กระผมถึงบอกว่าถ้าเรื่องนี้เอาความเป็นพรรคการเมืองมาเกี่ยวข้องแน่นอนครับถ้ารัฐบาลจะรักษาไม่ตรีวุฒิสมาชิกรัฐบาลส่งพรรครัฐบาลบอกเรื่องนี้ไม่ เรื่อง

นี้ไม่ เท่านั้นเองแก้ไม่ได้แล้วครับ กระผมถึงเรียนว่า เรื่องนี้เราต้องการ ๒๖๔ เรามีอยู่ ๓๐๑ ถ้าพรรคการเมืองใหญ่ ๆ พรรคเดียวขอประธานโทษออกชื่อเช่น พรรคชาติไทยบอกไม่เห็นด้วย เท่านั้นเองแก้ไม่ได้ แพ้ตลอดเสียแรงเปล่ากระผมถึงบอกว่าเวลานี้ถ้าจะแก้กัน ถ้าจะรักษาคำที่เราพูดเวลาหาเสียงกันไว้ว่า รัฐธรรมนูญครึ่งไปครึ่งซีก เราจะแก้ไข คราวนี้ต้องเอาพรรคแขวนไว้ที่บ้าน แล้วที่นี่เราเป็นสมาชิกของสภาผู้แทนแล้ว เราร่วมใจกันแก้ไขต้องเดินไปในรูปนี้เท่านั้นครับ เพราะฉะนั้นประเด็นอย่างที่ว่าสมาชิกผู้มีเกียรติคุณบัญญัติได้แสดงนั้นกระผมเชื่อว่าประเด็นอย่างนี้เราถือว่าเป็นแก้หรือไม่แก้ไม่เป็นไร คุณบัญญัติจะไปใช้สิทธิ์ในรัฐสภาไม่เป็นไร เพราะไม่ใช่ประเด็นที่หักล้างสิทธิ์เสรีภาพกันมากเกินไป เป็นเรื่องของความเห็นที่แตกแยกกันนิดหน่อย คุณบัญญัติจะว่าแคบ ๆ อย่างนี้ดีแล้ว เขาบอกว่ากว้างหน่อยดี สู้กันอย่างนี้แพ้กันอย่างนี้ไม่เสียหาย แต่บางประเด็น ซึ่งเป็นส่วนได้เสียที่เราต้องการจะแก้จริง ๆ ยกตัวอย่างว่าจะแก้บทเฉพาะกาลแล้วยังจะต้องรักษาบทเฉพาะกาลไว้ อันนี้สิครับถ้าเราไม่พร้อมใจกันเราแก้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นกระผมขอเรียนตอบท่านสมาชิกผู้มีเกียรติคุณเหลือมว่า กำลังนี้เราต้องอดทนนิดหนึ่งที่เราอาศัยหลักการของการพิจารณากฎหมายทำกันครับ จะช้าช้ากระผมคิดว่าก็ต้องยอมครับ แต่ถ้าหากเราหลุดพ้นประเด็นนี้ไปได้กระผมยืนยันได้ว่าจะเป็น วาระยิ่งใหญ่มากทางวงการเมือง เวลาที่เรื่องนี้ถูกเสนอเข้าสภาแล้ว... ก็รัฐธรรมนูญกันอย่างที่เราตั้งใจกัน ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณพินิจครับ

นายพินิจ จันทรสุรินทร์ (ลำปาง) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม พินิจ จันทรสุรินทร์ จากลำปาง กระผมไม่เห็นด้วยกับกรรมาธิการที่จะต้องเพิ่มเติมข้อความตาม มาตรา ๒๘ “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในร่างกาย” ซึ่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ นั้นได้เขียนไว้อย่างรัดกุมแล้ว ถ้าหากท่านมีความประสงค์ที่จะแก้ไขเพื่อให้การกระทำนั้น ๆ เช่นกรณี แจ้งข้อหาแก่บุคคลใด ๆ ต้องมีหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นน่าจะได้กระทำความผิดตามข้อหา นั้น กว่าท่านจะแจ้งข้อหาอะไรต่าง ๆ ได้ นั้นตามสมควรท่านจะไปหาตรงไหน กระผมไม่เข้าใจ นี่ประการหนึ่ง

๒๓๘

อีกประการหนึ่งนะครับท่านประธานที่เคารพ ท่านให้เสรีภาพแก่บุคคลโดยทั่วไป บุคคลโดยทั่วไป คือประชาชนชาวไทยเรามีหลายประเภท ถ้าหากให้เสรีภาพมาก ถ้าท่านจะให้เสรีภาพทั้งหมด โดยใช้เงื่อนไขในรัฐธรรมนูญกับท่านที่จะไปสร้างเงื่อนไขในกฎหมายซึ่งรองรับอยู่แล้ว กฎหมายแม่บทในลักษณะหรือความอาญาแล้วน่าจะกระทำได้ น่าจะแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราที่ท่านมีความประสงค์ได้ เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าตามมาตรา ๒๘ แห่งรัฐธรรมนูญฉบับเดิมที่เราจะแก้ไขกันนี้กระผมขออนุญาตว่าขอให้คงไว้ตามร่างเดิม เพราะเหตุว่าได้มีเงื่อนไขไว้แล้วว่า จะกระทำได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ขอขอบคุณครับ

ร้อยโท สมศาสตร์ รัตนศักดิ์ (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายแพทย์สมศาสตร์ รัตนศักดิ์ ส.ส. เชียงราย กระผมคิดว่าตามร่างเดิมของรัฐธรรมนูญฉบับเดิมนั้นเขียนไว้เข้าท่าหรือยังครับ โดยเหตุผลที่คุณบัญญัติก็ได้อภิปรายมา กระผมคิดว่าไม่ควรจะเสียเวลาคับ ตอนนี้ขอให้ท่านประธานรวบรวมรัดโหวตกันเสียเลยจะดีกว่าครับ เพราะเรายังมีเรื่องสำคัญอีกหลายเรื่องนะครับ เอาโหวตกันทีนี้ก่อนดีหรือไม่ครับ ขอประธานรวบรวมเลยครับ

นายปิยะฉัฐ วัชรภรณ์ (กรรมวิธีการ) : ท่านประธานครับ กระผมอยากเรียนว่ากรรมวิธีการชุดนี้ไม่ได้หมายความว่าสิ่งที่เรานำมาเสนอต่อท่านนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เพียงแต่เราอยากแสดงให้เห็นว่าในระหว่างผู้ใช้อำนาจรัฐกับผู้ถูกใช้อำนาจนั้น เราควรจะระลึกรู้ถึงสิทธิของใครมากกว่ากัน สิ่งที่กรรมวิธีการได้มารายงานต่อท่านในวันนี้เป็นภารกิจที่ได้รับมอบหมายไปจากท่านทั้งหลาย แล้วกระผมคิดว่าเราไม่ได้มีความตั้งใจที่จะทำอะไรโดยที่ทางสภาไม่ได้เห็นชอบด้วย กรรมวิธีการไม่ได้มีความรู้สึกนึกคิดอะไรที่จะต้องเอาชนะอะไรต่อท่าน เพียงแต่เราคิดว่าสิ่งที่เรารายงานท่านนี้น่าที่จะรับรองสิทธิของประชาชนได้ดีกว่า เพราะฉะนั้นไม่ว่าบทบัญญัติในมาตรานี้หรือมาตราไหนต่อๆไปนั้นเป็นเรื่องที่ท่านทั้งหลายจะพิจารณากันเอาเองว่าเราควรจะคุ้มครองสิทธิของประชาชนเอาไว้ในรัฐธรรมนูญให้ชัดเจน หรือจะเขียนเอาไว้ให้มันกำกวม เคลือบคลุมเพื่อจะให้มันเป็นประโยชน์ของผู้ใช้อำนาจรัฐ แต่สิ่งเหล่านี้กรรมวิธีการไม่ได้เป็นผู้ชี้ขาด เป็นเรื่องที่ท่าน

ทั้งหลายจะพิจารณากันว่าเราเคยได้บอกกับประชาชนว่าเราควรจะทำอย่างไรกับรัฐธรรมนูญ
ในลักษณะที่จะเป็นประชาธิปไตย และเป็นผลประโยชน์กับประชาชนมากกว่าเป็นเรื่องที่
ท่านทั้งหลายจะตัดสินใจ แล้วเราจะต้องไปตัดสินใจกันในรัฐสภาต่อไปครับ

นายจำลอง ครุฑขุนทด (นครราชสีมา) : ท่านประธานครับ กระผมก็เห็น
ใจทางกรรมวิธีการซึ่งพยายามที่จะรับรองสิทธิของประชาชน แต่กระผมมองในทางปฏิบัติ
แล้วถ้ากฎหมายรัฐธรรมนูญกำหนดโดยชัดแจ้งออกไปแล้ว นี่อาจจะเกิดความขัดแย้งใน
ทางปฏิบัติ แล้วอาจจะปฏิบัติไม่ได้ด้วย อย่างเช่น วรรคสุดท้ายอย่างที่กระผมได้กราบ
เรียน ถ้าให้สิทธิบุคคลใดทั่วประเทศที่ยื่นคำร้องขอปล่อยในกรณีที่ถูกจับกุมแล้ว ถ้า
สมมุติว่าคนที่ถูกจับทุกคนยื่นคำร้องต่อศาลขอให้ปล่อยทุกคดีนี้ความวุ่นวายในบ้านเมืองมัน
ก็จะเกิดขึ้น การที่ใครจะยื่นคำร้องต่อศาลได้โดยประการใดนั้น เป็นไปโดยหลักแห่ง
กฎหมายเกี่ยวกับผู้เสียหาย ผู้มีส่วนได้เสียถึงจะยื่นคำร้องได้ แต่ถ้าไปกำหนดให้มีการยื่น
คำร้องได้ทุกคดีที่มีการจับคน จับเข้าไปแล้วยื่นคำร้องได้สวน วิธีการได้สวนตามรัฐ-
ธรรมนูญที่ได้แก้ไขมานี้ก็เป็นการเย็นเยื่อ คือให้การได้สวนโดยฝ่ายเดียวเสียก่อน ถ้ามี
มูลแล้วถึงจะไปเรียกเจ้าพนักงานคุมขังขึ้นมาสอบถาม เข้ามาได้สวนอีกวาระหนึ่ง นั้น
หมายความว่าจะมีการได้สวนทั้งฝ่ายผู้ร้องแล้วก็ฝ่ายผู้ถูกคุมขัง กว่าที่จะมีการปล่อยตาม
รัฐธรรมนูญนี้ได้นั้น จะต้องใช้เวลาอีก แล้วยังมีสิทธิอุทธรณ์ฎีกาแล้วก็จะมีประโยชน์
อะไรที่จะไปกำหนดอย่างนี้ ศาลเองนี่ก็มีคดีที่จะพิจารณากันมากมายแล้ว กฎหมายวิธี
พิจารณาความอาญาก็กำหนดไว้แล้วว่า กรณีที่จะยื่นได้นั้นต้องเป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้
เสียหาย แล้วการยื่นก็ต้องมีเหตุผลว่าการจับกุมนั้นไม่ชอบ แต่ในวรรคสุดท้ายนี้ เพียง
แต่บอกว่าในกรณีที่มีการกักขังตัวบุคคลหรือผู้ถูกคุมขังเองก็ดี พนักงานอัยการก็ดี บุคคล
อื่นใดก็ตามมีสิทธิร้องขอต่อศาลที่มีสิทธิพิจารณาคดีอาญาว่าเป็นการกระทำโดยมิชอบ เพราะ
ฉะนั้นถ้าอย่างที่กระผมได้กราบเรียนท่านประธานว่าการพิจารณาที่จะให้สิทธิ์แก่บุคคลนั้นก็
จะต้องคำนึงถึงในด้านฝ่ายเจ้าหน้าที่บ้านเมืองด้วย มิใช่ว่าจะพิจารณาเฉพาะผู้มีหน้าที่ใน
การแก้ต่างให้กับประชาชนที่จะใช้สิทธิ์ในการที่จะช่วยเหลือประชาชนโดยไม่คำนึงถึงการ
ปฏิบัติในบ้านเมือง กระผมเห็นว่าถ้าหากว่ามีข้อบัญญัติชัดแจ้งรายละเอียดเข้าไปเช่นนี้แล้ว

๒๘๐

ก็จะเกิดความวุ่นวายอย่างที่กระผมได้กราบเรียน เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่าร่างเดิมของเขานั้นก็น่าที่จะครอบคลุมได้แล้ว ส่วนวิธีการใดที่จะใช้สิทธิ์ได้นั้นก็เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย ดังที่กระผมได้กราบเรียนมาแล้ว กระผมขอกราบเรียนท่านนี้แหละครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ดนสุดท้ายครับ

นายหัด ดาวเรือง (มหาสารคาม) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม หัด ดาวเรือง จากมหาสารคาม ท่านประธานครับ กระผมเป็นคนหนึ่งครับที่ไม่เห็นด้วยกับกรรมาธิการเป็นอย่างยิ่งในการแก้มาตรานี้ เพราะว่าข้อความในมาตราเดิม รัฐธรรมนูญเดิมที่เขียนไว้นั้นชัดเจนและตีความได้เรียกว่าคลุมไว้หมดครบจักรวาลเลยครับ ท่านประธานที่เคารพแล้วยังคณะกรรมการมาแก้ในวรรคสุดท้ายนี้อย่างใช้คำว่า “มีสิทธิ์ร้องต่อศาลท้องที่” ทำให้กระผมคิดว่าศาลนี้มีศาลท้องที่หรืออย่างไรศาลเคลื่อนที่หรืออย่างไร ความจริงในตัวบทกฎหมายที่เขาเขียนไว้เขาบอกว่า ศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีครับ ไม่ใช่ศาลท้องที่อะไรอย่างนี้ เวิร์ดดิ้ง (Wording) ต่างๆ กระผมเห็นว่ามันฟุ่มเฟือยไม่เข้าท่าครับ แล้วยิ่งกว่านั้นก็อย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจากนครราชสีมาได้อภิปรายไปสักครู่นี้ที่บอกว่า ถ้ายอมให้ทุกคนไปร้องคัดค้านไม่ให้เขาทำอะไรเลยนั้น ศาลนี้จะมีคดีกรงโรงศาลครับ ท่านประธานอย่าลืมนะครับว่า พวกหัวขโมยทั้งหลายหาทางออกอยู่แล้วที่จะไม่ต้องรับโทษ จะมีการเสนอให้ไต่สวนสอบสวน ศาลไม่ต้องเป็นอันทำมาหากินละครับ ไม่ต้องพิจารณาคดีหรือกระผมคิดว่าของเดิมเข้าดีอยู่แล้วครับ กระผมไม่เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ กรรมาธิการครับ

นายธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ (กรรมาธิการ) : คือตามที่มีข้อวิตกกังวลว่าที่แก้กันไปนี่นะครับข้อที่ว่าการจับกุมคุมขังจะต้องแจ้งข้อหาอะไรนั้น เพราะบ๊องกันในการจะออกกฎหมายมาว่าอย่างเช่นกฎหมายภัยสังคม จับมาไม่ต้องแจ้งข้อหาเอาไปขังก็วันก็ได้ อย่างนี้ถ้าออกกฎหมายเช่นนี้มาขัดกับรัฐธรรมนูญก็ออกไม่ได้หรืออย่างกรณีเอาคนไปขังไว้โดยข้อหาอย่างนี้เขาก็สามารถที่จะมายื่นคำร้องต่อศาลได้ เพราะฉะนั้นเมื่อมีกฎหมายที่ขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญก็จะเป็นกฎหมายที่ไม่ชอบบ๊องกันไว้ครับ ท่านนี้ละครับ ขอชี้แจงท่านนี้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ เอาละครับ ผมคิดว่าเราอภิปรายกันมานานแล้ว ผมจะขอมตินะครับ คือผมถามว่าใครเห็นควรที่จะแก้ไขตามของคณะกรรมการนี้ขอให้ยกมือขึ้น แก้ไขตามกรรมการนะครับ

(มีสมาชิกยกมือ ๗๖ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมจะถามต่อไปนะครับ ใครเห็นว่าควรจะใช้ตามร่างเดิม ขอให้ยกมือขึ้น ตามรัฐธรรมนูญนะครับ อันเดิม

(มีสมาชิกยกมือ ๒๗ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ตามร่างเดิมมี ๒๗ ท่าน ตามคณะกรรมการแก้ไขมี ๗๖ ท่าน ผมคิดว่าเวลานี้ก็เที่ยงพอดีนะครับ ผมขอพักการประชุมแล้วขอมาประชุมต่อในตอนบ่ายเวลาบ่าย ๒ โมงตรง ขอขอบคุณมากครับ

พักประชุมเวลา ๑๑.๕๙ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๔.๑๕ นาฬิกา

(เนื่องจากประธานสภาผู้แทนราษฎรและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๑ มีกิจธุระ นายเทียม ไชยนันทน์ รองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๒ ปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : บัดนี้มีผู้มาประชุมครบองค์ประชุมแล้วขอดำเนินการประชุมต่อไป เชิญกรรมการครับ ได้พูดกันมาถึงมาตรา ๒๘ ที่ขอแก้ไขมาตรา ๒๘ ต่อไปก็ถึงมาตรา ๒๙ เชิญท่านเลขาธิการอ่าน

นายประยูร สตาเชตร์ (ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) : มาตรา ๒๘ ในคดีอาญา ผู้ต้องหาหรือจำเลย มีสิทธิที่จะได้รับการสอบสวน

นายสมัคร สุนทรเวช (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ เมื่อตอนก่อนจะเลิกไปเมื่อตอนเที่ยงนะครับ มีข้อตกลงซึ่งทางคณะกรรมการได้ประชุมกัน เพราะเหตุว่าในช่วงเช้าที่เราอภิปรายกันมา ท่านสมาชิกเกิดความรู้สึกที่ว่า เรากำลังทำกฎหมายกันทั้งๆ ที่ตอนนี้เรากำลังหาทางทำรูปแบบของญัตติที่จะยื่นไปให้สมบูรณ์แบบเท่าที่นั่นนะครับ เพื่อไม่ให้เกิดความรู้สึกในการอภิปรายจะต้องมาก และต่อรองกันมาก คณะกรรมการก็จะ

๒๘๒

เลือกวิธีซึ่งว่า โดยส่วนใหญ่แล้วกรรมการจะตอบคำชี้แจงว่า ทำไมถึงทำมาอย่างนี้เท่านี้ นะครับ แต่เวลาออกความเห็นถ้าต้องโหวตกันนี่นะครับ ท่านประธานกรุณาเลือกให้ท่าน สมาชิกโหวตกันเองข้างล่าง กรรมการจะไม่ลงคะแนนด้วย และกรรมการก็คงจะขอสิทธิ เล็กน้อยในประเด็นสำคัญที่อาจจะต้องขอลงคะแนนด้วยในวาระสำคัญ ซึ่งคิดกันว่าอาจจะ ไม่มีเพราะอย่างนั้นอยากจะเรียนให้ที่ประชุมทราบเสียก่อนว่า เพื่อให้คณะทั้งหลายที่กำลังทำ กันอยู่นี้ ได้สบายใจทุกฝ่ายกรรมการขอยืนยันว่าเราทำหน้าที่ไปยกวางมาให้ท่านนี้ และ ไม่ได้ต่อสู้เพื่อจะต้องป้องกันเกียรติยศของกรรมการ หรือเพื่อลักษณะไหนเลย ขอให้ เป็นการวินิจฉัยของสภา แล้วเพื่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีก็คือว่าในการออกเสียงทุกครั้ง กรรมการข้างบนจะไม่ออกเสียงอย่างนี้แล้วละก็การอภิปรายจะเป็นไปด้วยดี และรวดเร็ว ขึ้น ก็ขอเรียนท่านประธานไว้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมก็ขอข้อมความเข้าใจกับ ท่านสมาชิกว่าในการอภิปรายนี้ เราก็คงจะได้พยายามรวบรัดหรือให้โดยย่อ เพราะว่าที่ กรรมการเขาร่างขึ้นมาเป็นแต่ขอเสนอขึ้นมา แล้วเขามีหลักการอยู่กว้าง ๆ ว่า เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพราะอย่างนั้นเมื่อเสร็จแล้ว เราส่งคืนไป แล้ว ก็ไปดำเนินการเพื่อยื่นเข้ามาใหม่นี้ เมื่อยื่นเข้ามาใหม่เป็นกฎหมาย แล้วเราก็ไป แปรญัตติไปเถียงกันไปอะไรกัน อาจจะเอาเก่าเข้ามา อาจจะเอาใหม่เพิ่มเติมเข้ามาในมาตราใดมาตราหนึ่ง อะไร หลักการกว้าง ๆ เข้าใจว่าจะแปรญัตติกันหรือจะขอแก้ไขได้ทุกมาตรา เลยครับ เพราะฉะนั้นก็เป็นเรื่องที่ต้องไปพูดกันในชั้นกรรมการ เมื่อที่หลังกันต่อไปอีก ครับเพราะอย่างนั้นในชั้นนี้เป็นแต่เพียงเกล้า ๆ ไว้ เพื่อร่างรัฐธรรมนูญเข้ามาเสนอสภาใหม่ เท่านี้เองครับ เพราะอย่างนั้นที่เราพูดกันนี้ก็ยังไม่ยุติ เพราะเราอาจจะไปแปรญัตติหรือ กรรมการใหม่ เขาอาจจะไปแก้ไขใหม่กันได้ต่อไปอีกครับ เชิญครับ

นายไกรสร ตันติพงศ์ (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพครับ คือการที่คณะ กรรมการวิสามัญชุดนี้ นายกร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเพิ่มเติมเข้ามา สู่สภา ได้เริ่มต้นตั้งแต่หลักการเหตุผล และมีรายละเอียดแต่ละมาตราดังที่อยู่ในมือของ

ท่านสมาชิกที่เคารพทุกท่านแล้วนั้น กระผมจะพิจารณาเรียงตามมาตราหรือจะพิจารณา
 อย่างไร กระผมก็คล้อยตามทุกประการ แต่อยากจะฝากความคิดต่อสภานี้เพื่อเวลาจะมีการยก
 ร่างที่สมบูรณ์ และมีเข้าชื่อ ๑๐๑ คนสมบูรณ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ นั้น คือทั้งหมด
 เท่าที่กระผมอ่านดูแล้ว รู้สึกว่าเราเจตนาจะแก้ไขรัฐธรรมนูญเกือบจะเรียกว่าให้สมบูรณ์
 ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์จริงๆ ซึ่งในภาวะของประเทศไทยปัจจุบันนี้ กระผมคิดว่ามันยากจะทำ
 สำเร็จ เพราะฉะนั้นจึงอยากจะขออนุญาตท่านประธาน เมื่อท่านประธานไม่ให้พูด หรือ
 ท่านประธานเห็นว่ายังไม่ควรที่จะพูดรายละเอียดเป็นมาตรา กระผมก็อยากจะเสนอแนว
 ความคิดของกระผมต่อที่ประชุมนี้ว่า เท่าที่ดูรายละเอียด แต่ละมาตรานั้นเราแก้หมดแม้
 กระทั่งวุฒิสมาชิก เราก็พูดถึงเขาว่าเขาไม่ควรจะเป็นที่มาจากราชการหรือเป็นพนักงาน
 รัฐวิสาหกิจ มีหน้าซ้ำเราก็ลดจำนวนวุฒิสมาชิกไม่เกิน ๑๕๐ คน ซึ่งเราก็ทราบดีอยู่แล้ว
 ว่าจะขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญนั้นจะต้องประชุมรัฐสภาในการประชุมรัฐสภาก็ต้องมี
 ท่านวุฒิสมาชิก ๒๐๐ กว่าคนร่วมประชุมด้วย เริ่มต้นเราจะแก้ไขรัฐธรรมนูญเราก็เปิด
 กรุ๊ปกับวุฒิสมาชิก เท่ากับเรามีฝ่ายที่มีความเห็นเป็นปฏิปักษ์กับการแก้ไขรัฐธรรมนูญเรา
 อย่างน้อยก็ ๒๒๕ คน เพราะเขาจะต้องลดจำนวนลงจาก ๒๒๕ เหลือเพียง ๑๕๐ คน
 แทนที่เราจะลดศัตรูในทางการเมือง เรากลับเกิดมีความขัดแย้งอาจจะต้องมีการประจัญหน้า
 และผมก็ยังไม่นับใจว่าผู้แทนของเรา ๓๐๑ คนนะ จะคล้อยตามไปทั้งหมด เพราะฉะนั้น
 เขาก็มีโอกาสที่จะได้เสียงจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือไม่ก็งดออกเสียง เพราะฉะนั้น
 การจะแก้ไขในมาตรา ๘๔ โอกาสที่จะสำเร็จมันก็ยาก นอกจากนั้นแล้ว ถ้าเราพิจารณาดูถึง
 การที่เราเขียนไว้ในมาตรา ๘๖ เกี่ยวกับการใช้บังคับกับวุฒิสมาชิกนั้นนะเราจะเอามาตรา ๘๗
 มาใช้ทั้งหมดเลยโดยรัฐธรรมนูญเดิมนั้นนะ มาตรา ๘๗ นะเขามีนอกจาก (๑)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาไว้ถึงตอนมาตรานั้นดีกว่า
 ครบถึงค่อยพูด

นายไกรสร ตันติพงศ์ (เชียงใหม่) : เมื่อกี้ท่านประธานก็พูดเสมือนว่าจะไม่พูด
 ที่ละมาตรา คือจะเอาอย่างไร ถ้าจะพูดทีละมาตราผมก็จะได้พูดทีละมาตรา

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาทีละมาตราไปก็แล้วกัน

๒๘๔

นายไกรสร ตันติพงศ์ (เชียงใหม่) : เอาทีละมาตรานะครับ เดียวนี้ท่านประธาน กำลังพิจารณามาตราไหน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ที่แก้ไขมาตรา ๒๙ ครับ ต่อจากเมื่อตอนเช้านี้มีมาตรา ๒๘ มาตรา ๕ บทยกเลิกมาตรา ๒๘ ต่อไปก็มาตรา ๒๙

นายไกรสร ตันติพงศ์ (เชียงใหม่) : ที่นี้ก็เราจะพูดกันมาตรา ๕ ยกเลิกมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ ซึ่งพูดกันเมื่อเช้าใช้ใหม่ จะเอารายละเอียดอย่างนั้นใช้ใหม่ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ

นายไกรสร ตันติพงศ์ (เชียงใหม่) : ถ้าอย่างนั้น ๒ มาตรานี้ผมไม่แสดงความ คิดเห็น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : อันนั้นเอาไว้ก่อน เมื่อเช้านี้ พูดมาตรา ๕ ที่ยกเลิกมาตรา ๒๘ ไปแล้ว ต่อไปก็มาตรา ๒๙

นายประยูร สตาเชตร์ (ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ รัฐสภา) : มาตรา ๒๙ ในคดีอาญาผู้ต้องหาหรือจำเลยมีสิทธิที่จะได้รับการสอบสวนหรือ การพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรม ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา เป็นผู้ยากไร้ไม่มีทุนทรัพย์พอที่จะจัดหาทนายความสำหรับตนเองได้ บุคคลดังกล่าวย่อมมี สิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ อันนี้ก็สำหรับวรรค หนึ่ง คณะกรรมาธิการก็เพิ่มเติมมา แต่วรรคสองก็เป็นของเดิมครับ มีใครอภิปรายก็ขอ เชิญครับ

นายบัญญัติ เกสรทอง (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม บัญจะ เกสรทอง กระผมขอความกระจ่างที่ท่านกรรมาธิการไปเพิ่มเติมมาตรา ๒๙ ทวิ ด้วยเหตุผล อยากรจะฟังเหตุผลในการที่เพิ่มเติมมาตรา ๒๙ ทวิ จากท่านกรรมาธิการครับ

นายประยูร สตาเชตร์ (ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ รัฐสภา) : ให้เพิ่มความต่อไปเป็น มาตรา ๒๙ ทวิของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย “มาตรา ๒๙ ทวิ บุคคลมีสิทธิที่จะไม่ให้ถ้อยคำเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเอง อันอาจทำให้ตน

ถูกฟ้องคดีอาญา ถ้อยคำของบุคคลซึ่งเกิดจากการถูกทรมาน ชูเชิญ หรือใช้กำลังบังคับ หรือเกิดจากการกระทำใด ๆ ที่ทำให้ถ้อยคำนั้นเป็นไปโดยไม่สมัครใจ ไม่อาจรับฟังเป็น พยานหลักฐานได้

นายบัญญัติ เกสรทอง (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมได้ ขอความกระจ่างเมื่อกี้ นะครับ เห็นท่านกรรมาธิการชุบชิบบอกว่าไม่ถึง ๆ ครับ ตอนนี้ ถึงแล้ว ลองอธิบายนะครับ ขอความกระจ่างในการเพิ่มเติมชี้ครับว่า การที่มีอยู่ในร่าง เดิมมันมีเหตุผลอย่างไรว่าไม่จำเป็นจะต้องมาเพิ่มมาตรา ๒๙ ทวิ คือกระผมมีความเห็น อย่างนี้ครับท่านประธาน ถ้าหากเราจะเอาสมประโยชน์ ในการแก้รัฐธรรมนูญ น่าจะไป เน้นหนักตรงเกี่ยวข้องกับทางสภาผู้แทนนี้ ส่วนที่เขาร่างเดิมไว้ถ้าไม่จนเกินไปนักกระผม คิดว่าถ้าเราผ่านไปก็ไม่มีปัญหา แต่ถ้าท่านเติมโน้นเติมนี้ นะครับ กระผมคิดว่ามันจะยุ่ง ยากขึ้นไปอีก เพราะฉะนั้นกระผมก็อยากทราบว่ามาตรา ๒๙ ทวิ มีความจำเป็นอย่างไร ยิ่ง ยวด จึงต้องใส่เข้ามาหรือเป็นผลอย่างไรอะไรอย่างใด อยากจะฟังครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับเชิญครับ

พลตรี มณีรัตน์ จารุจินดา (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ สำหรับ มาตรา ๒๙ คณะกรรมาธิการที่ยกร่าง ๒๙ ทวิ ที่มาเพิ่มเติมใหม่นี้ว่า ความสัจจริงแล้ว ได้มีการอภิปรายกันว่า หลักการรับฟังพยานหลักฐานนั้นมีอยู่ในประมวลกฎหมายอยู่แล้ว ครับ ในการพิจารณาความแพ่ง การรับฟังของศาล แต่เพื่อความเป็นเครื่องประกันสำหรับ บุคคลซึ่งจะถูกเรียกมาเป็นพยานที่ดี หรือเรียกเป็นจำเลยก็ดีกว่า ไม่ควรจะได้ถูกเจ้าพนักงาน หรือผู้กระทำการนั้นใช้ถ้อยคำในการชูเชิญแนะนำ นะครับ ตัดอำนาจศาลไม่ให้รับฟังเอา ทีเดียว ซึ่งก็เป็นความซึ่งกระผมอยากจะกราบเรียนว่า เครื่องครัดไปสักหน่อย นะครับ ถ้า ศาลท่านถือตามหลักรัฐธรรมนูญที่เราแก้ไขตามมาตรา ๒๙ ทวินี้แล้ว ศาลบางท่านท่าน อาจะบอกว่าอันนี้ไม่ให้ยอมรับฟังโดยเด็ดขาด ท่านก็จะแปลไปในทางที่เคร่งครัดเกินไป ได้ แต่การรับฟังเหล่านี้มีกฎหมายอยู่แล้วโดยสมบูรณ์ แต่นี่ที่ประชุมมีมติกันส่วนมากกว่า การบัญญัติไว้เช่นนี้ เพื่อการคุ้มครองให้ชัดเจนไว้ในรัฐธรรมนูญ กระผมก็อยากกราบเรียน เพราะเสียงส่วนมากเป็นอย่างนั้นก็แก้ตามนี้

๒๘๖

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับ

นายบัจจะ เกสรทอง (เพชรบูรณ์) ท่านประธานที่เคารพ กระผมก็ได้ฟังคำชี้แจงจากท่านกรรมาธิการนะครับ ซึ่งปี ๒๕๒๑ ท่านกับกระผมก็นั่งร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้มา กระผมคิดว่าท่านก็น่าจะว่าเสียตอนโน้นนะครับ มาคราวนี้เป็นความเห็นของท่านหรือของส่วนใหญ่กระผมก็ไม่ตั้งใจหรอกครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อกครับ

นายประยูร สตาเชตร์ (ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐ บุคคลต้องรับโทษทางอาญาโดยคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย หากปรากฏตามคำพิพากษาของศาลที่รอฟื้นคดีชั้นพิจารณาใหม่ในภายหลังว่าบุคคลนั้นมีได้เป็นผู้กระทำความผิด ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับค่าทดแทนและได้รับบรรดาสิทธิที่เสียไปเพราะผลแห่งคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายนั้นคืน ทั้งนี้ ตามเงื่อนไขและวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ”

นายวัชระ ประภาพัฒน์ (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานครับ กระผมวัชระ ประภาพัฒน์ กรุงเทพมหานคร ประชากรไทย เท่าที่กระผมอ่านดูนะครับ รู้สึกจะมีถ้อยคำที่เพิ่มเติมขึ้นมาทีเดียวคือ “โดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย” เท่านั้น นอกนั้นก็เหมือนตามของเดิม ที่นี้กระผมอยากจะกราบเรียนถามครับว่า มีเหตุผลอย่างไรครับที่เติมถ้อยคำอันนี้ลงไป ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ เชิญครับ

นายมารุต บุณนาค (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมขอกราบเรียนอย่างนี้ครับ ที่เดิมของมาตรา ๓๐ อันนี้มีที่มาจากมาตรา ๓๔ ของกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๑๗ ซึ่งเป็นของใหม่ในบ้านเมืองของเรา ที่คิดจะริเริ่มมีการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ สำหรับจำเลยที่ต้องพิพากษาถึงที่สุด และมีหลักฐานเป็นผู้

บริษัทซึ่งมีกันอยู่ในประเทศประชาธิปไตยทั่วไป แต่บังเอิญบ้านเมืองของเราแปลกกว่าที่อื่นเขาหน่อยที่ว่าได้มีการลงโทษในทางอาญาโดยฝ่ายบริหาร โดยอำนาจของคณะปฏิวัติบ้าง โดยนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๐๐ ด้วยเหตุนี้ในการพิจารณาของคณะกรรมการเดิมเราได้ระบุไว้ชัดว่า ให้รวมถึงคำสั่งต่าง ๆ ของฝ่ายบริหารเหล่านั้น แต่โดยที่จากคำสั่งแจ่งของกรรมการ ซึ่งเป็นฝ่ายกฤษฎีกาได้ชี้แจงว่าได้มีบทวิเคราะห์ส่งไปแล้วว่าคำสั่งของฝ่ายบริหารต่าง ๆ เหล่านั้นเป็นคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย ด้วยเหตุนี้จึงได้เติมคำ ๆ นั้นลงไปครับ เพื่อให้มีความหมายถึงผู้ที่ถูกลงโทษโดยคำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติ และโดยนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๐๐ ครับ ก็ครอบคลุมถึง เพราะเหตุว่าจำเลยที่ต้องพิพากษาถึงที่สุดมีการพิจารณาถึง ๓ ศาลแล้วนะครับยังได้รับการรื้อฟื้นได้ ผู้ที่ถูกลงโทษโดยฝ่ายบริหารโดยฟังพยานหลักฐานฝ่ายเดียว ก็ควรจะรับการพิจารณาด้วยความเป็นธรรมด้วย กระผมขอชี้แจงแค่นี้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับ

นายสุนทร ทาช้าย (นครราชสีมา) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สุนทร ทาช้าย จากนครราชสีมา พรรคกิจสังคม กระผมไม่ทราบว่าเราได้ผ่านการพิจารณามาตรา ๓๐ ไปแล้วหรือยังครับ คือถ้าผ่านไปแล้วกระผมจะตั้งข้อสังเกตนะครับ ผ่านท่านประธานไปยังคณะกรรมการ คือกระผมรู้สึกซาบซึ้งแล้วก็ขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งนะครับที่คณะกรรมการได้ริเริ่มกว้างและแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยท่านบอกว่าได้คำนึงถึงหลักใหญ่ ๆ ๓ ประการคือ

ประการแรก อาศัยรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นหลัก

ประการที่ ๒ เพื่อให้เป็นประชาธิปไตยมากขึ้น และ

ประการที่ ๓ เพื่อค้ำประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้มากขึ้น และก็ท่านได้แก้ไขในหลายสิ่งหลายอย่างที่เป็นการค้ำประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชนในมาตราดัง ๆ ที่เราได้พูดกันเมื่อเช้านี้ โดยเฉพาะสิทธิในทางร่างกาย ทรัพย์สินนะครับ ท่านได้ค้ำประกัน ได้แก้ไขให้มีการค้ำประกันมากขึ้น แม้แต่สิทธิในการที่ถูกจับกุมตรวจค้น แต่

๒๘๘

กระผมมีข้อสังเกตครับท่านประธานว่า เมื่อคณะกรรมการได้ให้ความสำคัญแก่สิทธิเสรีภาพของประชาชนในทางร่างกายในทางทรัพย์สินมากมายถึงขนาดนี้แล้ว แต่เหตุไฉนท่านจึงไม่ได้ให้ความสำคัญในด้านสิทธิและเสรีภาพในการพูด การเขียน การพิมพ์

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เดียวๆ ครับ คือว่าในอันนี้เขาพูดกันถึงเรื่องมาตรา ๓๐ ที่แก้ไขนี้ว่าจะเอาตามกรรมการที่แก้ไขมานี้ หรือจะเอาของเดิมเท่านั้นนะครับ

นายสุนทร ทาช้าย (นครราชสีมา) : คือท่านประธานครับ กระผมสังเกตว่า.....

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เขาเดิมมา “โดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย” เท่านั้น ๒-๓ คำเท่านั้นเองครับ จะเอาตามของกรรมการที่เขาเดิมมานี้ หรือว่าจะเอาตามรัฐธรรมนูญเดิมเท่านั้นครับ เราอย่าไปพูดนอกเรื่องไปอีก

นายสุนทร ทาช้าย (นครราชสีมา) : ท่านประธานครับ กระผมขอชนิดเดียวคือกระผมกราบเรียนถามท่านประธานแล้วว่ามาตรา ๓๐ ผ่านหรือยังครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ยังครับ กำลังพูดกันอยู่นี้ครับ

นายสุนทร ทาช้าย (นครราชสีมา) : ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับ

นายวัชระ ประภาพัฒน์ (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม วัชระ ประภาพัฒน์ กรุงเทพฯ ประชากรไทยนะครับ เมื่อก็กระผมได้ยินคำชี้แจงของท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมว่าการที่บุคคลได้รับโทษทางอาญานั้น มีทั้งโดยศาลและก็โดยฝ่ายบริหารใช้ไหมครับ ที่นี้ในกรณีที่เขียนไว้ในวรรคต่อมาจะครับ ไม่ได้พูดถึงว่าถ้าฝ่ายบริหารยกเลิกคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้วผู้นั้นจะได้รับอะไรบ้างเขียนแต่เพียงว่า หากปรากฏตามคำพิพากษาของศาลที่หรือพ้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ในภายหลังว่าบุคคลนั้นมิได้เป็นผู้กระทำความผิด แล้วฝ่ายบริหารละครับ ไม่ได้ระบุไว้หรือครับหรือเฉพาะคำพิพากษาของศาลเท่านั้น แล้วในวรรคช่วงท้ายกลับมามีถ้อยคำรับเอาไว้จะครับว่า “ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับค่าทดแทนและได้รับบรรดาสติขันธ์ที่เสียไปเพราะผลแห่งคำ

พิพากษาของศาล หรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายนั้น” นี้กระผมฝากกรรมการสักนิตเถอะครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับ

นายมารุต บุณนาท (กรรมการ) : กระผมขอเรียนอย่างนี้ครับ การรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นมาใหม่นั้นต้องมีกฎหมายออกมารองรับครับ แล้ววิธีการรื้อฟื้นต้องกระทำโดยคำพิพากษาของศาล ซึ่งจะเป็นผู้พิจารณาครั้งใหม่ เพราะฉะนั้นผู้ที่ถูกลงโทษจะโดยคำพิพากษาของศาลในคดีเดิมก็ตาม หรือโดยคำสั่งของฝ่ายบริหารก็ตาม จะต้องกระทำโดยคำพิพากษาคำรับ เช่น สมมุติว่า นาย ก. ถูกลงโทษโดยคำสั่งของนายกรัฐมนตรี มาตรา ๑๗ เมื่อมีการรื้อฟื้นเขาต้องมาพิจารณาในศาล ซึ่งพิจารณาใหม่ เพราะฉะนั้นครั้งหลังนี้ก็โดยคำพิพากษาศาลที่ได้รื้อฟื้นครับ กระผมคิดว่าข้อความชัดอยู่แล้วครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ข้อความชัดเจนครับ เชิญครับ

นายประพันธ์ พยัคฆบุตร (ล่าปาง) : ท่านประธานที่เคารพ ในวันนี้กระผมก็ตั้งใจว่าจะไม่พูด เพราะพูดก็ต้องไปเข้าสภาใหญ่ แต่กระผมได้ฟังคำชี้แจงของท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเกี่ยวกับการที่เพิ่มคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายเข้าไปในมาตรา ๓๐ คำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายนี้ เป็นเรื่องของฝ่ายบริหารขณะที่เขาออกคำสั่งมาเขามีอำนาจ มีกฎหมายรับรองจะโดยรัฐธรรมนูญหรือโดยประกาศคณะปฏิวัติหรือปฏิรูปอะไรก็ตาม เมื่อมีกฎหมายรับรองเขาได้ให้ตัดสินคดีได้ เขาก็ตัดสินไปตามอำนาจหน้าที่ แต่ว่าจะได้พิจารณาถ้อยแท้ทางกระบวนการของศาลหรือไม่นี้กระผมก็ไม่ทราบ แต่เป็นที่รับรองได้ว่าเขามีอำนาจที่จะกระทำ เมื่อเขากระทำลงไปแล้วการถูกจำคุกหรือการได้รับโทษตามนั้นบังคับไปเช่นเดียวกับผลของคำพิพากษาศาลเหมือนกัน เมื่อมันมาจากคณะอำนาจโดยฝ่ายบริหารเป็นผู้ตัดสิน แล้วต่อมาถ้าไปให้ศาลพิพากษาเรื่องนี้อีกเท่าที่ปรากฏมานี้ถ้าอะไรที่เป็นอำนาจของฝ่ายบริหาร เมื่อมีการฟ้องร้องกันไปยังโรงศาล ศาลมักจะออกไปเป็นทำนองว่า ฝ่ายบริหารเขามีอำนาจอยู่แล้ว ศาลจะไปก้าวกายไม่ได้ กรณีนี้ก็เหมือนกัน ตั๋วรัฐธรรมนูญมาตราเดิมเขาให้เฉพาะ ต้องคำพิพากษาของศาล และก็ศาลเมื่อมารื้อฟื้นได้ กรณีรื้อฟื้นนี้ กระผมจะไม่พูดว่ากระผมจะไม่เห็นด้วยในการรื้อฟื้นคดี เพราะผู้ต้อง

๒๕๐

โทษได้รับโทษ คนที่ถูกฟ้องไปที่ศาล ถ้าเป็นคดีหนักหรือว่าสู้กันไปเมื่อสู้ถึง ๓ ศาล และ ๓ ศาลพิจารณาแล้ว อีกประการหนึ่งจำเลยที่ไปสู่ศาล ๑๐๐ คน ศาลจะลงโทษได้อย่างมาก ก็ ๑๐ คน ผู้พิพากษาจะถือเป็นที่ แสดงความสามารถ มีความสามารถดีที่หาทางรอดให้ จำเลยได้ ตามหลักที่เขาบอกว่าปล่อยคนผิด ๑๐ คน ดีกว่าลงโทษคนไม่ผิดคนเดียว เขาถือปฏิบัติตลอดมา โดยความเป็นจริงแล้วอย่างที่กระผมกราบเรียนว่า คนที่หลุดออกจากศาล มาได้มันมากเหลือเกินที่จะหลุดเข้าไปในคุกได้มีส่วนน้อย แล้วพิจารณาถึง ๓ ศาล แต่ว่า ตามร่างใหม่ของรัฐบาลที่จะเสนอเข้าไปให้มีการพิจารณาใหม่ ศาลได้สวนแล้วก็ส่งไปให้ ศาลเจ้าของที่ตัดสินคดีเป็นอันที่สุดครั้งสุดท้าย พิจารณาศาลเดียว อย่างนี้กระผมว่าทาง ปฏิบัติเป็นไปได้ยาก ยุ่งยากต่อกระบวนการยุติธรรมมาก ขณะนี้ผู้พิพากษามีอยู่ ๕๐๐ คน ถ้ามีคดีรื้อฟื้นอย่างนี้จะต้องเพิ่มผู้พิพากษาอีกอย่างน้อยที่สุดก็ ๔๕๐ คน และการพิจารณา คดีในศาลเกี่ยวกับการรื้อฟื้นคดีใหม่ จะต้องยุ่งยากกว่าการพิจารณาคดีเรื่องนี้แต่เดิมมา เพราะว่าหลักฐานทุกอย่างจะต้องมากขึ้น เพื่อให้กำลังคำพิพากษาของศาล ๒ ศาล ๓ ศาล กระผมไม่เห็นด้วยและขอไว้พูดกัน ไม่ควรจะมีมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญ แต่เฉพาะที่ ท่านรัฐมนตรีว่าเมื่อตะกี้ เดิมเรื่องของผู้ต้องคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย ตามประกาศของ คณะปฏิวัติ หรือตามอะไรก็ตาม มันมีเรื่องมาถึงสภาผู้แทนราษฎรก่อนก็ดูเหมือนว่ามาจาก สภาคมของท่านรัฐมนตรีนี้หรืออาจจะรัฐมนตรีมีส่วนร่วมรู้ด้วย ต่อมาพอเข้ามาดำเนินการ ก็สนับสนุนเรื่องนี้กันมาโดยตลอด กระผมก็เห็นว่าเมื่อวานนี้หรือเมื่อไรก็มีเสียงออกมา อีกบอกว่ารัฐบาลจะตั้งกรรมการสอบ ใต้สวนใหม่และก็ออกกฎหมายนิรโทษกรรม ซึ่งก็ ควรจะถูกต้องเป็นไปอย่างนั้นถึงจะถูก ไม่ใช่ว่าเรื่องที่ฝ่ายบริหารตัดสินไปแล้ว ยังมาให้ ศาลรื้อฟื้นทีหลัง กระผมว่าไม่ถูกต้องตามกระบวนการพิจารณาความของศาลหรอก ชั้นนี้ กระผมขอฝากไว้แค่นี้ครับว่าไม่ควรจะมี ควรจะเป็นไปตามเดิม ส่วนฝ่ายบริหารจะแก้ไข อยากรู้ก็เป็นเรื่องของฝ่ายบริหารเอง จะตั้งศาลขึ้นมาใหม่อย่างที่ท่านให้สัมภาษณ์บอกว่ามีผู้ พิพากษามาร่วมด้วย ๓ คน ก็พิจารณาคดี ๆ หนึ่งมีองค์ ๓ คนก็เท่ากับตั้งศาลใหม่ ซึ่งกระผม ก็ยังไม่เข้าใจว่าความคิดเห็นของ ฯพณฯ รัฐมนตรีเป็นอย่างไร ก็ขอขอบคุณ

นายมารุต บุณนาค (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ ผมขอกราบเรียนชี้แจงความเห็นของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติครับ คือเป็นความรู้สึกของนักกฎหมายโดยทั่วไป ไม่ใช่เฉพาะในประเทศเรา ในประเทศประชาธิปไตยทั้งหลายที่การพิจารณาในบางประเทศมีลูกขุนมีการพิจารณากันอย่างละเอียดรอบคอบ ความผิดพลาดก็มีอยู่ทุกศาลครับ ในศาลไทยของเราผมคิดว่ารู้สึกว่าคุณเคยเป็นผู้พิพากษามาแล้ว ท่านก็คงทราบในตัวเลขของกระทรวงยุติธรรมเองนั้น ศาลสูงคือศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาได้พิพากษาแก้กลับคำพิพากษาศาลล่างในอัตรา ๒๐ ถึง ๒๕ เปอร์เซ็นต์ ความผิดพลาดก็มีอยู่เสมอครับ เป็นเรื่องธรรมดา ความผิดพลาดนี้ไม่ใช่ความผิดพลาดของใคร อาจจะหลงผิดในเรื่องพยานหลักฐานเรื่องอะไร ๆ หลายกรณีครับ ที่นี้เราก็ใคร่ครวญกันมากในเรื่องคำสั่งของฝ่ายบริหารนั้นสมควรจะได้รับการพิจารณาหรือไม่ ที่นี้เมื่อเราคำนี้ถึงว่าเมื่อจำเลยในคดีอาญา ได้มีการพิจารณากันอย่างรอบคอบถึง ๓ ศาล แล้วยังให้สิทธิ์เขาที่จะมีการอุทธรณ์ได้ เหตุไฉนละครับผู้ที่ถูกลงโทษโดยพยานหลักฐานฝ่ายเดียวจึงจะไม่ได้รับการพิจารณากันอย่างเช่นนี้จริงอยู่ครับที่ท่านมีความเห็นว่าคำสั่งของฝ่ายบริหารเรา ไม่ควรจะไปแตะต้องนั้นเป็นความคิดกันในอดีต ซึ่งทางศาลก็เคยคิดกันอย่างนั้น แต่ในระยะหลังท่านจะเห็นวิวัฒนาการในความก้าวหน้าของกฎหมาย ความรู้สึกของนักกฎหมายเห็นว่าเราจะต้องค้นหาหลักของความยุติธรรมให้มากขึ้น ดังนั้นท่านจะได้เห็นว่าจากผลงานของศาลยุติธรรมนั้น ได้มีคำสั่งพิพากษาของศาลเป็นอันมากที่ได้ชี้ชัดว่า คำสั่งของฝ่ายบริหารโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เช่นคำสั่งในกรณีที่ให้นำตัวบุคคลไปขังในฐานะภัยสังคมซึ่งเป็นอำนาจของฝ่ายบริหารนั้นศาลยุติธรรมได้ถือหลักของความยุติธรรม หากปรากฏหลักฐานชัดเจนว่า คำสั่งของฝ่ายบริหารไม่ชอบในเรื่องเอาคนไปขังไว้ก็ปล่อยเป็นอันมาก ตัวอย่างทำนองนี้ก็เคยมีครับ ท่านก็พอจะจำได้ว่าในปี ๒๕๑๕ ได้มีคำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติได้ลงโทษอดีตผู้แทนราษฎร ๓ ท่านโดยไม่ชอบ เมื่อสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้เสนอกฎหมายออกมาก็ได้ให้มีการปล่อยตัวไป นั้นประการแรก

อีกประการหนึ่ง คำสั่งของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙๙ ครับ ให้เอาตัวบุคคลที่มีข้อหาอันมีการกระทำเป็นคอมมิวนิสต์ ขังไว้ได้โดยไม่มีกำหนดเวลาจนกว่าการสอบสวน

๒๕๒

จะเสร็จนั้นก็ ได้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติยกเลิกคำสั่งคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙๙ ก็ได้ระบุไว้ชัดเจนว่า สำหรับผู้ที่ถูกขังนั้นให้นำตัวไปฟ้องร้องภายใน ๓๐ วัน ถ้าหากมีหลักฐานอันนี้ก็เห็นชัดว่ามันเป็นความจำเป็นในแง่ของความยุติธรรม ที่จะต้องมีการไต่สวนฎีกาทิศหนึ่ง มีการรื้อฟื้นให้บุคคลเหล่านั้นได้รับการพิจารณาด้วยความเป็นธรรม เราพิจารณากันอย่างรอบคอบครับ ผมขอเรียนว่าน่าจะกระทำได้ และในปัญหาที่ว่าศาลจะไปก้าวภายในเรื่องการชี้ขาดของฝ่ายบริหารหรือไม่นั้นในขั้นต่อไปก็คงจะมีศาลปกครองแก้ไขปัญหานี้ด้วยครับ ผมขอเรียนชี้แจงด้วยความเคารพครับ

นายประพันธ์ พยัคฆบุตร (ลำปาง) : ท่านประธานที่เคารพ ที่ท่านรัฐมนตรี ซึ่งเป็นกรรมาธิการช่วยมาชี้แจงเมื่อกี้และได้ยกตัวอย่าง

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เดียว ๆ ขอข้อมความเข้าใจสักนิดว่าเรามีการเติมคำว่า “หรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย” ลงไปเท่านั้นเอง จะเอาตามที่เติมนี้หรือไม่เอาเท่านั้นครับ

นายประพันธ์ พยัคฆบุตร (ลำปาง) : จะพูดกันอยู่อย่างไรครับ ที่ท่านรัฐมนตรียกมาว่า ได้มีการออกพระราชบัญญัติอภัยโทษ หรือนิรโทษกรรมอะไร เป็นการกระทำของฝ่ายบริหาร ที่เติมเข้าไปว่า “คำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย” จะต้องมาให้ศาลพิจารณาอีก ให้ศาลพิพากษาให้พ้นไปอีก มันคนละอันกัน มันคนละเรื่องกันกับที่ท่านรัฐมนตรียกตัวอย่างเมื่อตะกี้ เมื่อตะกี้ฝ่ายบริหารจะนิรโทษกรรมหรือสภาจะออกกฎหมายอย่างไรไป อันนี้ไม่เกี่ยวกับศาลครับ แต่เรื่องที่ว่า มาตรา ๓๐ ต้องเอาเข้าไปให้ศาลพิจารณาอีกทีหนึ่งแล้วพิพากษาอีกทีหนึ่ง ซึ่งเป็นเรื่องที่ฝ่ายบริหารเขาตัดสินใจไปแล้ว ส่วนจะมานิรโทษกรรม สภาจะออกกฎหมายหรือฝ่ายบริหารจะอภัยโทษได้ครับ อย่างนั้นไม่มีปัญหาในรัฐธรรมนูญนี้เลย ถ้าทำอย่างนั้นก็ไม่ต้องมาเติมคำว่า “คำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมขอมติว่าจะเอาตามร่างเดิมของกรรมาธิการ หรือจะเอาตามร่างที่กรรมาธิการแก้ไขมาใหม่ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้ตามรัฐธรรมนูญตามเดิม โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๙ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นควรแก้ไขตาม
ร่างที่กรรมาธิการร่างมาใหม่ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๖๖ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ตามรัฐธรรมนูญเดิมมี ๙
คะแนน ตามร่างของกรรมาธิการมี ๖๖ คะแนน ก็คงตามร่างของกรรมาธิการ

นายสุนทร ทาช้าย (นครราชสีมา) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สุนทร
ทาช้าย จากจังหวัดนครราชสีมา พรรคกิจสังคม ก่อนที่จะมีการพิจารณาต่อไปในการ
แก้ไขรัฐธรรมนูญผ่านไปถึงมาตรา ๓๗ กระผมขอแปรญัตติขอตั้งข้อสังเกตครับ ผ่าน
ประธานไปยังคณะกรรมาธิการ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่ใช่ จะตั้งข้อสังเกตอะไรครับ

นายสุนทร ทาช้าย (นครราชสีมา) : ครับ คือคณะกรรมาธิการได้แก้ไข
รัฐธรรมนูญหลายมาตรา แต่พอถึงมาตรา ๓๔ ซึ่งว่าด้วยสิทธิเสรีภาพในการพูด

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ยังไม่ถึงครับ ๆ

นายสุนทร ทาช้าย (นครราชสีมา) : ถึงแล้วครับ เพราะว่าต่อไปจะถึงมาตรา
๓๗ ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : นี้ต่อไปมาตรา ๘ นะครับ
ต่อไปมาตรา ๘

นายสุนทร ทาช้าย (นครราชสีมา) : แต่เป็นการแก้ไขมาตรา ๓๗ ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : อ้อครับ ยังไม่ได้อ่าน ครับ
มาตรา ๓๗

นายสุนทร ทาช้าย (นครราชสีมา) : คือกระผมเห็นด้วยกับคณะกรรมาธิการ
ทุกอย่างในการแก้ไขรัฐธรรมนูญนี้เพื่อปกป้องรักษาสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และ
กระผมได้เรียนตั้งแต่ตอนต้นว่า คณะกรรมาธิการได้แก้ไขบทบัญญัติที่ว่าด้วยสิทธิในด้าน
ร่างกาย ทรัพย์สิน แต่ว่ากระผมมีความประหลาดใจที่ว่าคณะกรรมาธิการได้ละเลยความ
สำคัญของสิทธิและเสรีภาพในการพูด การเขียน การพิมพ์ และการโฆษณา ถ้าคณะ

๒๕๔

กรรมการจะแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่มีการแก้ไขนั้นได้อาศัยหลักของรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับนั้นที่ถูกล้มเลิกไปนั้นได้ให้หลักประกันในการใช้สิทธิและเสรีภาพในการพูด การเขียน การพิมพ์ และการโฆษณาไว้อย่างกว้างขวาง มีคำ ๆ หนึ่งที่บอกว่า “การปิดโรงพิมพ์จะกระทำมิได้ เว้นแต่เป็นคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาล” ท่านประธานครับ แต่ว่ารัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ซึ่งเราใช้อยู่ปัจจุบันนี้ซึ่งคณะกรรมการไม่ได้แก้ไขนั้น กระผมขอประทานอนุญาตอ่านต่อที่ประชุม “มาตรา ๓๔ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการพูด การเขียน การพิมพ์ และการโฆษณา การจำกัดเสรีภาพเช่นนี้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือเพื่อคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ เกียรติยศหรือชื่อเสียงของบุคคลอื่น หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันหรือระงับความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชน” เพราะรัฐธรรมนูญมาตรานี้แหละครับท่านประธาน ที่ทำให้รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยได้ออกกฎหมายมาจำกัดสิทธิเสรีภาพในการพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณาของประชาชน ซึ่งกระผมถือว่าเป็นหัวใจของประชาธิปไตย ท่านประธานที่เคารพ แม้ว่ารัฐธรรมนูญจะค้ำประกันสิทธิในการที่ประชาชนจะไม่ถูกตรวจค้น ถูกจับกุม คุมขัง มีสิทธิเสรีภาพในทางร่างกายสมบูรณ์อย่างไรก็ตาม แต่ถ้าหากว่าสิทธิในทางการพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณาถูกจำกัดคือไม่สามารถพูดความจริงได้ ประชาชนไม่สามารถจะพูดความจริงได้ ประชาธิปไตยก็ไม่มี ความหมาย สิทธิทุกอย่างจะไม่มี ความหมายเลย กระผมอยากจะตั้งข้อสังเกตว่า ที่เราสามารถดำเนินประชาธิปไตยได้บ้าง ที่เราเรียกว่าครึ่งใบนั้นก็เพราะเหตุที่เราสามารถใช้สิทธิเสรีภาพในการพูด การเขียนได้บ้าง คือสามารถจะพูดความจริงได้จึงจะเป็นประชาธิปไตยได้ เพราะฉะนั้นท่านประธานที่เคารพ กระผมจึงอยากจะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในมาตรา ๓๔ นี้ ซึ่งว่าด้วยเสรีภาพในการพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา กระผมทราบเหมือนกันครับว่า ในคณะกรรมการนั้นมีเสียงส่วนน้อยเห็นด้วยในการที่จะให้มีการแก้ไขมาตรานี้เพื่อจะค้ำประกันเสรีภาพในการพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา แต่เสียงข้างมากของคณะกรรมการไม่เห็นด้วย กระผมก็อยากจะฟังความเห็นของคณะ

กรรมวิธีการที่ไม่เห็นด้วยในการที่จะให้มีการค่าประกันสิทธิเสรีภาพในการพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา ซึ่งเป็นสิทธิขั้นมูลฐานของประชาชน อาจจะมีบางท่านเข้าใจผิดหรือไขว้เขวว่า คำว่า “สิทธิเสรีภาพในการพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา” นั้น เป็นเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นคนกลุ่มน้อย แต่ความจริงนั้นไม่ใช่ ท่านประธานที่เคารพ เสรีภาพในการเขียน การพิมพ์ การโฆษณานั้น สิทธิของประชาชนทั้งประเทศของคนไทยทั้ง ๕๐ ล้านคน กระผมขอตั้งข้อสังเกต และอยากจะฟังความเห็นของ คณะกรรมการที่เห็นแย้งในการที่จะค่าประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชนในเรื่องนี้ ขอบพระคุณครับ

นายสมักร สุนทรเวช (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สมักร สุนทรเวช กรรมการ อยากกราบเรียนที่ประชุมว่า กรณีนี้คณะกรรมการเมื่อได้อ่านผ่านมาตรานี้แล้ว คณะกรรมการก็เห็นพ้องต้องกันว่าเท่าที่กำหนดไว้นั้นก็เรียบร้อยและรัดกุมดีพอแล้ว เป็นประโยชน์และเป็นสิทธิเสรีภาพที่ประชาชนในประเทศนี้พึงมีพอสมควรแก่ฐานะของประชาชนแล้ว กระผมอยากจะกราบเรียนว่า กระผมเองเป็นคนเขียนหนังสือทุกวัน วันละ ๒ คอลัมน์ ทั้งหน้า ๕ และหน้า ๑๖ กระผมเองเป็นคนช่างพูดและถูกรับเชิญพูดเดือนหนึ่งหลายครั้ง ตามสถิติที่จดไว้เคยพูดเดือนละ ๒๐ ครั้ง ขอเรียนว่า กระผมไม่เคยประสบความลำบากในการเขียนหนังสือแล้วถูกลดตำรวจจับ ไม่เคยถูกความลำบากในการที่พูดเรื่องไหนกระทบกระเทือนใครแล้วก็ถูกลิดรอนเสรีภาพ กระผมคิดว่าคนที่ต้องเขียนทุกวันอย่างกระผม และคนที่ต้องพูดเดือนละ ๒๐ ครั้งอย่างกระผมยังไม่เคยถูกลิดรอนเสรีภาพนั้นเท่าที่เขียนไว้ในมาตรา ๓๔ นี้คุ้มครองคนที่เป็นคนต้องพูดต้องเขียนอย่างกระผมพอสมควรแล้ว กระผมเห็นว่ากรรมการทุกคนก็มีความรู้สึกคล้ายกับกระผม เพราะว่าเรื่องนี้ไม่มีการพูดถึงกันเลย ไม่มีการอภิปรายต่อรอง และไม่มีข้างมากข้างน้อย

นางสาวสุพัชรา มาศดิตถ์ (กรรมการ) : มี ๓ เสียง

นายสมักร สุนทรเวช (กรรมการ) : มี ๓ เสียงหรือ ถ้าอย่างนั้น ๓ เสียงพูดกระผมอาจจะอยู่ส่วนที่ว่าไม่ได้ฟังการอภิปรายอันนี้ แต่กระผมเห็นว่าตอนพูดกันนั้น ไม่มีใครพูดเรื่องนี้ อ้าว อย่างนั้นเชิญทางไหนเชิญครับ

๒๕๖

นางสาวสุพัตรา มาศดิตถ์ (กรรมาธิการ) : กรรมาธิการ ๓ เสียงเห็นชอบด้วย
 นายสมัคร สุนทรเวช (กรรมาธิการ) : ครับ ถ้าอย่างนั้นกรรมาธิการทั้ง ๓
 เสียงก็บอกว่าเห็นชอบด้วย แต่พูดถึงเหมือนกัน แต่ว่าเห็นชอบด้วย ครับขอบคุณครับ
 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับ

นางสาวสุพัตรา มาศดิตถ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน สุพัตรา
 มาศดิตถ์ กรรมาธิการค่ะ คืออย่างที่ท่านกรรมาธิการท่านแรกได้พูดไป เหตุผลอะไรในที่
 ประชุมส่วนใหญ่แต่ว่าเพียงจะลุกขึ้นมาบอกว่า ที่จริงเรามีการพูดเรื่องนี้กันถึง ๒ ครั้งนะคะ
 แล้วก็ตามระบอบประชาธิปไตยนี้จะต้องถือเสียงข้างมากนะคะ ดิฉันก็ไม่ขอพูดอะไรมากไป
 กว่านี้ แต่ขอยืนยันว่ามีการพูดเรื่องนี้กันถึง ๒ ครั้ง

นายสุนทร ทาช้าย (นครราชสีมา) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมยังม
 ีความเห็นว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ มาตรา ๓๔ นี้ ฉบับที่ใช้ปัจจุบันนี้ะครับยังไม่เป็นการ
 เพียงพอที่จะมีการค้าประกันเสรีภาพในการพูด การเขียน การพิมพ์ และการโฆษณาของ
 ประชาชน คือตอนแรกพูดดีมากครับ รัฐธรรมนูญฉบับนี้บอกว่า “บุคคลมีเสรีภาพในการ
 พูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา” แต่มีข้อความต่อไปบอกว่า “การจำกัดเสรีภาพ
 เช่นว่านั้นจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย” อันนี้แหละครับที่เป็น
 สาเหตุที่รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยได้ออกกฎหมายมาครับ เพื่อจะจำกัดเสรีภาพในการพูด การ
 เขียน การพิมพ์ และการโฆษณาของประชาชน เวลาที่เราได้เห็นกันอยู่ทั่วไปครับ เห็น
 กันอยู่ชัด ๆ คำสั่งคณะปฏิรูปการปกครอง ฉบับที่ ๔๒ อยู่ได้อย่างไรครับ ทั้ง ๆ ที่มี
 รัฐธรรมนูญฉบับนี้ ส่วนหนึ่งที่บอกว่า คำประกันสิทธิเสรีภาพในการพูด การเขียน การ
 พิมพ์ และการโฆษณาของประชาชน แต่ก็ยังมีคำสั่งอับลักษณ์ คำสั่งเผด็จการที่ออกมาใน
 สมัยเผด็จการจำกัดเสรีภาพในการพูด การเขียน การพิมพ์ และการโฆษณาของประชาชน
 คำสั่ง พร. ๔๒ นี้ครับ ผู้บงการหนังสือพิมพ์เขาเรียกว่า เป็นโชตรวิน เป็นกฎหมาย
 อับลักษณ์ซึ่งไม่มีการยกเลิก แม้ในขณะที่เรามีรัฐธรรมนูญฉบับนี้ซึ่งรับประกันเสรีภาพใน
 การพูด การเขียน การพิมพ์ และการโฆษณา แล้วก็ทำให้ประชาชน ผมต้องย้ำคำว่า
 “ประชาชน” เพราะว่าหนังสือพิมพ์นั้นก็คือประชาชนส่วนหนึ่ง และประชาชนทั่วไปก็มี

สิทธิที่จะใช้เสรีภาพอันนั้นได้เท่าเทียมกับประชาชนทั่วไป เมื่อที่ท่านกรรมาธิการ ผมขอ
 ประทานโทษขออภัยนามคุณสมภาร สุนทรเวช ท่านบอกว่าท่านเขียนหนังสือพิมพ์ทุกวัน แต่
 ท่านไม่จำเป็นจะต้องไปเสี่ยงต่อการถูกฟ้องร้องหรือหมิ่นประมาทหรือว่าถูกปิดหนังสือพิมพ์
 ครั้น อาจจะเป็นความจริงครับ แต่นั่นไม่ใช่หลักการครับเป็นเรื่องของตัวบุคคล เป็นเรื่อง
 ของแต่ละยุคแต่ละสมัย เวลานั้นรัฐบาลคำสั่งคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๒ มีมาตั้งแต่รัฐบาล
 ชานินทร์ กรัยวิเชียร และในสมัยนั้นได้อาศัยคำสั่งฉบับนี้ครับ ปิดหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ
 ยกเว้นหนังสือพิมพ์เจ้าพระยา ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ของรัฐบาล แต่ว่าเมื่อมาถึงยุครัฐบาล
 เกรียงศักดิ์ได้ผ่อนปรนให้หนังสือพิมพ์มีเสรีภาพมากขึ้น แต่นั่นไม่ได้หมายความว่าไซ้
 ตรวนคือคำสั่ง พร. ๔๒ นั้นได้ถูกยกเลิกไป รัฐบาลไหนที่เข้ามาถ้ามีความเห็นด้วยหรือว่ามี
 ใจเป็นธรรมหน่อย มีใจกว้างหน่อย ก็เปิดให้หนังสือพิมพ์หรือประชาชนใช้สิทธิเสรีภาพ
 ในเรื่องนี้มาก แต่ว่าถ้ารัฐบาลใดที่มีใจแคบก็อาศัยคำสั่งคือมีดาบอยู่ในมือแล้วจะใช้เมื่อไร
 ก็ได้ เพราะฉะนั้นผมถึงว่าไม่ใช่หลักการหรือครับที่ว่าใครเขียนหนังสือแล้วถูกปิดไม่ถูกปิด
 หลักการอยู่ที่ว่าเวลานี้รัฐบาลมีเครื่องมือ มีดาบอยู่ในมือพร้อมที่จะฟันได้ แล้วไม่ถูกยกเลิก
 เพราะเหตุว่ารัฐธรรมนูญฉบับที่เราใช้อยู่ปัจจุบันนี้เปิดช่องทางไว้คือให้รัฐบาลจำกัดเสรีภาพ
 ในการพูด การเขียน การพิมพ์ และการโฆษณาได้ โดยอาศัยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
 ซึ่ง พร. ๔๒ นั้นก็เป็นกฎหมายอันหนึ่ง แล้วก็พระราชบัญญัติการพิมพ์ ๒๔๘๐ ก็เป็น
 กฎหมายการพิมพ์อันหนึ่ง เพราะฉะนั้นผมยังมีความเห็นว่าควรจะต้องแก้ไขมาตรา ๓๔
 ขอบพระคุณครับ

นายปิยะณัฐ วัชรารมณ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ก่อนอื่น
 กระผมเห็นจะต้องทำความเข้าใจกับท่านประธานอีกสักครั้งว่า ถ้าหากว่าเราจะไม่พิจารณา
 รัฐธรรมนูญร่างที่กรรมาธิการเสนอมานี้ ตามภารกิจที่เราได้ดำเนินการไปอย่างที่สามารถอบ-
 หมายแล้ว วันนี้เราคงจะพูดกันไม่เสร็จ กระผมเห็นจะต้องทำความเข้าใจขั้นแรกที
 ่สถานี้ได้มอบให้กรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาข้อแก้ไขรัฐธรรมนูญไปดำเนินการนั้น
 เราก็ได้ตรวจดูรัฐธรรมนูญทั้งหมดว่าอันไหนน่าจะต้องมีการแก้ไขมาก โดยถือเอาตัวแทน
 จากพรรคการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดไปพิจารณากัน และก็ปรากฏว่า

๒๕๘

เสียงที่กรรมการส่วนใหญ่พิจารณาเห็นสมควรแก้ไขนั้นมีอยู่ ๒๙ จุดด้วยกัน ดังปรากฏที่ได้รายงานมาสู่สภา และในวันที่ได้มารายงานนั้นก็ไม่ได้มีผู้ใดทักท้วงว่าสมควรที่จะต้องมีการแก้ไขนอกเหนือจากนี้ไป แล้วสภาได้มอบหมายให้กรรมการชุดนี้ไปพิจารณา ยกร่างสำหรับ ๒๙ จุดที่ได้มารายงานท่าน เพราะฉะนั้นประเด็นจึงควรอยู่ที่ว่า ๒๙ จุดที่ กรรมการได้รับอำนวยการจากสภาไปดำเนินการยกร่างมานั้นควรจะอยู่ในวงของภาระ ที่เราได้รับมอบหมายไป ถ้าหากจะพูดกันนอกเหนือจากนี้กระผมก็ว่าเราคงจะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : พูดนอกเหนือไปแล้วครับ

นายปิยะฉัตร วัชรภรณ์ (ศรีสะเกษ) : ครับ เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะ ขอรบรัดอย่างไรให้หน้าที่ของเราสำเร็จเรียบร้อยไปก่อน และกระผมหวังว่าท่านสมาชิก ทั้งหลายยังมีสิทธิ์ที่จะไปพูดกันในชั้นขอแก้รัฐธรรมนูญอีกชั้นหนึ่งด้วยครับ ซึ่งกระผมจะ เอาตัวกับท่าน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ พูดนอกเรื่องไปหน่อย ก็เห็นว่าจะไม่นานนักก็เลยปล่อยให้พูดไปหน่อย เชิญครับ เอาเฉพาะเรื่องที่ขอแก้ไขนี้ เท่านั้นจะให้แก้หรือไม่ให้แก้เท่านั้น

นายสนั่น ศิลปบรรเลง (กรุงเทพมหานคร) : ครับ ท่านประธานที่เคารพ กระผม สนั่น ศิลปบรรเลง ส.ส. กรุงเทพ ฯ พรรคประชากรไทย กระผมอยากจะกราบ ขออนุญาตท่านประธานนะครับ พูดในประเด็นนี้ต่อเนื่องอีกสักนิดหนึ่งนะครับ เพราะว่า เมื่อสักครู่นี้ ส.ส. ผู้มีเกียรติจากนครราชสีมา คือ คุณสุนทร ทาช้าย กระผมต้องขอประธาน เอ่ยนามนะครับ ได้ตั้งข้อสังเกตไว้แล้วนะครับ กระผมก็ขอถือโอกาสนี้ตั้งข้อสังเกต

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : อย่าไปตั้งเลยครับ พูดว่าจะ ให้แก้หรือไม่ให้แก้ อันนั้นนอกเรื่องไปแล้วครับ

นายสนั่น ศิลปบรรเลง (กรุงเทพมหานคร) : ได้ครับ ไม่นอกครับ ขอเพียง ๒-๓ นาที เท่านั้นครับ รัฐธรรมนูญที่คุณสุนทร ทาช้าย ได้พูดถึงมาตรา ๓๔ นั้นนะครับ ที่บอกว่ายังไม่ค่อยสมบูรณ์นั้นนะครับ กระผมมีความเห็นว่าความจริงแล้วมีความสมบูรณ์อยู่ในตัว

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : อย่าไปพูดกันเลยครับ นอกเรื่อง ข้าไปเปล่า ๆ ครับ

นายสนั่น - ศิลปบรรเลง (กรุงเทพมหานคร) : ก็เมื่อเร็ว ๆ นี้เองประมาณ สัปดาห์ที่แล้วนี้ หนังสือพิมพ์ยังสามารถเขียนบทความ ซึ่งเราอ่าน แล้วก็ไม่ค่อยสบายใจ เขียนบทความได้อย่างอิสระนะครับ ล่วงล้ำก้าเกินพาดพิงไปถึงเบื้องบนของเรานี้ แต่ว่าทางรัฐบาลก็ปล่อยให้ทำได้ อย่างนี้ละครับเป็นข้อสังเกตของผมว่า ยังไม่มีเสรีภาพเพียงพออีก หรือครับ เสรีภาพมีเพียงพอเกินพอครับ เพราะว่าทางรัฐบาลปล่อยให้หนังสือพิมพ์เขียน กระทบไปถึงเบื้องบนได้ กระผมไม่ต้องเอ่ยหนังสือพิมพ์นะครับทุกท่านคงทราบดี เพราะ ฉะนั้นอันนี้ก็ขอฝากเป็นข้อสังเกตว่า เวลานี้เสรีภาพมีมากเกินไป มีอย่างสมบูรณ์แล้วครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมก็ขอมติที่ประชุม ใครจะมี พุดอะไรอีกหรือไม่ครับ เชิญเลยครับ

จำลอง เอก ทรวงธรรม บัญญัติ (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม จำสืบเอก ทรวงธรรม บัญญัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กระผมมีความ เห็นอย่างนั้นนะครับ ท่านประธานก็ไม่ถูก กรรมการชุดนี้ เป็นกรรมการของสภา ที่ สภาแห่งนี้แต่งตั้งขึ้นไปพิจารณาว่าจะแก้ไขรัฐธรรมนูญมาตราใดบ้าง เขาเป็นคนไปพิจารณา ขึ้นมาว่าแก้ ๒๙ จุด แล้วก็ ๒๙ จุดนั้นเขาเสนอมาให้สภาแห่งนี้พิจารณาว่า สมควรจะแก้ตามที่ กรรมการแก้ไขไหม แล้วที่นี้สภาทั้งหมดนี้ละครับ แต่ละคนก็มีความนึกคิดว่าควรจะ แก้มาตราอื่นซึ่งไม่ตรงกับกรรมการได้ เป็นการมาหารือกันครับ เพราะฉะนั้นอย่างคุณ สุนทร ทาช้าย เสนอขึ้นมาว่าควรจะแก้มาตรา ๓๔ นะกระผมเห็นด้วยครับ เป็นการมา หารือกันครับ ท่านประธานอย่าปิดปากสมาชิกว่าไม่สมควรจะแก้ มาตรานั้นมาตรานี้ เอา เฉพาะที่มีไม่ได้

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาละครับ เข้าใจแล้วครับ อันนั้นนะ คือว่าเราจะพูดมาตราอื่นกันต่อไปที่คุณต้องการ คือมันอย่างนี้ครับ เราก็พิจารณา ตามที่ตกลงกันมาเสียก่อนว่า เป็นรายมาตราเรื่อยไป พอจบมาตรา ๒๙ - ๓๐ นี้แล้ว

๓๐๐

ใครมีอะไรที่จะพูดต่อไปหรือควรจะให้ข้อสังเกตอย่างไร เราพูดอย่างคุณสุนทร ทาช้ายนั้น
ได้ครับ

จำสืบเอก ทรงธรรม บัญญัติ (เชียงใหม่) : แต่ไม่ได้หมายความว่าเราจะ
เอาเฉพาะแค่ที่กรรมการแก้ไขมานั้นครับ อย่างอื่นเราก็สามารถที่จะเสนอแนะให้
กรรมการไปแก้ไขเสียก่อน ก่อนที่เราจะทำเป็นร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขรัฐธรรมนูญไป
เสนอต่อสภา เอาละครับ ขอขอบคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เสนอแนะอะไร เชิญครับ

นายสมัคร สุนทรเวช (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สมัคร
สุนทรเวช กรรมการ กระผมว่าท่านประธานไปต่อรองกับท่านสมาชิกอย่างนั้นไม่จบ
หรือครับ ท่านประธานจะต่อรองได้ ต่อเมื่อได้พิจารณาเรื่องนี้หมดสิ้นแล้ว แล้วต่อไป
หมดสิ้นแล้วหมายความว่า ๒๙ จุดหมดแล้วนะครับ แล้วต่อไปใครจะมีข้อสังเกตว่าอันนี้มี
ควรจะมีควรจะมีแล้วส่งเติมเข้าไป กระผมว่าอย่างนั้นยังค่อยจะง่ายกว่า แต่ถ้าหากมาถึงอัน
นี้ทำไม่ไม่เอาอันนี้ถึงมาตรานี้ทำไม่ไม่เอามาตรานี้ ๓ เดือนก็ไม่จบ ถ้าอย่างนี้ ทุกมาตราจะ
มีคนมีความเห็นแตกต่างถึงได้บอกว่าตั้งกรรมการไปทำหน้าที่แทนเมื่อส่งไป ๓๕ คน ก็
แปลว่าไปดูมาให้ทีเถอะ เมื่อมาขอรับหลักการนั้นก็ควรจะได้ทักท้วงกันตรงนั้นว่า อันนี้
ทำไม่ไม่ใส่ตอนนั้นยังน่าจะทำได้ แต่เมื่อรับหลักการไปแล้วให้ไปยกร่าง ๒๙ จุดมาแล้ว
ก็บอกว่ามาตรานี้ทำไม่ไม่เอา แล้วก็อภิปรายมาตราที่ไม่ได้พูดถึงกันแล้วถ้าอย่างนี้ไปต้อง
๒๐๐ กว่ามาตราที่ไม่ได้พูดถึง กำลังนี้นะครับ ๑๐๐ กว่ามาตราแล้วเราจะไปกันได้แค่ไหน
แต่กระผมเห็นด้วยนะครับว่า ในสิ่งที่กรรมการไม่ได้เสนอแนะมาตั้งแต่ต้นนี้นะครับ
ควรจะได้หยิบยกพูดกันเป็นข้อสังเกตในตอนสุดท้าย และถ้าหากว่าท่านประธานมีเวลาพอ
จะรวบรวมข้อสังเกต เช่นประเด็นนี้ ๆ มีสัก ๕-๖ ประเด็นที่ท่านอาจจะบอกว่ารับข้อสัง
เกตหรือไม่ แล้วจะตกลงอย่างไรก็ยังเป็นปัญหาใหม่ของสภาอีกว่า เราก็จะเดินหน้าต่อไป
ไม่ได้ เพราะความเห็นใหม่ี่ละครับที่จะมาตั้งให้เรื่องนี้เดินหน้าต่อไปไม่ได้ เพราะจะต้องไป
ทำมาใหม่อีก เพราะฉะนั้นอย่างนี้ต้องตกลงกันเสียก่อนครับว่าจะเอาอย่างไร ถ้ากรรมการ
ทำ ๒๙ แห่ง เราไปตามมาตรานี้แล้วยังไม่ต้องพูดถึงอันอื่นเลยเรื่องนี้เป็นไปไม่ได้เราให้จบเสีย

ก่อน แล้วถ้าบอก๒๙ ไม่พอ แล้วสภาพบอกเห็นควรจะเติมอีก ๔-๕ จุดให้ทำเต็ม เป็นมติสภามา กระผมคิดว่ายังพอแก้ไขได้ เพราะเรื่องนี้ไม่ใช่กฎหมายเป็นเรื่องการร่วมใจกันทำครับ เพราะฉะนั้นท่านประธานกรุณานะครับ เดินหน้าอันนี้ไปให้จบเสียก่อนครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ให้จบเรื่องนี้เสียก่อน ใครมีข้อคิดเห็นค่อยมาพูดทีหลัง

นายบัญญัติ เกสรทอง (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายบัญญัติ เกสรทอง กระผมเองไม่เห็นด้วยนะครับ กับที่กรรมาธิการแก้ไขมาตรา ๘ ในการเพิ่มเติมวรรคสองของมาตรา ๓๗ เพราะว่ามาตรา ๓๗ นั้น ในวรรคแรกเขาเขียนไว้บุคคลย่อมมีเสรีภาพรวมกันเป็นสมาคม สหภาพ สหพันธ์ สหกรณ์ หรือหมู่คณะ วรรคสองก็รองรับวรรคหนึ่ง เพราะฉะนั้นการที่กรรมาธิการไปตัดวรรคทิ้งแล้วก็เพิ่มเข้าไปใหม่นี้ กระผมก็ไม่เห็นด้วย ก็ไม่มีความจำเป็นอะไรเลยที่เขาเขียนมีอยู่แล้วกับที่ท่านเขียนมาใหม่ เพราะฉะนั้นถ้ามีเหตุผลอะไรที่จะให้กระผมมั่นใจหรือกระจ่างชัดว่า เขียนอันใหม่นั้นดีกว่าอันเก่า กระผมก็จะได้ไม่ติดใจ เพราะว่าในวรรคหนึ่ง มาตรา ๓๗ นั้นระบุไว้วรรคสองก็รองรับในวรรคหนึ่งแต่ท่านตัดทิ้งเสีย แล้วท่านก็มาเขียนใหม่ การจำกัดเสรีภาพเช่นนี้จะกระทำมิได้อะไรต่าง ๆ ซึ่งกระผมเองไม่อยากจะเสียเวลาอ่าน เพราะฉะนั้นกระผมไม่เห็นด้วยกับการที่จะตัดวรรคสองทิ้งและมาเขียนใหม่ เพราะว่าในความสมบูรณ์ในมาตรา ๓๗ นี้ผมว่าน่าจะสมบูรณ์ดีอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นอันนี้กระผมก็เลยตั้งข้อสังเกตว่า ถ้าเรายังแก้ยุ่งๆ หยิบๆ ไม่ยอมกันบ้างมาโหวตกันเรื่อย ไม่เสร็จหรอกครับ กระผมอยากจะให้เอาเรื่องใหญ่ๆ สำคัญเกี่ยวกับหัวใจของประชาธิปไตยเรานี้กระผมคิดว่ามันจะเร็วขึ้น เพราะฉะนั้นกรรมาธิการไม่รู้อะไรครับ กระผมเห็นไม่ควรแก้ก็แก้อย่างมาตรา ๓๗ วรรคสองนี้ไม่มีเหตุผลเลยครับ ขอร้องอธิบายให้กระผมนิทเถาะครับ กระผมเองไม่ตั้งต้นหรือครับ และก็ไม่ได้จะให้โหวตด้วยครับ

นายปิยะฉัตร วัชรารมณ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ความจริงเราตกลงกันนะครับว่า กรณีสมาชิกพรรคเกษตรสังคมลุกขึ้นซักถามจะให้หัวหน้าพรรคตอบ วันนั้น

๓๐๒

ไม่ทราบว่าจะหัวหน้าพรรคท่านไปไหน เราได้พูดกันแล้วนะครับว่าเรื่องที่จะแก้ไขอย่างไรหรือไม่นี้ก็มีมีการพิจารณากันอย่างกว้างขวาง กรรมการได้นำเอาบทบัญญัติในมาตรา ๓๖ จากรัฐธรรมนูญปี ๒๕๑๗ ขึ้นมาพิจารณา การเขียนข้อความอย่างนี้เพื่อเป็นหลักประกันเสรีภาพในการรวมกันเป็น สมาคม สหภาพ สหพันธ์ สหกรณ์ หรือหมู่คณะ มิให้ถูกจำกัดโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงได้เน้นเอาไว้ว่า การจำกัดเสรีภาพจะกระทำไม่ได้ เป็นการบ่งเอาไว้อย่างชัดเจนเลยนะครับว่ากรณี จะจำกัดเสรีภาพนั้น จะต้องอาศัยบทบัญญัติแห่งกฎหมายโดยเฉพาะเท่านั้น ถ้าหากไม่มีข้อความตามที่กรรมการได้พิจารณาเสนอขึ้นมาแล้วก็จะไม่สามารถตีความได้อย่างชัดเจนว่า การจำกัดเสรีภาพในการรวมตัวกันนั้นจะกระทำโดยวิธีไหน ซึ่งมันค่อนข้างจะกว้างขวางและก็หละหลวมไปสักหน่อย ก็เหตุผลอะไร ความจริงก็ไม่มีอะไรมากมายนัก เพียงแต่เราต้องการเน้นให้เห็นว่าถ้อยคำอย่างไรจึงจะเป็นประโยชน์มากกว่ากัน แต่ถึงอย่างไรเราก็ไม่ติดใจหรอกครับ เรื่องนี้เป็นเรื่องเล็กเรื่องน้อย เหมือนอย่างที่ท่านสมาชิกว่า

นายบัญญัติ เกสรทอง (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมเองก็ไม่ใช่ว่าจะมาถ่วงเวลานะครับ คือกระผมฟังดูก็ไม่กระจ่างว่าที่เขียนใหม่ดีกว่าเก่าตรงไหน เพราะว่าอันเก่านี้เขาก็บอกว่า การรวมกัน การจัดตั้ง การดำเนินการ และการเลิกของ สมาคม สหภาพ สหพันธ์ สหกรณ์ หรือหมู่คณะย่อมไปเป็นตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เขามีการเลิกการอะไรนั้นนะครับ แต่ที่ท่านเขียนนี้เป็นการคุ้มครองสิทธิ์ กระผมก็คิดว่ามันสอดคล้องกันใหม่ ขอให้ ฯพณฯ รัฐมนตรี มีชัย หรือ คุณอักษราทร หรือพลตรี มณีรัตน์ ซึ่ง เรานั่งเขียนกันเมื่อปี ๒๕๒๑ ทำไมท่านไม่ช่วยกันโต้แย้งเสียงตรงนั้น ลองอธิบายใหม่ซิครับ พอมาปี ๒๕๒๓ แล้วเกิดมีปัญหาอย่างไรครับ

นายอักษราทร จุฬารัตน (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขออนุญาตกราบเรียนชี้แจงท่านสมาชิกผู้มีเกียรติดังนี้ นะครับ ข้อความในวรรคสองของมาตรา ๓๖ ที่เราตัดออกนั้นเราจะเห็นได้ว่า การรวมการจัดตั้งการดำเนินการอะไรต่างๆ นั้นต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายก็หมายความว่ากฎหมายนั้นจะออกรองรับมากำหนดจำกัดอะไรต่างๆ ก็ย่อมกระทำได้ แต่ว่าโดยการที่เราแก้ไขใหม่นี้ การจำกัดเสรีภาพเช่นว่านั้น

หลักก็คือทำไม่ได้ จะทำได้ก็แต่โดยมีกฎหมายออกมาแต่ว่ากฎหมายที่ออกมาจำกัดได้ในกรณีอย่างนี้จะกระทำได้ในเหตุ ๓ ประการเท่านั้น คือ เพื่อคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน เพื่อรักษาความเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และเพื่อป้องกันการผูกขาดตัดตอน ถ้าเป็นกรณีเรื่องอื่นนอกจากนี้ จะออกกฎหมายมาจำกัดสิทธิเสรีภาพในเรื่องการรวมกันเป็นสมาคม สหภาพ สหพันธ์ไม่ได้ เพราะฉะนั้นจึงเป็นการแก้ไขในลักษณะซึ่งให้เสรีภาพแก่กรณีเช่นนี้มากขึ้นกว่าเดิม

นายปัญญา เกสรทอง (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ ผมอยากให้ท่านกรรมาธิการตรวจวรรคหนึ่งเสียก่อนครับ เจตนารมณ์ของวรรคหนึ่งเสียก่อนมันอะไรครับ แล้ววรรคสองที่เขาที่อยู่ก็รองรับวรรคหนึ่งแต่วรรคสองของท่านนี้ท่านไปห่วงเรื่องสิทธิท่านลองดูเสียก่อนนะครับ ผมยังข้องใจอยู่ เพราะวรรคหนึ่งเขาเขียนไว้ชัดเจนครับ สิทธิเสรีภาพที่ว่ามีอะไรบ้างนะครับ แล้วก็อันที่ ๒ นี้เขาก็รองรับว่า จะดำเนินการยอมเป็นไปตามบทบัญญัติ เพราะฉะนั้นถ้าจะดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้วไม่มีบทบัญญัติใครจะทำอะไรอย่างนั้นก็ได้ อย่างนั้นหรือครับ ผมไม่ทราบเจตนารมณ์ ที่นี้พอมาเติมวรรคสองอันใหม่ขึ้นมา หมายความว่าใครจะทำอะไรก็ได้ ไม่ต้องมีพระราชบัญญัติรองรับ ท่านจะตั้งเป็นสหกรณ์ก็ไม่ต้องมีพระราชบัญญัติสหกรณ์กันละ อยู่ ๆ ใครรวมกลุ่มกันมาประกาศตนฉันเป็นสหกรณ์ยอมเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายสิครับ ของท่านตัดวรรคสองออก สมมุติผมจะตั้งสหกรณ์ซึ่งมีพระราชบัญญัติสหกรณ์อยู่ ใช่ไหมครับ พอท่านตัดวรรคสองออกผมก็ไม่ต้องเป็นไปตามบทบัญญัติพระราชบัญญัติสหกรณ์ ปี ๒๕๑๑ ผมก็ไปรวมกันประกาศเป็นสหกรณ์ เอาอะไรรองรับล่ะครับ ผมยังไม่หายข้องใจนะครับ นะครับลองให้รัฐมนตรีมีชัยอธิบายอีกทีครับ

นายมีชัย ฤชุพันธุ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมในฐานะกรรมาธิการขอประทานกราบเรียนชี้แจงท่านสมาชิกผู้มีเกียรติว่าความเข้าใจของท่านนั้นถูกต้องแล้ว คือตามหลักของมาตรา ๓๗ ที่มีอยู่ในรัฐธรรมนูญปัจจุบันนั้น เสรีภาพว่าด้วยเรื่องการรวมตัวกันเป็นสมาคม สหภาพ สหพันธ์ สหกรณ์ ได้รับความรับรองไว้ก็จริง แต่การที่จะจัดตั้งกิจการจะดำเนินการจะเป็นอย่างไร จะต้องมิกฎ

๓๐๔

หมายออกมาเสียก่อนจึงจะจัดตั้งได้จึงจะดำเนินกิจการได้ แต่ในความรู้สึกของคณะกรรมการสิทธิการส่วนข้างมากเห็นว่า การเขียนอย่างนี้ไม่ได้คุ้มครองสิทธิอะไรแก่ราษฎรจึงไปแก้บทบัญญัติวรรคสองนี้เสียใหม่เห็นว่าการจำกัดสิทธิ์เช่นนี้จะทำได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย ผลของการแก้แบบนี้ก็จะมีว่าการรวมตัวกันเป็นอะไรก็แล้วแต่ ตามที่ว่าไว้ในมาตรา ๓๗ วรรคแรกนั้น ตราบเท่าที่ยังไม่มีกฎหมายออกมาจำกัดแล้วย่อมทำได้เสนอ การที่จะมีกฎหมายออกมาก็จะจำกัดนั้นก็จะจำกัดได้แต่เฉพาะเพื่อประโยชน์ บางประการเท่านั้น แต่ว่าบังเอิญในขณะนี้ก็มีกฎหมายว่าด้วยการรวมตัวกัน อยู่แล้ว เช่นกฎหมายสหกรณ์ กฎหมายว่าด้วยสมาคม กฎหมายว่าด้วยมูลนิธิอะไรต่าง ๆ เพราะฉะนั้นการจัดตั้งต่าง ๆ เหล่านี้ก็เป็นเรื่องซึ่งไม่หลุดลอยไปเสียทีเดียวหรอกครับ เพียงแต่ที่เราจะต้องไปดูบทบัญญัติของกฎหมายต่าง ๆ เหล่านี้ว่า การห้ามกีดกัน หรือการบังคับให้มาขออนุญาตก็คิดเป็นไปเพื่อประโยชน์ตามที่ว่าไว้ในวรรคสองของมาตรา ๓๗ ที่แก้ไขอยู่หรือไม่ ถ้าไม่เป็นไปเพื่อประโยชน์อย่างนี้ กฎหมายเหล่านี้ก็จะขัดต่อรัฐธรรมนูญแล้วก็ต้องเลิกไป

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไปครับ

นายประยูร สตาเซตร์ (ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) : มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา

นายบัญญัติ เกสรทอง (เพชรบูรณ์) : ๗๗๗ รัฐมนตรี มีชัยยิ่งชี้แจงนั้น กระผมก็ว่ายังไม่ถูก กระผมก็ยืนยันแล้วนะครับว่ามาตรา ๓๗ ใช้นั้นใหม่ครับ ในวรรคแรกนี้เขาเจตนาของวรรคแรก แล้ววรรคที่ ๒ รองรับเจตนาของวรรคแรก ทีนี้ถ้าท่านตัดออกหมดนี้ก็แสดงว่าต่อไปนี้จะตั้งอะไรขึ้นมา ชมรม นายบัญญัติ เกสรทอง กระผมตั้งได้เลยครับ ใช้นั้นใหม่ครับ ถ้าตัดออกแล้ว กระผมจะทำอะไรทำได้เลยโดยไม่ต้องมีพระราชบัญญัติรองรับก่อน กระผมไม่เห็นด้วย อันตรายนะครับ อย่าลืมนะเดี๋ยวนี้เรามีอะไรเยอะแยะเลยที่จะคิดกันขึ้นมา ที่จะตั้งกันขึ้นมา เพราะฉะนั้นสิทธิเสรีภาพของบุคคลนั้นหรือหมู่คณะนั้นมันจะต้องอยู่ในขอบข่ายที่มีกฎหมายรับรอง กระผมเองก็ไม่ทราบเจตนารมณ์ของกรรมา-

ธิการหรือจะเปิดกว้างกันไปถึงไหนครับ ใช้ไหมครับ เพราะฉะนั้นกระผมจึงเห็นด้วยว่าร่าง
เดิมน่าจะเหมาะสมอยู่แล้ว ทีนี้ถ้าตัดวรรคสองออก ต่อไปนี้ใครตั้งอะไรขึ้นมาก็ได้โดยไม่ต้องมี
กฎหมาย จะเป็นไปอย่างนั้นหรือครับ กระผมขอฝากบรรดาเพื่อนสมาชิกนะครับ ในรัฐสภา
ซึ่งเราอยู่ฝ่ายไม่ได้เป็นกรรมาธิการไปยกวาง นี่ท่านพิจารณาให้ถ่องแท้ นะครับ ก่อนที่จะ
ผ่านไปก่อนที่จะโหวต ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ได้พูดกันมากก็พอเข้าใจกันแล้ว
ครับ ผมจะขอคะแนน ลงมติ ในมาตรานี้ที่กรรมาธิการได้แก้ไขรัฐธรรมนูญตามที่อ่านมา
นี้ ท่านผู้ใดเห็นควรแก้ไขตามร่างที่กรรมาธิการได้ร่างมานี้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๓๑ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นควรแก้ไข
ตามที่กรรมาธิการแก้มา ควรคงไว้ตามรัฐธรรมนูญตามเดิม โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๔๖ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ควรคงไว้ตามรัฐธรรมนูญตาม
เดิมมี ๔๖ ควรเป็นไปตามร่างที่กรรมาธิการได้แก้ไขมา ๓๑

นายประยูร สตาเชตร์ (ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
รัฐสภา) : มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย.....

นายบัญญัติ เกสรทอง (เพชรบูรณ์) : ขอให้นับคะแนนใหม่ ขอผู้รับรอง

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณขอเสนอให้นับใหม่หรือ
ครับ

นายบัญญัติ เกสรทอง (เพชรบูรณ์) : ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : มีผู้รับรองครบหรือไม่ครับ
ผู้รับรองยื่นก่อนจะได้ นับดู

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรองครบจำนวน)

๓๐๖

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครอบนะ ผมขอถามมติใหม่ นะครับว่า ท่านผู้ใดเห็นควรแก้ไขตามกรรมาธิการแก้ไขมานี้คือเพิ่มเติมข้อความตามที่แก้ไขมานี้ โปรดยืนยัน

(มีสมาชิกยืนยัน ๖๒ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นควรคงไว้ตามรัฐธรรมนูญตามเดิม โปรดยืนยัน

(มีสมาชิกยืนยัน ๓๒ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ควรแก้ไขตามกรรมาธิการที่แก้มา มี ๖๒ คงไว้ตามรัฐธรรมนูญเดิม ๓๒ ครั้ง ท่านเลขาดำเนินการต่อไปครับ

นายประยูร สตาเซตร์ (ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) : มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๕ ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา เป็นรองประธานรัฐสภา”

นายณรงค์ บุญสิทธิ์ (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ที่เคารพ กระผม ณรงค์ บุญสิทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร พรรค ประชากรไทย กระผมไม่มีความคิดเห็นอะไรมาก กระผมสงสัย คือสงสัยในเหตุผลที่คณะกรรมการให้ไว้ในรายงานของกรรมาธิการนั้น กระผมอ่านดูแล้วเหตุผลไม่เพียงพอ เกรงว่าเมื่อเข้าสู่ที่ประชุมรัฐสภาแล้ว เราจะถูกตำหนิว่าสภาผู้แทนราษฎรนั้นเห็นแก่ตัวเอาแต่ได้ ตามความคิดของกระผมนั้นกระผมมีความเห็นว่าอย่างนี้ วุฒิสภา คำว่า “วุฒิสภา” แปลว่าผู้ใหญ่หรือผู้เป็นหลัก สภาผู้แทนราษฎรก็เรียกว่าอาวุโสน้อยกว่า ในด้านอายุ คนที่เป็นวุฒิสมาชิกได้เขากำหนดไว้ ๓๕ คนที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เขากำหนดไว้ ๒๕ เพราะฉะนั้นกระผมก็มาเกิดความสงสัยว่า สมัยก่อนภาษาพูดเขาบอกว่า สภาสูงสภาต่ำ แล้วทำไมคณะกรรมการจึงมาแก้กลับกันอย่างนี้ ด้วยเหตุผลแต่เพียงว่ากระผมจะอ่านความเห็นของกรรมาธิการให้ฟังนะครับ กระผมไม่เห็นด้วยจริง ๆ คณะกรรมาธิการได้แก้ไข มาตรา ๗๕) เนื่องจากพิจารณาแล้วเห็นว่าควรให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งได้รับการ

เลือกตั้งจากประชาชนและเป็นผู้นำสมาชิกสภาส่วนข้างมากเป็นประธานรัฐสภา จะเป็นการถูกต้องเหมาะสมกว่าประธานวุฒิสภาซึ่งมิได้รับเลือกตั้งจากประชาชน ถ้าหากมีคนแย้งว่าวุฒิสมาชิกแต่งตั้งโดยพระบรมราชโองการแล้ว ท่านจะเถียงเขาว่าอย่างไร ขอบพระคุณมากครับ

นายบัญญัติ เกสรทอง (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม บัญญัติ เกสรทอง จากจังหวัดเพชรบูรณ์ ด้วยความเคารพท่านสมาชิกที่อภิปรายเมื่อคืนนี้ กระผมขอกราบเรียนว่า กระผมไม่เห็นด้วยกับท่านที่ท่านคัดค้านประธานสภาผู้แทนราษฎรน่าจะเป็นประธานวุฒิสภา กระผมขอประทานกราบเรียนว่า ในเรื่องนี้กระผมเองได้เคยอภิปรายและต่อสู้มาในการร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อปี ๒๕๒๑ กระผมมีความเห็นอย่างนี้ครับ ท่านประธานที่เคารพว่าประธานสภาผู้แทนราษฎรนั้น ประการที่ ๑ เป็นผู้แทนราษฎรซึ่งประชาชนได้มอบความไว้วางใจเลือกตั้งมาจากประชาชน อันนี้เราจะมีพื้นฐานจากการเป็นผู้แทนราษฎรอันนี้เป็นประการสำคัญ เพราะฉะนั้นกระผมไม่ได้ลบหลู่ประธานวุฒิสภา ซึ่งเป็นจากการแต่งตั้ง ความจริงรัฐธรรมนูญก็ได้บัญญัติไว้ว่า วุฒิสมาชิกก็เป็นผู้แทนของปวงชน เพราะฉะนั้นการที่กรรมการได้แก้ไขให้ประธานรัฐสภาเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎรนั้น น่าจะเป็นสิ่งที่ถูกต้องระบอบครรถรงประชาธิปไตยนั้นก็จากการเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งได้รับการเลือกตั้งมาจากราษฎรเป็นที่ยอมรับแล้ว การที่เข้ามาเป็นประธานแล้วได้เป็นประธานรัฐสภานั้นน่าจะเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ส่วนท่านมีความเห็นว่า คำว่า "วุฒิสมาชิก" เป็นผู้อาวุโสจะต้องไปเป็นประธานรัฐสภาอายุก็มากกว่ากระผมคิดว่าประธานสภาผู้แทนเราขณะนี้อายุท่านก็ไม่ใช่น้อยก็ ๖๐ กว่าเหมือนกัน ถ้าพูดถึงจะเอาอายุ เพราะฉะนั้นความถูกต้องและเหมาะสมนั้น ศักดิ์ศรีของประชาชนซึ่งได้เลือกตั้งมานั้น น่าที่จะมีความเหมาะสมในการที่จะเป็นประธานวุฒิสมาชิกเป็นประธานรัฐสภา เพราะฉะนั้นกระผมมีความเห็นสอดคล้องกับคณะกรรมการที่จะมีการเปลี่ยนแปลงให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานรัฐสภา แต่กระผมมีข้อข้องใจว่า ถ้าเราแก้ไขรัฐธรรมนูญทันทีทันใดนั้น ผลกระทบจะเป็นอย่างไร กรรมการเตรียมคิดไว้หรือไม่ถ้าเราแก้ไขสำเร็จก็ต้องกระทบกระเทือนทำให้ประธานวุฒิสมาชิก ซึ่งขณะนี้เป็นอย่างอยู่แล้วก็ถูกออกจาก

๓๐๘

ตำแหน่ง โดยร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เพราะฉะนั้นผลจะก้าวไปถึงการแก้ไขรัฐธรรมนูญของเราว่าจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ จะทำให้วุฒิสมาชิกเขาเห็นความสำคัญในการแก้รัฐธรรมนูญหรือไม่ กระผมอยากจะขอทราบเจตนารมณ์ของท่านกรรมาธิการว่า ถ้าแก้สำเร็จตรงนี้แล้วมันจะมีผลกระทบ หรือว่าท่านจะมีบทเฉพาะกาลว่าในช่วงที่แก้รัฐธรรมนูญนี้จะให้ประธานวุฒิสมาชิกเป็นไปจนกว่าครบ ๔ ปี แล้วก็ถึงจะมีการเปลี่ยนแปลง กระผมขอทราบเหตุผล ขอขอบคุณครับ

นายสมัคร สุนทรเวช (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมอยากกราบเรียนชี้แจงท่านสมาชิกผู้มีเกียรติว่า กรณีนี้กรรมาธิการก็คิดอยู่เหมือนกันครับ แล้วในเรื่องนี้ก็ยังมีบทเฉพาะกาลยืดหยุ่นไว้แล้วไม่ทันทีทันใดหรอกครับ ในหลายประเด็นที่กระทบกับวุฒิสมาชิกนั้นเราตั้งแนวยืดหยุ่นไว้ ๒ ปี ๆ ทั้งนี้เลยนะครับ อยากเรียนต่อท่านสมาชิกที่บอกว่า ถ้ามีคนเขากล่าวว่า พระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้า ๆ วุฒิสมาชิกมาแล้วจะว่าอย่างไรนั้น ขอเรียนตอบว่า เรื่องนี้เป็นเพียงรูปแบบในลักษณะของการเมืองในบ้านเราเท่านั้นนะครับ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวถูกกำหนดไว้คือพุดง่าย ๆ ว่าเป็นแบบฟอร์มเป็นรูปแบบกำหนดไว้เท่านั้น ที่จริง ๆ แล้วนะ ความรับผิดชอบอยู่ที่ผู้รับสนองพระบรมราชโองการวุฒิสมาชิกทั้งหมดก็นายกเป็นคนเลือก นายกเลือกแล้วนำกราบบังคมทูลก็เอาเกียรติยศใส่ให้ว่าโปรดเกล้า ๆ แต่งตั้ง แต่ว่าความสำคัญนั้นอยู่ที่ผู้รับสนองพระบรมราชโองการไม่มีอะไรที่พระเจ้าอยู่หัวจะทำเองโดยไม่มีผู้รับสนอง เพราะฉะนั้นคนที่รับผิดชอบเรื่องนั้นคือผู้รับสนอง และก็เป็นที่เข้าใจกันดีว่าวุฒิสมาชิกนั้นมาจากการแต่งตั้ง เราพูดกันแค่นี้ละครับ แล้วเหตุผลก็อย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจากเพชรบูรณ์ได้กรุณาชี้แจงแล้วก็คือว่าเราถือว่าผู้ที่มาจากการเลือกตั้งนั้นน่าจะทำหน้าที่ดีกว่าผู้ที่มาจากการแต่งตั้ง ประเด็นมีง่าย ๆ เท่านั้นเองครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : มีผู้ติดใจไหมครับ เชิญครับ

นายมีชัย ฤชุพันธุ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเรียนชี้แจงเพื่อถามเข้าใจที่ถูกต้องนะครับ ข้อสงสัยของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ว่าจะกระทบต่อประธานสภาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันอย่างไรนั้น ขอกราบเรียนว่า ทันทีที่รัฐธรรมนูญฉบับนี้ออก

ประธานรัฐสภาซึ่งมาจากประธานวุฒิสภานั้นจะต้องพ้นจากตำแหน่งไปทันที ประธานสภาผู้แทนราษฎรจะต้องกลับเข้ามาเป็นประธานรัฐสภา ที่ว่าได้คิดถึงความยืดหยุ่นนั้น เรื่องนี้ไม่ได้ยกเว้นไว้ให้ ไม่มี

นายบัญญัติ เกสรทอง (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม บัญญัติ เกสรทอง กระผมเองก็ยังสงสัยเพราะข้อห้วงโยของกระผมก็น่าจะมีความสำคัญ เพราะท่านกรรมาธิการท่านแรก บอกเขียนยกเว้นไว้แล้ว แล้วก็ท่านกรรมาธิการอีกท่านบอกไม่ได้เขียนยกเว้นไว้ เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่ากระผมขอเสนอในขณะนี้เลยว่า ในฐานะกระผมก็เป็นผู้แปรญัตติคนหนึ่ง กระผมก็ขอให้กรรมาธิการรับไปแก้ไขให้เป็นบทยืดหยุ่นให้ประธานวุฒิสภา ในเมื่อรัฐธรรมนูญฉบับนี้ประกาศใช้แล้วให้ผลของการเป็นประธานวุฒิสภานั้นยังอยู่จนกว่าจะมีการเลือกตั้งใหม่แล้วถึงจะมีการเปลี่ยนแปลงเพราะเจตนารมณ์เราจะต้องการเปลี่ยนแปลงตัวประธานรัฐสภาจากวุฒิสมาชิกมาเป็นสภาผู้แทนราษฎร เพราะฉะนั้นขณะนี้เรายังไม่ได้เปลี่ยนทันทีทันใด กระผมคิดว่าก็น่าจะผ่อนสั้นผ่อนยาวไปได้ เมื่อครบ ๔ ปีแล้วก็กลับเข้ามาอีกครั้งก็เป็นประธานสภาผู้แทนก็จากสภาผู้แทนราษฎร กระผมขอฝากให้กรรมาธิการจะรับได้ไหมครับ ถ้ารับไปก็ไม่มีปัญหาครับ

นายสมัคร สุขทรเวช (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมอยากกราบเรียนว่า เรื่องนี้เลขานุการของที่ประชุมก็ได้ชะโงกหน้ามาบอกว่า เราตกลงกันไว้เกือบทุกประเด็น ในกรณีไหนที่จะเป็นเรื่องกระทบกับวุฒิสมาชิกนี้เราทำการยืดหยุ่นไว้ทุกอัน จนกระทั่งกระผมก็แน่ใจว่า เรื่องนี้ได้ตกลงและที่จริงเราตกลงไว้ครับ แต่ว่าประเด็นนี้ตกไป ตกไปว่าไม่ได้ใส่มาครบถ้วน คณะกรรมาธิการขอรับว่าเราจะเอาไปใส่ไว้ เพราะว่าส่วนมากเราจะตกลงว่า ๒๒ เมษายน ๒๕๒๖ ทั้งนี้ครับที่จะเริ่มให้มีผลใช้บังคับคือประมาณ ๒ ปีจากนี้ทั้งนั้น เพราะฉะนั้นอันนี้กรรมาธิการรับได้ครับว่าจะเอาไปเติมให้ครบเหมือนอันอื่นขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับจิตใจก็เชิญ

นายฤทธิ อินทนันท์ (เชียงราย) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายฤทธิ อินทนันท์ ส.ส. จากจังหวัดเชียงราย พรรคชาติประชาธิปไตย เพื่อเป็นการปรอง

๓๑๐

ดองนะครับ กระผมไม่อยากจะให้ทางวุฒิสมาชิกเขามาตำหนิว่าสภาผู้แทนราษฎรนั้นถือความ
ได้เปรียบซึ่งมีเสียงถึง ๓๐๑ เสียง ส่วนวุฒิสมาชิกมีเสียงแค่ ๒๒๕ เสียง เพื่อเป็นการให้
เกียรติและก็ไม่อยากให้ทางใครต่อใครมาต่อว่าเราได้ กระผมอยากจะปรองดองอย่างนี้นะ
ครับ คือ ตำแหน่งประธานรัฐสภานั้นให้เลือกตั้งโดยรัฐสภา และให้เลือกโดยเลือกจาก
ประธานวุฒิสภากับประธานสภาผู้แทนราษฎร กระผมอยากจะกราบเรียนอีกครั้งหนึ่งว่า
การเลือกประธานรัฐสภานั้นก็ให้เลือกจากบุคคลทั้งสองนี้ละครับ เพื่อให้เป็นไปตามครรลอง
ประชาธิปไตยซึ่งพวกเราได้เรียกร้องกัน โดยให้ทั้งสองสภาเป็นผู้เลือกครับ เลือกจาก
ประธานวุฒิสภา และเลือกจากประธานสภาผู้แทนราษฎร อันนี้กระผมคิดว่าจะเป็นการ
ยุติธรรมและก็เป็นประชาธิปไตยดี ขอขอบพระคุณนะครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าไม่มีการตั้งใจอะไรก็ขอให้
ผ่านไป ท่านเลขาธิการรัฐสภาดำเนินการต่อไป เอ้า มีอะไรเชิญครับ

นายณรงค์ บุญสิทธิ์ (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร
ที่เคารพ กระผม นายณรงค์ บุญสิทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร พรรค
ประชากรไทย ที่กระผมได้มาแสดงความคิดเห็นคัดค้านกรรมาธิการนั้น กระผมไม่ได้มี
เจตนาจะต่อว่ากรรมาธิการหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่กระผมพูดไปเพื่อเป็นการป้อง
กันครหาว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นเอาแต่ได้ อย่างที่กระผมว่านั้นนะครับ ที่นี้เมื่อท่าน
กรรมาธิการได้ชี้แจงให้กระผมเข้าใจว่า ในกรณีอย่างนี้ถึงจะแต่งตั้งโดยพระบรมราชโองการ
แต่ก็มีผู้รับสนองพระบรมราชโองการนั้น ผู้รับสนองพระบรมราชโองการเป็นผู้รับผิดชอบ
กระผมก็ขอฝากไว้แค่นี้ มีทางใดหรือไม่ที่เราจะป้องกัน ไม่ให้ถูกครหา อย่างที่กระผม
กราบเรียนแล้ว เพราะฉะนั้นถ้าจะลงมติว่าให้ยืนตามที่กระผมพูดนี้ กระผมขอถอนนะครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เขาขอถอนแล้ว ก็คงไม่มี
อะไรกระมัง มีอะไรเชิญ

นายปิยะฉัตร วัชรภรณ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ กระผมคิดว่า
เรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก แต่กระผมจะไม่ออกความเห็นไปในทางที่ว่ากระผมจะ
เห็นด้วยกับฝ่ายไหน ประเด็นมีอยู่ตรงนี้ครับ มีเพื่อนสมาชิกของกระผมเสนอมาว่า

ประธานรัฐสภานั้นควรมาจากการเลือกตั้งของสมาชิกรัฐสภา โดยประธานวุฒิสภาหรือประธานสภาผู้แทนราษฎร นั้นเป็นประเด็นที่ ๑

ประเด็นที่ ๒ เราควรกำหนดเอาไว้แน่นอนเป็นการตายตัวหรือไม่ว่า ประธานรัฐสภานั้นให้มาจากประธานสภาผู้แทนราษฎร และกรณีที่เราเห็นว่าประธานรัฐสภาควรจะเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎรนั้นควรจะให้ผลทันที จากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขนี้หรือไม่ หรือจะรอเอาไว้ก่อนจนพ้นช่วงระยะเวลา ๒ ปีนี้ ถ้าหากว่าสมาชิกทั้งหลายได้ลงมติเป็นอันหนึ่งอันใดแล้ว กระผมคิดว่าทางกรรมาธิการสามารถจะตอบสนองความต้องการของท่านทั้งหลายได้ทันทีครับ เพราะฉะนั้นกระผมอยากขอให้ท่านประธานปรึกษาประเด็นเรื่องนี้เสียก่อนครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่มีใครทักท้วงอะไรแล้วนี้ครับ เชิญ

เรืออากาศตรี ฉลาด วรฉัตร (ตราด) : ท่านประธานที่เคารพ ผม เรืออากาศตรี ฉลาด วรฉัตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตราด กระผมก็รู้สึกไม่สบายอกสบายใจในคำอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการจะแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้แล้วยังจะมีการอะลุ่มอล่วย หรือว่าเราจะวิตกกังวลว่าถ้าหากว่าเราจะแก้ไขให้เป็นประชาธิปไตยแล้วเราจะไม่มีสภาอยู่กัน ถ้าเรายังคิดและวิตกในสิ่งนั้นอยู่ เราก็ไม่ควรจะมานั่งแก้ไข เพราะผมคิดว่าถ้าจะครบ ๔ ปีนั้นทางวุฒิสภาเขาก็จะไม่ปล่อยให้อำนาจประชาธิปไตยเป็นของประชาชนเขาก็สามารถทำได้ เพราะเขาทำมาแล้วเมื่อครั้งหนึ่งที่คัดออก ๗๕ คน แต่เขาก็แต่งตั้งเข้ามาอีก เพราะฉะนั้นในสิ่งที่น่าเสียใจของประชาชน คน ๔๐ กว่าล้านคนหรือจะเกรงอกเกรงใจวุฒิสมาชิกเพียง ๒๐๐ กว่าคน ผมก็ยังไม่เข้าใจว่าจะร่างกันไปทำไมถ้าหากยังมีการอะลุ่มอล่วย ถ้าหากว่าประธานรัฐสภานั้นมาจากสภาผู้แทนราษฎรนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องเพราะเป็นอำนาจของประชาชน แต่การเขียนกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นเป็นคนกลุ่มหนึ่งที่ยึดอำนาจจากประชาชนมา แล้วก็มานั่งเขียนรัฐธรรมนูญกันเพื่อปกป้องคนกลุ่มหนึ่งเท่านั้นเอง แต่ในขณะเดียวกันสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วประเทศออกหาเสียงก็บอกว่า ประชาธิปไตยครึ่งใบ เมื่อเข้ามาสู่สภาผู้แทนราษฎรแล้วจะมา

๓๑๒

แก้กฎหมายรัฐธรรมนูญให้เป็นประชาธิปไตย แต่เข้ามาสู่สภาแล้วนี่เกือบจะครบกำหนด แล้วสภาผู้แทนราษฎรเพิ่งจะมาคิดแก้ไขกันตรงนี้ ควรจะแก้ตั้งแต่ตอนแรก ควรจะเอา มีวุฒิสมาชิกหรือออกกฎหมายรัฐธรรมนูญที่ถูกต้องที่ประชาชนเลื่อมใสจากปี ๒๕๑๗ ที่ประชาชนยอมรับทั่วประเทศ เวลานั้นระบอบประชาธิปไตยของเรารุ่งเรือง แต่เป็นสิ่งที่ไม่ยอมรับที่คนมีอำนาจและมีอาวุธปืนเท่านั้น แต่ประชาชนส่วนใหญ่สนใจกับระบอบประชาธิปไตยอย่างมากมาย และถ้าหากว่าจะมาแก้ไขแล้วไม่อะลุ่มอล่วยหรือว่าเวลานั้นแล้วต้องมีบทเฉพาะกาลว่าต้องให้ครบเท่านั้นปี ๆ ผมคิดว่าอย่าไปแก้ไขเลยครับ ขอให้ไปหลอกลวงประชาชนต่อไปเถอะครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอะละครับ อันนี้ก็ไม่มีผู้ที่จะขอแก้ไขก็ถอนไปแล้วก็เป็นอันไม่มีอะไร เชิญต่อไปเถอะครับเลขา

นายประยูร สตาเขตร์ (ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) : มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

นายปิยะฉัฐ วัชรภรณ์ (กรรมาธิการ) : กระผมว่ากระผมยังไม่เข้าใจนะครับ ท่านประธานจะให้กำหนดเอาไว้ว่า ประธานรัฐสภามาจากใคร และจะให้ผลทันทีหรือไม่ กระผมจะได้แก้ไขในขั้นนี้เลยครับให้เรียบร้อยไป

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ก็ไม่มีใครเขาคัดค้านนี่ครับ มีคัดค้านอยู่คนเดียวเขาก็ไม่คัดค้านแล้ว เขาถอนไปแล้วครับ

นายฤทธิ อินทนันท์ (เชียงใหม่) : ท่านประธานครับ กระผมขอเสนอให้ประธานรัฐสภามาจากการเลือกตั้งของทั้ง ๒ สภา

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : อันนั้นไม่ใช่คือว่าอันนั้นไม่ใช่เรื่องแก้ไขที่กรรมาธิการเขาร่างมานี่

นายฤทธิ อินทนันท์ (เชียงใหม่) : แก้ครับ ผมขอแก้ทั้งหมดเลย และเปลี่ยนเป็นอย่างที่ผมขอ ขอให้เลือกโดยทั้ง ๒ สภาเป็นผู้เลือกจากประธานสภาผู้แทนกับประธานวุฒิสภา ผมขอแก้แบบนี้ครับเพื่ออะลุ่มอล่วย ถ้าเราจะเอาเป็นให้

ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานรัฐสภา เราต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้จริงๆ เรา
ก็บอกว่าปฏิวัติรัฐประหารเราเปื่อกัน เสร็จแล้วเราก็หักห้ามพรวดด้วยเข้าครับ ไม่แก้ต้อง
ค่อยๆ ดัดไปซิครับท่านครับ

นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์ (กรรมาธิการ) : กระผมว่าเพื่อความรวบรัดนะครับ
และก็อยากขอร้องความสามัคคีจากเพื่อนสมาชิกทั้งหลายว่า เรื่อยๆ ก้าวล่วงไปถึงวุฒิสมาชิก
หรือรัฐบาลอะไรเลย เรามาพูดกันเรื่องของเรานี้แหละครับ แล้วก็ขอความกรุณาท่านประธาน
รวบรัดนะครับ ประเด็นไหนที่ควรจะถามได้ก็รีบถามครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าอย่างนั้นผมก็ขอมติอย่างนี้
ก่อนครับ คือจะขอมติว่า จะคงไว้ตามร่างเดิมหรือจะมีการแก้ไขใหม่

นายสมัคร สุนทรเวช (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมคิด
ว่าข้อขัดแย้งตรงนี้นั้นะครับ ไม่ใช่เรื่องร่างเดิมกับร่างใหม่ เป็นเรื่องอันใหม่กับอันใหม่
ครับ แล้วเรามีสิทธิ์จะขัดแย้งได้ด้วยครับ คือกรรมาธิการยกร่างมาว่า ประธานรัฐสภาให้
มาจากสภาผู้แทนราษฎร คุณฤทธิ อินทนันท์ บอกว่า อยากจะให้มาจากการเลือกในรัฐ
สภานะครับ ข้อขัดแย้งอยู่ตรงนี้เท่านั้นเองครับ ท่านประธานก็ถามว่า จะให้เอาเลือกใน
รัฐสภา หรือว่าเอาอย่างกรรมาธิการร่างมา ประเด็นอยู่ตรงนี้เท่านั้นเองครับ แต่ร่างเดิม
ไม่มีใครขัดแย้งหรือครับท่านถามตามนี้ซิครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าอย่างนั้นก็เอามติตามนี้ก็ได
ครับ คือที่แรกหมายจะทำ ๒ หน หนเดียวกันก็ได้ คือจะเอาตามที่กรรมาธิการได้แก้ไขมานี้
หรือจะเอาตามที่คุณฤทธิ อินทนันท์ เสนอ ท่านผู้ใดเห็นควรเอาตามที่กรรมาธิการร่าง
แก้ไขมานี้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๕๑ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นควรให้มีการ
เลือกอย่างที่คุณฤทธิ อินทนันท์ เสนอ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๙ คน)

๓๑๔

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เห็นควรตามที่กรรมาธิการร่าง มา ๕๑ ตามที่ คุณฤทธิ อินทนันท์ เสนอมี ๑๙ ครั้ง

นายปิยะฉัตร วัชรภรณ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ประเด็นมีต่อไปว่า ขอประธานโทษครับ ประธานรัฐสภานั้นควรจะมีการเปลี่ยนแปลงทันทีที่จะมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้หรือจะให้มืบทเฉพาะกาลไว้ กระผมจะได้แก้ไขให้ถูกต้องตามที่ท่านสมาชิกต้องการครับมียืดหยุ่นหรือเปล่าครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : อันนี้ผมว่าไปว่ากันทีหลังดีกว่า ให้มันจบ ๆ ไปก่อน

นายปิยะฉัตร วัชรภรณ์ (กรรมาธิการ) : มิได้ครับท่านประธานครับ คือกรณีถ้าจะมีการยืดหยุ่นแล้ว กระผมจะขออาศัยข้อบังคับ ข้อ ๘๒ ขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ในมาตรา ๓๑ เป็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ ของรัฐธรรมนูญนี้ ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรก ภายหลังจากวันใช้รัฐธรรมนูญนี้ กระผมขอแก้ไข โดยเพิ่มเติมมาตรา ๙ นี้ด้วยครับ ในมาตรา ๓๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมว่าไว้ว่ากันทีหลังดีกว่าครับ เอาให้จบนี้ไปเสียก่อนดีกว่านะครับ

นายสมักร สุนทรเวช (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ กระผมอยากเรียนอย่างนั้นะครับว่า ถ้าหากสภาไม่ขัดข้องนะครับ ในการที่กรรมาธิการจะเติมเข้าไปเลยนะครับ ก็เสร็จเรียบร้อยครับ แต่คุณปิยะฉัตรกล่าวว่า ในเวลาที่เรอาศัยสิทธิของการทำกฎหมายอย่างนั้นนะครับ น่าจะเป็นมติจากสภามาเสีย แต่กระผมคิดว่าไม่มีใครขัดข้องนี้เรา รับปากเมื่อสักครู่แล้วเติมได้เลยไม่มีปัญหาครับ ไม่มีปัญหาเรื่องนี้ละครับ อยากเรียนให้ที่ประชุมทราบว่า ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งต่อไปละก็ จะเปลี่ยนไปตามนั้นเลย ไม่ใช่ว่าประกาศใช้ คือประกาศใช้แล้วปี ๒๕๒๖ เลือกก็จะเปลี่ยนกันตอนปี ๒๕๒๖ แต่ประกาศใช้แล้วเหลืออีก ๓ เดือนเขายุบสภาเลือกใหม่ มันก็จะเปลี่ยนตอนที่ยุบสภานั้นเท่านั้นเอง ละครับ ไม่มีปัญหาหรอกครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : จะเติมอย่างไรอ่านซิ

นายสมัคร สุนทรเวช (กรรมาธิการ) : ท่านไม่ต้องอ่านครับ เขาเติมเรียบร้อยแล้ว
แล้วครับ เดินหน้าต่อไป ๆ เถอะครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครับ ต่อไป ๆ

นายประยูร สตาเขตร์ (ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
รัฐสภา) : มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๔ วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิก ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากผู้
ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีความรู้ความชำนาญในวิชาการหรือกิจการต่าง ๆ อันจะยังประโยชน์ให้เกิด
แก่การปกครองแผ่นดิน มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองหนึ่งพรรคการเมืองใด และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา
๘๖ (๖) หรือ (๗)

สมาชิกวุฒิสภาให้มีจำนวนไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบคน”

นายไกรสร ตันติพงศ์ (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขออนุญาต
ท่านประธานเรียนถามคณะกรรมการวิสามัญว่า ท่านมีเหตุผลประการใดที่มีการแก้ไข
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๔ โดยท่านเติมความต่อท้ายวรรคแรกว่า “และไม่มีลักษณะต้องห้าม
ตามมาตรา ๘๖ (๖) หรือ (๗)” และท่านมีข้อความในวรรคสองว่า “สมาชิกวุฒิสภาให้มี
จำนวนไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบคน” กระผมขอรับฟังความคิดเห็นท่านก่อน ที่จะออกความ
เห็นตัวเองว่าเห็นชอบด้วยหรือไม่เห็นด้วย

นายบัญญัติ เกสรทอง (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมบัญญัติ
เกสรทอง พรรคเกษตรสังคม จากเพชรบูรณ์ กระผมขอประทานกราบเรียนว่า ในมาตรา
๘๔ นี้ กระผมขอเสนอแปรญัตติตัดข้อความบรรทัดรองสุดท้าย “ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง
หนึ่งพรรคการเมืองใด” กระผมขอประทานกราบเรียนว่า ในเมื่อการที่จะเป็นสมาชิก
พรรคการเมืองหนึ่งพรรคการเมืองใด โดยเราห้ามวุฒิสมาชิกไม่ให้เป็นอย่างนั้น กระผมก็คิดว่า
เราก็จะจำกัดสิทธิการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองของท่านวุฒิสมาชิก เพราะว่าวุฒิสมาชิก

๓๑๖

นั่นก็คือว่าท่านเป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทย เพราะฉะนั้นแม้แต่ว่าเรามีบัญญัติไม่ให้สังกัดพรรคการเมือง แต่ความที่ท่านมาอยู่ในเรื่องของพรรคการเมืองนั้นก็ย่อมมีอยู่ แต่เรามีบทบัญญัติ (๖) (๗) ห้ามไว้แล้วต้องไม่เป็นข้าราชการหรืออย่างไรใน (๖) (๗) ที่กระผมอ่าน เพราะฉะนั้น กระผมคิดว่าน่าจะเปิดกว้างให้วุฒิสมาชิกได้มีโอกาสเข้ามาเป็นสมาชิกพรรคการเมืองตามความประสงค์และปรารถนาซึ่งเขาเห็นในนโยบายของพรรคการเมืองเหล่านั้น และประกอบกับพรรคการเมืองของเราขณะนี้ก็ยังไม่ได้เป็นพรรคการเมืองซึ่งมีความมั่นคงในการจัดพรรคการเมืองแต่ประการใด กระผมคิดว่าถ้าเปิดโอกาสให้วุฒิสมาชิกซึ่งจะเข้ามาสังกัดเป็นสมาชิกพรรคการเมืองได้แล้วก็น่าที่จะเปิดโอกาสให้เขาได้เข้ามามีโอกาสเป็นสมาชิกพรรคการเมือง เพราะว่าในวรรคตอนสุดท้ายท่านก็ห้ามใน (๖) (๗) ใน (๖) เป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นมีเงินเดือนประจำไม่ได้อยู่แล้ว (๗) เป็นพนักงานของหน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ เพราะฉะนั้นเจตนารมณ์มาตรา ๑๔ นี้ ให้วุฒิสมาชิกต้องไม่เป็นข้าราชการดัง (๖) (๗) กระผมเห็นด้วย เพราะฉะนั้นในเมื่อวุฒิสมาชิกเขาไม่ได้เป็นข้าราชการแล้ว กระผมคิดว่าน่าจะตัดข้อความที่กระผมได้เสนอไปนั้น ออกเปิดโอกาสให้วุฒิสมาชิกได้ก้าวมาสู่วงการเมืองอย่างถูกต้องตามกฎหมาย แล้วก็จะเป็นการช่วยกันเสริมสร้างระบบพรรคการเมืองหรือดำเนินการทางการเมืองอย่างถูกต้อง เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าในเมื่อกรรมการเดิมและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๖ (๖) (๗) ดังกระผมประทานคราบเรียนแล้ว กระผมก็คิดว่าเราน่าจะตัดข้อความซึ่งกระผมได้เสนอ “ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองหนึ่งพรรคการเมืองใด” ออกเสีย เปิดโอกาสให้วุฒิสมาชิกได้ก้าวเข้ามาสู่วงการเมือง เพราะการที่เราห้ามไว้นั้นก็เปรียบเสมือนเราจำกัดสิทธิเสรีภาพ ซึ่งท่านกรรมการผู้ไปยกร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญนี้ก็ได้พยายามที่จะให้สิทธิ และเสรีภาพแก่บุคคลอย่างกว้างขวางอยู่แล้ว แต่ท่านกลับมาบัญญัติตรงนี้ห้ามเขาเสีย มันเป็นการขัดกับเจตนารมณ์ที่ท่านแก้รัฐธรรมนูญ ให้สิทธิเสรีภาพของบุคคล เพราะฉะนั้นกระผมเสนอว่า น่าจะตัดตรงนี้ออก แล้วอีกประการหนึ่ง ในวรรคสองซึ่งท่านเขียนไว้ว่า “สมาชิกวุฒิสภาให้มีจำนวนไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบคน” นี้กระผมอยากจะทราบว่า ท่านเอาหลักเกณฑ์อะไรที่มาบัญญัติเป็น ๑๕๐ คนเพื่อความกระจ่าง ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับ

นายยงยุทธ ขัตติยนนท์ (ร้อยเอ็ด) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายยงยุทธ ขัตติยนนท์ ส.ส. ร้อยเอ็ด กระผมอยากขอประธานกราบเรียนต่อที่ประชุมแห่งนี้ว่า ในการที่ในมาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กระผมจะขอแปรนะครับ ขอแปรวรรคที่ ๒ สมาชิกวุฒิสภาให้มีจำนวนไม่เกิน ๑๕๐ คน เป็นการกำหนดตายตัว ซึ่งในลักษณะการเขียนกฎหมายรัฐธรรมนูญแล้วหลายฉบับ ก็ไม่ปรากฏว่าต้องมีการเขียนตัวเลขเอาไว้แบบนี้ กระผมอยากขอแปรญัตติว่า “สมาชิกวุฒิสภาให้มีจำนวนไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด” ทั้งนี้ก็เพราะว่าในการที่เราจะต้องกำหนดวุฒิสมาชิกเอาไว้เป็น ๑ ใน ๓ คือเรียกว่าเพื่อที่จะให้วุฒิสมาชิกนั้นตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายแล้ว ก็เพื่อจะเป็นการไต่ตรง สะเหตุและไต่ตรงกฎหมายที่ผ่านไปจากสภาผู้แทนราษฎร กระผมไม่ตำหนิและไม่ได้ดูหมิ่นว่าวุฒิสมาชิกนั้นจะมาจากรัฐบาลในการแต่งตั้ง แต่เราก็เชื่อมั่นว่านายกรัฐมนตรีที่จะเป็นต่อไปก็ดี หรือจะเป็นรัฐบาลต่อไปก็ดีนั้นต้องมีวิจาร์ณาญาณว่าจะเลือกบุคคลอย่างไรมาเป็นวุฒิสมาชิก เพราะฉะนั้นจำนวน ๑ ใน ๓ ถ้าสมมติว่าผู้แทนราษฎรเรามี ๓๐๑ คน ก็มีวุฒิสมาชิกได้ ๑๐๐ คน ในจำนวน ๑๐๐ คนนี้ก็เป็นการเพียงพอแล้วที่จะมากกลั่นกรอง มาวินิจฉัยกฎหมายที่ผ่านไปจากสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเองนั้นได้รับการเลือกตั้งมาจากประชาชน ต่างคนต่างก็มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาการต่าง ๆ อยู่แล้ว กระผมก็เชื่อว่าในโอกาสเลือกตั้งในคราวต่อไปนั้นผู้แทนราษฎรก็ยิ่งจะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ถ้าหากว่าเราจะไปเปรียบเทียบกันในการที่การเลือกตั้งเมื่อคราวก่อน ๆ เมื่อ ๓๐ ปี ๔๐ ปี สมัยกระผมยังไม่เกิดนั้น จะมาเทียบกับคุณภาพของคนในสมัยนั้นนั้นย่อมเป็นไปได้ เพราะฉะนั้นในการที่กระผมต้องขอแปรญัตติให้สมาชิกวุฒิสภามีจำนวนไม่เกิน ๑ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดนั้น กระผมก็เห็นว่าจำนวนสมาชิกวุฒิสภานั้นก็มีจำนวนมากพอสมควรที่จะให้คำวินิจฉัยได้แล้วครับขอบคุณ

นายจรัส โพธิศิริ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม จรัส โพธิศิริ กรรมาธิการ อยากจะกราบเรียนสมาชิกท่านผู้มีเกียรติที่พูดถึงจำนวนมาตะกั้นะครับ ประ-

๓๑๘

เดี๋ยวนี้เรากรรมาธิการนี้ถกเถียงกันมากนะครับว่าเราจะยึดฐานอะไร ครั้งแรกท่านหัวหน้าพรรคประชากรไทยได้เสนอแนะครับว่า เอาจังหวัดเป็นฐาน แล้วก็วุฒิสมาชิกนี้จังหวัดละ ๒ คน ก็ได้ ๑๔๔ คน เมื่อได้ถกเถียงกันอย่างกว้างขวางอย่างนั้น จนกระทั่งก็มีการเสนอกันว่า เอ๊ะ ถ้าอย่างนั้นแล้วนี่เมื่อวุฒิสมาชิกมีฐานะเป็นผู้แทนราษฎรตามกฎหมายรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกัน ที่นี้บางจังหวัดมีผู้แทนถึง ๘ คน ๙ คน ๑๐ คน แล้วก็ถ้ามีวุฒิสมาชิกจังหวัดละ ๒ คน มันจะถูกหรือ เมื่อเถียงกันมากแล้ว ตกลงก็มายึดหลักว่า ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญปี ๒๕๑๗ นะครับ กำหนดไว้บ่งเฉพาะเลยว่ามี ๑๐๐ คนนะครับ ต่อมาก็ในที่ประชุมได้ต่อรองกันบอกว่าถ้าอย่างนั้นพบกันครึ่งทางระหว่างท่านหัวหน้าพรรคประชากรไทยว่าเพิ่มไปอีก ๖ คน เป็น ๑๕๐ คน ส่วนหน้าที่นั้นท่านสมาชิกก็เข้าใจถูกต้องแล้วนะครับ ก็อยากจะเรียนเรื่องตัวเลข จำนวนสมาชิกเพียงแค่นี้ครับ

นายธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ (กรรมาธิการ) : ผม ธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ กรรมาธิการครับ ผมก็อยากจะเรียนในประเด็นที่ว่า ทำไมจะต้องไม่ให้สังกัดพรรคการเมือง เพราะว่าการเป็นวุฒิสมาชิกนั้นจะต้องมีความเป็นอิสระเป็นคนกลาง ผมจะยกตัวอย่างง่ายๆ ถ้าสมมุติว่ามีหัวหน้าพรรคหนึ่งเป็นท่านนายกรัฐมนตรี วุฒิสมาชิกก็จะเฮละโลกกันไปสมัครเป็นสมาชิกพรรคนั้น พออีกหน่อยท่านนายกรัฐมนตรีคนนั้นพ้นจากตำแหน่งไป มาอีกพรรคหนึ่งก็เฮละโลไปสมัครพรรคนั้นอีก มันเพราะว่าจำเป็นเพื่อเสถียรภาพของตัวเอง เวลาหยิบสลากออกไปออกแล้วก็จำเป็นจะต้องได้รับการแต่งตั้งเข้ามาใหม่ แล้วก็ปัญหาในการที่จะไปผูกพันกับพรรคต่าง ๆ นั้นก็จะเป็นสิ่งที่ระดมวุฒิสมาชิกไม่ให้เป็นผู้อิสระในการกลั่นกรองกฎหมายและอีกประการหนึ่ง ถ้าหากให้วุฒิสมาชิกสังกัดพรรคการเมืองก็จะเกิดระบบการเผด็จการทางรัฐสภาเกิดขึ้น ต่อไปคนที่ไม่ได้สังกัดพรรคที่วุฒิสมาชิกส่วนมากสังกัดพรรคการเมืองนั้น คนในพรรคการเมืองอื่นก็ไม่มีโอกาสเป็นนายกรัฐมนตรี หรือไม่มีโอกาสได้รับการเสนอชื่อ อันนี้ก็ปัญหา เพราะฉะนั้นควรจะให้วุฒิสมาชิกเป็นคนกลาง แล้วคนเป็นอันมากในบ้านเมืองนั้น ใช้ว่าจะเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเสียทั้งสิ้นคนเป็นจำนวนส่วนน้อยเท่านั้นที่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองครับ

นายบูรณะศักดิ์ เทพาคำ (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม บูรณะศักดิ์ เทพาคำ ส.ส. กรุงเทพมหานคร พรรคประชากรไทย กระผมลุกขึ้นมาอภิปรายเห็นจะต้องสนับสนุนท่านกรรมาธิการครับ เพราะว่าคนจะเป็นพีเลียง ส.ส. นั้นนะครับ ไม่ใช่พีเลียงนักมวย ต้องเป็นอิสระไม่สังกัดคอกใด ท่านประธานที่เคารพครับ เวลานี้เรามีบทเรียนหลายแบบเหลือเกินครับ สำหรับคนที่เบี้นวุฒิสมาชิกบางคนนั้นไม่ได้ยืนอยู่ในข้างเหตุผลที่ดี ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจากจังหวัดอะไร ผมจำไม่ได้เมื่อกีท่านบอกว่าคนจะเป็นนายกรัฐมนตรีนั้นจะต้องพิจารณากลับกรอง มีอะไรเป็นเครื่องบรรทัดฐานเป็นที่ข้อสังเกตครับ ผมอยากให้ท่านอ่านรัฐธรรมนูญทุกฉบับแล้วลองดูสิครับ นายกรัฐมนตรีตั้งแต่เริ่มต้น พระยามโน ปกรณ จนถึงปัจจุบันนี้มีใครสักกี่คนครับ ที่เล่นการเมืองแบบมีความเป็นธรรมในหัวใจสักกี่คนเวลานี้เล่นพวกกันทั้งนั้น ผมอยากจะขอแก้ด้วยซ้ำไปครับ ๓๕ ปี้อยไป คนจะเป็นพีเลียงทางการเมืองนั้นต้อง ๕๐ ขึ้นไป เป็นเรื่องจริงครับ ท่านครับ ไม่ใช่เอาคนเด็คโคเรเตอร์ (Decorator) มาเป็นวุฒิสมาชิกขอประทานโทษที่ผมพูดอย่างนั้นมันไม่เข้าเรื่องนี้ครับ ท่านจะเป็นนักการเมืองท่านต้องมีความรู้สึกก่อนไม่ใช่ท่านมานั่งแก้ปัญหาเฉพาะหน้ากันว่าเอ๊ะข้างไหนมีพวกมากจะไปอยู่ด้วย อย่างนี้ไม่ถูกหรอกครับ ประชาชนเขาฟังเวลานี้ ไม่ใช่อยู่อย่างเดียวนะครับ รุหก็อยู่ครับ ผมก็แปลกใจยุติติตัวนเข้าไปหายเงียบไปเลยนี่อย่างไรก็ไม่ทราบ ท่านประธานที่เคารพครับ ถ้าเราจะมาตีความเล่นลั่นกันตอนนี้นะครับ ผมคิดว่าปิดสมัยประชุมสามัญก็ได้จบกันหรือครับพอจะคุยกันได้แล้วเอาเป็นบรรทัดฐานแล้วก็ตัดสินกันแล้วก็ไปสู้กันในสภาใหญ่อีกครั้งหนึ่งจะดีกว่าแต่ผมขอยืนยันเลยครับต้องขอแก้เป็น ๕๐ ปีครับ ขอขอบคุณครับ

นายปิยะฉัฐ วัชรารณ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ กระผมอยากจะขอกราบเรียนท่านสมาชิกทั้งหลายเป็นหลักกว้าง ๆ เอาไว้ว่า สำหรับหมวดเรื่องวุฒิสภา นี้ เราได้แก้ไขอำนาจของวุฒิสภาลงไปเป็นมีอำนาจเพียงยับยั้งร่างพระราชบัญญัติเท่านั้น การประชุมร่วมกันหรือว่าอำนาจของวุฒิสภาที่มีอยู่อย่างมากมายในรัฐธรรมนูญฉบับนั้น เราได้ลดอำนาจของวุฒิสภาไปแล้ว ประเด็นใหญ่จึงอยู่ตรงนี้ครับส่วนกรณีที่จะมีความเห็นแตกต่างในเรื่อง คุณสมบัติ ของวุฒิสมาชิก หรือว่า จำนวน ของ วุฒิสมาชิกนั้น ขอเรียนว่า

๓๒๐

กรรมการไม่ได้ตั้งใจอะไรทั้งนั้น และกระผมมีความรู้สึกที่ว่าทำอะไรเราจึงจะรวมความเห็นหลายๆ ความเห็นเข้าไปในลักษณะที่เป็นกลางออกไปได้อย่างรวดเร็วที่สุด ถ้าหากท่านประธานพยายามที่จะหาข้อสรุปได้เร็วเท่าไรก็ยิ่งจะเป็นประโยชน์กับการแก้ไขรัฐธรรมนูญมากเท่านั้น เพราะฉะนั้นเรื่องนี้กรรมการคิดว่าไม่ได้มีความสำคัญอะไรมากมายเท่าไรสำหรับคุณสมบัติของวุฒิสมาชิก หรือว่าจำนวนเพราะเหตุว่าอำนาจทั้งหลายนั้นได้ลดลงไปเหลือแต่เพียงเป็นผู้ช่วยร่างพระราชบัญญัติเท่านั้นครับ

นายบุญจะ เกสรทอง (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม บุญจะ เกสรทอง กระผมได้ฟังคำชี้แจงของท่านกรรมการแล้ว กระผมยิ่งว่าไม่มีเหตุผล เพราะว่าคุณกรรมการก็ได้ยอมรับแล้วว่าได้แก้ไขบทบาทของวุฒิสมาชิกไปหมดแล้ว แม้แต่การประชุมร่วมต่อไปนี้ก็คงจะไม่มีแล้ว แล้วก็ประกอบกับท่านก็บัญญัติไว้แล้วว่าใน (๖) (๗) ต้องไม่เป็นข้าราชการ กระผมคิดว่าทำไมครั้งจะต้องไปคิดว่าเป็นวุฒิสมาชิกแล้วต้องเป็นกลาง วุฒิสมาชิกเขาก็ยอมมีสิทธิ์ในตัวของเขา เขาสังกัดพรรคการเมืองอยู่ตามความพอใจเขา เขาอาจจะสังกัดกิจสังคม ประชากรไทย หรืออะไรก็ยอมเป็นได้ แต่การที่นายกรัฐมนตรีจะเป็นห่วงว่า นายกรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งเขา เขาจะต้องมาเป็นเผด็จการในรัฐสภา ท่านอย่าลืมน่าท่านแก่ออกไปหมดแล้วนะครับ การจะประชุมร่วมในกรณีรัฐธรรมนูญฉบับเดิมจะไม่มี ประชุมพระราชบัญญัติงบประมาณ ประชุมอะไรต่าง ๆ จะไม่มี จะมีอยู่น้อยมาก เพราะฉะนั้นทำไมไปเกรงอะไรครับว่าวุฒิสมาชิกจะต้องไปเป็นกลาง จะต้องไปเป็นเผด็จการ กระผมคิดว่าไม่น่าจะเป็นอย่างนั้น แล้วประกอบกับท่านก็ห้ามไม่ให้เป็นข้าราชการแล้ว เพราะฉะนั้นวุฒิสมาชิกซึ่งได้รับแต่งตั้งจะต้องไม่เป็นข้าราชการดัง (๖) (๗) กระผมคิดว่าทำไมจะต้องไปกีดกันไม่ให้เขาไปอยู่ในสภาร่างเมือง พรรคการเมืองซึ่งเขาอาจจะมีอุดมคติหรือแนวความคิดเขาเห็นกับนโยบายของพรรคนั้น ๆ แล้วเขาเป็นสมาชิกของพรรคนั้น ๆ ก็ยอมจะเป็นได้ เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าความห่วงใยที่ท่านกรรมการว่านั้น ไม่น่าจะมีครับ กระผมขอยืนยันว่าน่าจะตัดออก

นายปรีดา พัฒนถาบุตร (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ ผม นายปรีดา พัฒนถาบุตร ประธานคณะกรรมการ จำเป็นที่จะต้องตอบข้อซักของ

ท่านสมาชิกที่นั่งลงไปเดี๋ยวนี้ นะครับ คือการเมืองนี้มีระบบครับ ถ้าแต่งตั้งต้องเป็นกลาง ถ้าเลือกตั้งต้องเป็นพรรคครับ อันนี้เป็นระบบการเมือง เพราะฉะนั้นการเมืองในระบบที่ว่าประชาธิปไตยนี้ ถ้าสมมุติว่าเราจะเลือกตั้งกันแล้วก็จะไม่ต้องเป็นกลางเราก็มีสภาเดียวก็พอ ไม่ต้องไปมีแล้ววุฒิสมาชิก มีสภาเดียว ที่นี้เราใช้ระบบมี ๒ สภา เพื่อให้คนหนึ่งคอยยับยั้ง เมื่อมีคนคอยยับยั้งเราไปกำหนดว่าให้แต่งตั้ง ถ้าแต่งตั้งเราก็ต้องเป็นกลาง ถ้าเลือกตั้งเราจะสังกัดพรรคไหนก็ได้ ไม่ต้องสังกัดพรรค อันนี้เป็นระบบการเมืองครับ จึงขอชี้แจงอย่างนี้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : อยากจะขอมติเลยครับ เชิญๆ

นายประยูร ใญ่นคำ (กาฬสินธุ์) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม นายประยูร ใญ่นคำ จากจังหวัดกาฬสินธุ์ พรรคประชาธิปัตย์ ผมมีความคิดเห็นในเรื่องนี้อยู่ประการเดียว แต่ก็ใคร่ขอเคารพความคิดเห็นของบรรดาท่านกรรมาธิการและบรรดาท่านสมาชิกผู้มีเกียรติหลาย ๆ ท่านได้แสดงความคิดเห็นไว้ ผมมีความคิดเห็นว่าขณะนี้เรามีการพิจารณาแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ เพื่อให้เป็นประชาธิปไตยอย่างยิ่ง นี่คือเจตนาและหลักการที่เราจะแก้ไข หลายบทหลายมาตราที่ทำมานั้นก็เป็นการแก้ไขเพื่อวางแนวเดินทางไปสู่ประชาธิปไตย ครั้นมาถึงมาตรา ๑๐ ที่แก้ไขมาตรา ๘๔ แนวเดิมที่เราวางไว้ อันเป็นเจตนารมณ์นั้นอาจจะลืมนั่นไป ท่านประธานที่เคารพ เริ่มต้นเราบอกว่าจะแก้ไขประชาธิปไตยครึ่งใบให้เป็นเต็มใบ ครึ่งใบนั้นเรามุ่งหมายถึงเผด็จการ อีกครึ่งใบนั้นเรามุ่งหมายถึงประชาธิปไตย แต่ที่นี้ปัญหาการแต่งตั้งวุฒิสมาชิกทำไมถึงจะให้มีการแต่งตั้ง ทำไมไม่ให้มีการเลือกตั้ง คุณสมบัติเราจะกำหนดอย่างไร ผมไม่กังขา ผมไม่สงสัยจะเอาอะไรก็ได้ แต่วุฒิสมาชิกควรจะมาจากการเลือกตั้ง สภาก็มีอยู่ ๒ สภา สิทธิหน้าที่อำนาจของท่านวุฒิสภา เอาอย่างที่เป็นมาแล้วก็ได้ไม่เป็นไร เพราะฉะนั้นในความเห็นของผมเฉพาะมาตรา ๑๐ ที่แก้ไขมาตรา ๘๔ นี้ เพื่อให้เป็นประชาธิปไตยเต็มใบ ผมใคร่ขอกราบเรียนต่อสภานี้และท่านกรรมาธิการได้โปรดพิจารณาให้มีการแก้ไขให้มีการเลือกตั้งวุฒิสมาชิกจะไม่ต้องถกเถียงกันว่าจะจะเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหรือไม่ จะเป็นกลางหรือไม่เป็นกลางก็ให้ประชาชนเขาเป็นผู้ตัดสิน แล้วยิ่งไปกว่านั้น ผมใคร่ขอเรียนเหตุผลว่า อำนาจเกี่ยวกับการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นที่เราขอแก้ไขตามมาตรา ๒๘ มาตรา ๑๘๑ มาตรา ๒๙

๓๒๒

มาตรา ๑๘๒ และมาตรา ๑๘๓ เหล่านี้ ก็เป็นการแก้ไขให้มีการเลือกตั้ง ตัดการแต่งตั้งทั้ง ออกไป ในวาระคนนั้นๆ ไปหมด อันนี้ก็เป็นที่เจตนาของอรรถนารีที่ ได้กระทำ มา เพื่อมุ่งไปสู่หลักของประชาธิปไตยเต็มรูปแบบ แต่เหตุที่เจตนาพอมายังวุฒิสมาชิกตาม มาตรา ๑๐ ที่แก้ไขมาตรา ๘๔ ท่านจึงไม่กล้ากระทำในสิ่งที่ควรกระทำ เพราะฉะนั้นกระผม ใคร่ขอกราบเรียนต่อสภานี้และบรรดาท่านกรรมาธิการขอได้โปรดพิจารณาแก้ไขให้มีการ เลือกตั้ง จะได้ไม่ต้องถกเถียงกันเพื่อเราจะได้เป็นประชาธิปไตยเต็มรูป ขึ้นต้นจะไม่ได้เป็น มะลิซ้อน แตกใบอ่อนจะไม่ได้เป็นมะลิลาขึ้นต้นจะไม่ใช่ลำไม้ไผ่ เหลาลงไปจะเป็นบ้อง กัญชา กระผมขอกราบเรียนแต่เพียงแค่นี้ครับท่านประธาน

ร้อยโท สมศาสตร์ รัตนศักดิ์ (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายแพทย์สมศาสตร์ รัตนศักดิ์ ส.ส. เชียงราย กลุ่มพรรค วงศ์วรรณ กระผมไม่เข้าใจครับว่า ทำไมท่านประธานตั้งแต่ปัญหา เกสรทอง ปัญหา เกสรทอง กระผมยกมืออยากจะพูดและ กระผมไม่เคยรบกวนเวลาของสภามากเลย อย่างมากกระผมจะพูดเข้าประเด็นเพียงไม่กี่ประโยค แล้วท่านประธานไม่เคยมองเลยไม่เคยชี้เลย กระผมไม่เข้าใจปัญหา เกสรทอง มีอะไร ดึงดูคนักหนา กระผมจะไม่ให้เสียเวลานะครับกระผมก็จะรวบรัดเอาตามที่กรรมาธิการขอร้อง ไว้ คือกระผมเห็นด้วยนะครับตามกรรมาธิการที่วุฒิสมาชิกไม่ควรจะสังกัดพรรคการเมือง เพราะกระผมเชื่อแน่ว่าถ้าหากสังกัดนะครับ ท่านนายกซึ่งต่อไปก็ต้องมาจากสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร ท่านก็อาจจะไปเลือกแต่หัวคะแนนของท่านซึ่งอาจจะไม่ได้คนดีมีความรู้ความ สามารถเพียงพอเหมือนดังที่ท่านกรรมาธิการได้ชี้แจงนะครับกระผมว่าถูกต้องที่สุด และ กระผมมีข้อเสนออันหนึ่งนะครับในวาระสุดท้ายที่พูดถึงว่า สมาชิกวุฒิสภาให้มีจำนวน ไม่เกิน ๑๕๐ คน กระผมใคร่ขอเสนอว่าให้เปลี่ยนเป็น “สมาชิกวุฒิสภาให้มีจำนวนกึ่งหนึ่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยการแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละจังหวัดตามสัดส่วน ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนั้นๆ” คือข้อความของกระผมอาจจะยื่นเยื่อไป แต่ถ้าหากว่ากรรมาธิการรับไว้ก็ช่วยไปตัดทอนเพราะกระผมไม่ใช่ นักกฎหมาย แต่เป้าหมาย ของกระผมก็คืออยากจะให้วุฒิสมาชิกมาจากทุกจังหวัด ไม่ใช่เลือกเอาเฉพาะในกรุงเทพฯ ฯ

หรือแถวสนามม้าหรือแถวสนามกอล์ฟ และเรื่องนี้กระผมคิดว่าท่านประธานจะผ่านไปไม่ได้ กระผมอยากจะให้มีการโหวตด้วยเกี่ยวกับจำนวนสมาชิก กระผมพูดแค่นี้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่มีใครตั้งใจผมจะได้ขอมติเชิญ ๆ

นายฤทธิ อินทนันท์ (เชียงราย) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายฤทธิ อินทนันท์ จากจังหวัดเชียงราย กระผมไม่ตั้งใจในกรณีมาตรา ๘๔ ที่จะแก้ไขเกี่ยวกับอายุ ๓๕ ปีบริบูรณ์ ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดๆ หรือจำนวนอะไรนี้กระผมไม่ตั้งใจ แต่กระผมตั้งใจในด้านที่ว่าวุฒิสมาชิกต้องแต่งตั้งมาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีความรู้ความชำนาญในวิชาการหรือกิจการต่างๆ อันจะยังประโยชน์ให้เกิดแก่การปกครองแผ่นดิน ท่านประธานจำได้ไหมครับ เมื่อการแต่งตั้งวุฒิสมาชิกคราวที่แล้วนี้ ๗๕ ท่านนี่นะครับ เจตนารมณ์ที่ให้วุฒิสมาชิกนั้นก็เพื่อที่จะยับยั้งกฎหมายอะไรต่างๆ ของสภาผู้แทนของเรา อย่างที่อาจารย์ปรีดา พัฒนถาบุตรได้พูดเมื่อกี้ แต่ว่าในการแต่งตั้งวุฒิสมาชิกที่หลายๆ มาเติมไปด้วยทหารทั้งนั้นจะเอาความรู้อะไรเข้าไปยับยั้งกฎหมายอะไรเขา ก็เพื่อที่เราจะหลีกเลี่ยงปัญหาอันอย่างเมื่อที่เราแต่งตั้งวุฒิสมาชิกคราวที่แล้วนี้ ถ้ากระผมจำไม่ผิดก็ทราบว่ามีทหาร ๔๐ ถึง ๕๐ คนนะครับ เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะให้เขียนไว้ให้ชัดเจนเสียในตรงนี้กระผมอยากจะตัดข้อความที่ว่า ให้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ความชำนาญในวิชาการหรือกิจการต่างๆ ให้ตัดคำว่า “อันจะยังประโยชน์ให้เกิดแก่การปกครองแผ่นดิน” ให้ตัดออกเสียนะครับแล้วก็เพิ่มข้อความไปว่า “มีความรู้ความชำนาญในวิชาการหรือกิจการต่างๆ เช่น ๑. การทหาร ๒. การปกครอง ๓. การคลัง ๔. การพาณิชย์และการเกษตรในจำนวนไล่เลี่ยกัน” กระผมขอให้เพิ่มข้อความอย่างนี้เข้าไป ทั้งนี้มันจะเกิดประโยชน์กับสภานี้ครับ กระผมยอมรับหลายท่านมีความรู้ที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อย่างกระผมนี้มันรามคำแหงปี ๑ ก็อาจจะทำอะไรผิดพลาดไปบ้างก็คิดว่าวุฒิสมาชิกนี้จะมายับยั้งของเรา แต่เมื่อวุฒิสมาชิกเป็นนายทหารเป็นนายพลทั้งนั้น เราถึงพูดเรื่องการเกษตร พูดถึงเรื่องการค้า เรื่องการปกครอง ท่านจะเอาอะไรมาได้มาแย้งมายับยั้งเรา ก็การตั้งวุฒิสมาชิกแต่ละครั้งนั้น กระผมเคยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ว่าเป็นการตั้งมาเพื่อค้ำจุนฐานอำนาจของตัวเองมากกว่า กระผมขอกราบเรียนอย่าง

๓๒๔

นี้ เพราะฉะนั้นเมื่อไหน ๆ เราก็จะว่ากันให้มันเป็นประโยชน์ของบ้านของเมืองแล้วก็เรากำหนดไปเสียไม่ดีหรือครับ กำหนดไว้ว่าซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ความชำนาญในวิชาการหรือกิจการต่าง ๆ เช่นการทหาร การปกครอง การคลัง การพาณิชย์ และการเกษตรในจำนวนไล่เลี่ยกันเช่นว่าเราจะมีวุฒิสมาชิก ๒๒๕ คน เราก็เอา ๕ หารได้แต่ละอาชีพมา ๔๕ คนเท่า ๆ กันครับ กระผมขอแปรญัตติเป็นอย่างนี้ครับ ขอขอบพระคุณครับ

นายถวิล จันทร์ประสงค์ (นนทบุรี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ถวิล จันทร์ประสงค์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนนทบุรี พรรคประชาธิปัตย์ กระผมขอกราบเรียนว่ามาตรา ๘๔ นั้นมีปัญหามาก กระผมขอสนับสนุนและขอให้ท่านสมาชิกในสภาเรานี้มาทำ เปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญให้มันเต็มใบเสียที ไม่ใช่ว่าตอนหาเสียงรัฐธรรมนูญครึ่งใบ พอมาเป็นผู้แทนราษฎรมันจะเป็นครึ่งใบหรือเสียทีเดียวก็ไม่ว่า บางคนเขาพูดอย่างนี้ ขอให้เราเข้ามาแล้วก็แล้วกัน ทีนี้กระผมมาฟัง ๆ ดูแล้วที่ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กระผมขอเคารพด้วยความคิด ของท่านทุก ๆ ท่านที่อภิปราย แต่กระผมยังติดใจอยู่ว่าท่านสมาชิกประยูร โง่นคำ ขอประธานออกชื่อ ท่านมีความคิดว่าวุฒิสมาชิกนั้นต้องมาจากการเลือกตั้งให้มันเจริญแบบประเทศสหรัฐอเมริกากระผมมีความเห็นด้วย ถ้าท่านประธานจะถามในสมาชิกสภาผู้แทนซึ่งประชุมในสภานี้ว่า ว่าจะอย่างไรจะเอาวุฒิสมาชิกจากการเลือกตั้งหรือจะให้รัฐบาลแต่งตั้ง กระผมขอกราบเรียนด้วยความสัตย์จริงว่า วุฒิสมาชิกซึ่งเป็นฝ่ายรัฐบาลนั้น กระผมก็เป็นฝ่ายรัฐบาลไม่เห็นมีอะไรกมือลูกเดียว ไม่คำนึงถึงประเทศชาติและประชาชน เพราะว่าเขาไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง ท่านประธาน แต่พวกกระผมนี้มาจากการเลือกตั้ง ประชาชนเขาบอกอย่างไร สู้เขาได้ใหม่ญัตติอะไรต่าง ๆ นี้ สู้เขาไม่ได้ครับ ตอนเป็นฝ่ายค้านนี้ กระผมเป็นฝ่ายรัฐบาลนี้กระผมช่วยพวกท่านเป็นฝ่ายค้าน กระผมเป็นฝ่ายรัฐบาลแต่จะช่วยพวกท่าน กระผมพูดด้วยหัวใจจริงครับผมท่านประธาน เพราะว่าอะไร วุฒิสมาชิกเขามาจากการแต่งตั้ง ยกมือลูกเดียว พวกเราแพ้ทุกที กระผมก็ไม่ทราบว่าจะอยู่รัฐบาลสักกี่เดือนก็วัน นี้กระผมก็ต้องเอาข้างประชาชนก่อน เพราะรัฐบาลไม่ได้แต่งตั้ง กระผมมาเป็นผู้แทนของเขา เพราะประชาชนแต่งตั้งให้กระผมเป็นผู้แทนเป็นตัวแทนของ

เขา ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอกราบเรียนขอให้ท่านประธานได้ทราบว่า สมาชิกท่านใดที่เห็นว่าวุฒิสมาชิกจะมาจากการเลือกตั้งหรือจะมาจากการแต่งตั้ง กระผมว่าถ้ามาจากการเลือกตั้งพอเข้าอีกสภาหนึ่งก็ต้องแพ้เขาอยู่ดีกระผมก็ทราบ สู้เขาไม่ได้ แต่ที่นี้วุฒิสมาชิกนั้นท่านประธานกรรมาธิการว่าไม่สมควรจะมาจก พรรคการเมืองหนึ่งพรรคการเมืองใดนั้น กระผมเห็นว่าเรื่องนี้สำคัญมาก ต้องให้เขาเป็นอิสระครับเขาจะอยู่พรรคไหนก็ได้ คราวที่แล้ว และปัจจุบันนี้สมาชิกวุฒิสภานั้นไม่สังกัดพรรคการเมือง เวลายกมือที่ไร่รับทุกที่ครับท่านประธาน แต่ที่นี้ว่าเขาสังกัดพรรคการเมืองแล้วเขาสามารถจะช่วยฝ่ายค้านได้ในเมื่อฝ่ายค้านเสนอญัตติหรือกฎหมายอะไรต่าง ๆ เขาอาจจะช่วยฝ่ายค้านได้ครับท่านประธาน เขาอาจจะยกมือช่วยสนับสนุนฝ่ายค้านได้ แต่ที่นี้เขาไม่สามารถที่จะสนับสนุนฝ่ายค้านได้ เพราะว่าเขาได้รับการแต่งตั้งจากรัฐบาล ท่านประธานที่เคารพ ก็ในฐานะที่กระผมเป็นตัวแทนของประชาชน ถ้ามีการแต่งตั้งวุฒิสมาชิก รัฐธรรมนูญประเทศไทยมันก็เป็นอย่างนี้ตลอดเวลาแล้วก็โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อไปก็มีการปฏิวัติ รัฐประหาร กบฏ ก็น้อยตลอดเวลา ปฏิวัติกันอยู่เรื่อยๆ ไปโดยเฉพาะอย่างยิ่งเงินทุกบาททุกสตางค์ของภาษีอากรของราษฎรนั้นมาจากประชาชนแต่ผลสุดท้ายทหาร เขาไม่ได้บอกมาจากประชาชนนี้อาวุธของเขา รถถังของเขาทหารอากาศนี้เครื่องบินของเขาแต่เขาไม่ได้บอกของประชาชน ประชาชนเท่านั้นที่จะเศร้าและสลดใจในเรื่องที่เขาเสียภาษีอากรภาษีอากรที่รัฐบาลเก็บเขาไปทุกวันนี้เขาเศร้าใจมาก เพราะฉะนั้นผมขอให้ท่านประธาน ได้กราบกรุณาขอได้โปรดกรุณาถามในที่สภาว่าท่านจะให้มีการแต่งตั้งวุฒิสมาชิก หรือมีการเลือกตั้ง ผมขอเสนอให้ท่านกรรมาธิการนะครับ กราบขอบพระคุณครับ สวัสดี

นายปิยะฉัตร วัชรภรณ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมคิดว่า กระผมแนะนำเพื่อนสมาชิกจากจังหวัดนนทบุรีได้ง่ายนิดเดียวครับ ท่านเห็นว่ารัฐบาลทำไม่ดีก็อย่าสนับสนุนเท่านั้นแหละครับเป็นใช้ได้ สำหรับเพื่อนสมาชิกจากเชียงรายของกระผมที่ติดใจเรื่องการที่รัฐบาลแต่งตั้งวุฒิสมาชิก ซึ่งส่วนใหญ่มาจากทหารนั้น กระผมอยากจะขอเรียนว่า เราได้กำหนดถึงคุณสมบัติของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งวุฒิสมาชิกเอาไว้ในมาตรา ๘๔ นี้แล้วว่า ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘๖ (๖) หรือ (๗) ใน (๖) นั้น

๓๒๖

บอกว่า จะต้องไม่เป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ เพราะฉะนั้นสิ่งที่เพื่อนสมาชิกผู้มีเกียรติของกรมติดอกติดใจนั้นก็คงจะไม่มีปัญหาต่อไปแล้ว สำหรับนายทหารนอกราชการที่ต่ออายุก็ต้องห้ามเหมือนกันครับ แต่งตั้งเป็นวุฒิสมาชิกไม่ได้

นายไกรสร ตันติพงศ์ (เชียงใหม่) : ท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผมได้เรียนถามคณะกรรมการตั้งแต่ตอนเริ่มพิจารณามาตรา ๑๐ แล้วก็ไม่ได้รับคำตอบประเด็นที่ผมถามว่ามีเหตุผลอย่างไร ที่ไปเพิ่มเติมมาตรา ๘๔ ในวรรคแรก ต่อท้ายว่า “ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘๖ (๖) หรือ (๗)” แล้วก็เหตุผลประการใดที่มาแก้ไขข้อความในวรรคสองว่า “จำนวนวุฒิสมาชิกไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบคน” ไม่มีกรรมการท่านหนึ่งท่านใดตอบผมอย่างตรงประเด็น ผมจึงขอใช้สิทธิ์ของผมอภิปรายเพื่อแสดงความคิดเห็นของผมต่อสภานี้ ต่อคณะกรรมการเพื่อจะไปประกอบการพิจารณาร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญขึ้นมาใหม่ ในความคิดเห็นของผมนั้นนะถ้าจะว่ากันจริง ๆ ถ้าจะให้ประเทศชาติเป็นประชาธิปไตย มันก็น่าจะมีแต่ผู้แทนราษฎรเท่านั้น ถ้าพูดถึงประชาธิปไตยที่แท้จริง แต่เมื่อเราอยู่กัน ในสังคมไทยอย่างปัจจุบันนี้ เราไม่สามารถที่จะมีเพียงผู้แทนราษฎรได้ก็จำเป็นต้องมีวุฒิสมาชิก ถ้าในความเห็นของผมอีกว่าถ้าจะมีวุฒิสมาชิกจำเป็นต้องมีทางที่ถูกก็ต้องเลือกตั้งแต่ในภาวะการเมืองของประเทศไทยปัจจุบันเราก็ไม่สามารถมีวุฒิสมาชิกมาจากการเลือกตั้งได้ เพราะฉะนั้นเราจะทำอะไรให้มันตรงตามใจเรา ๑๐๐ เปอร์เซนต์ ถ้ามันทำได้ก็ดีครับ แต่เหตุการณ์ในทางการเมืองนั้นทำไม่ได้ เมื่อทำไม่ได้แล้วเรายังจะมาก่อศัตรูทางการเมืองจนเราทำอะไรไม่ได้ก็เหมือนกับเราไม่มีความจริงใจที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญ ถ้าเรามีความจริงใจอยากจะแก้ไขให้ได้เราจะต้องการพิจารณาว่าเราต้องการ ๑๐๐ แต่ข้อเท็จจริงสถานการณ์ในทางการเมืองปัจจุบันสามารถทำได้ ๒๕ เราก็น่าจะไปยืนยันเอา ๑๐๐ เพราะมิฉะนั้นเราจะไม่ได้ ๒๕ นี่คือความคิดเห็นของผม

อีกประการหนึ่ง ในระบอบประชาธิปไตยคือการรวมชอมของคนส่วนใหญ่ของประเทศการที่จะนำทรัพยากรบุคคลของชาติจากสาขาวิชาชีพต่างๆ มาก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติ นั่นคือประชาธิปไตย ถ้าประชาธิปไตยไม่มีการรวมชอมกัน ประชาธิปไตย

ไม่มีการนำทรัพยากรบุคคลจากสาขาวิชาชีพอื่นแล้ว ผมคิดว่าประชาธิปไตยที่เราพูดก็จะ เป็นแต่เพียงความเพ้อฝัน เริ่มต้นเวลาเราจะแก้ไขรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๙๔ เราก็ ประจัญหน้ากับผู้ที่เรามีความรังเกียจเขาว่าเขาควรจะออกไปถึง ๒๒๕ คน เพราะฉะนั้น การที่บัญญัติเพิ่มเติมในวรรคแรกต่อท้ายในมาตรา ๙๔ “ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๖ (๖) (๗)” โดยส่วนตัวของผม ผมเห็นว่าถูกต้อง แต่ในข้อเท็จจริงแล้วเห็นจะทำ อย่างนั้นไม่ได้ ในเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าคนไทยส่วนใหญ่ยังต้องการใช้บุคคลเหล่านั้น มาเป็นสภากลั่นกรองprüfung และท่านกรรมการท่านก็พูดอยู่แล้วว่า ท่านก็ได้ลดทอน อำนาจของวุฒิสมาชิกแล้ว เพราะฉะนั้นในความเป็นจริงผมเห็นว่าไม่น่าจะต่อ “ไม่มี ลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๖ (๖) หรือ (๗)” ในความเป็นจริง

อีกประการหนึ่ง ท่านบอกวุฒิสมาชิกจะต้องมีจำนวนไม่เกิน ๑๕๐ คนก็บอกว่า เอาหลักอะไรมา ผมก็นั่งฟังพอจะจับประเด็นได้ว่า มาจากหลักประเทศไทยมี ๗๑ จังหวัด จังหวัดละ ๒ คนก็เป็น ๑๔๒ คน แต่เห็นว่าเป็นไปไม่ได้ก็บวกอีก ๘ เป็น ๑๕๐ ผมว่า ความจริงรัฐธรรมนูญเดิมเขามีหลัก คือผู้แทนราษฎรมาจากประชาชน ๑ แสน ๕ หมื่นคน ต่อผู้แทน ๑ คน ๓๐๑ คนก็คือ ๔๕ ล้านคน แต่รัฐธรรมนูญบัญญัติว่า วุฒิมิ ๒ ใน ๓ เมื่อคำนวณเสร็จแล้วเท่ากับประชาชน ๒ แสนต่อวุฒิ ๑ คน ถ้าจะกำหนดให้วุฒิมามาก การเลือกตั้ง ก็น่าจะกำหนดว่า วุฒิสมาชิกมาจากประชาชน ๒ แสนต่อ ๑ คน นั่นคือมี การเลือกตั้ง แต่เมื่อไม่เป็นอย่างนั้นก็น่าจะค่อยตามในจุดเดิมคือ ๒ ใน ๓ ฉะนั้นใน ความรู้สึกส่วนตัวของกระผมถ้าต้องการประชาธิปไตย ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ก็น่าจะทำ แต่เมื่อ มันทำไม่ได้เราก็ต้องเอา ๒๕ ก่อน วิธีจะเอา ๒๕ เราก็ต้องให้คนที่ร่วมพิจารณา ๒๒๕ คน เห็นว่าเราไม่ได้หักหาญน้ำใจเขามากเกินไป เว้นแต่ว่าเราอยากจะทำแล้วเสร็จแล้วมันไม่ สำเร็จ ผมจึงมีความเห็นว่าน่าจะออกเป็นกลาง ๆ กลาง ๆ ของผมนั้นน่าจะคิดว่าวุฒิสมาชิก นี้ในมาตรา ๙๔ อย่าเพิ่งไปแตะต้องเลยในความเห็นของผม ท่านจะพูดอย่างไรก็ตามใจ ผมก็อยู่ในวงการเมือง ต่อสู้กับเผด็จการตั้งแต่รูปแบบจนมาถึงเผด็จการครึ่งใบ ผมขอ เรียนว่า เผด็จการครึ่งใบนั้นไม่ใช่ประชาธิปไตยครึ่งใบ ผมไม่ได้ใช้คำว่า “ประชาธิปไตย ครึ่งใบ” ผมใช้คำว่า “เผด็จการครึ่งใบ” เคยอยู่เผด็จการเต็มใบมาอยู่เผด็จการครึ่งใบก็

๓๒๘

หวังจะได้ประชาธิปไตยครึ่งใบ วิธีที่ดีที่สุดของผม บทเรียนในชีวิตที่ได้รับมาไม่ใช่กลัว
 ยุบสภา เพราะยุบมาไม่รู้กี่ครั้งก็พอ ๆ กับท่านประธานเดี๋ยวนี้ แล้วก็เมื่อยุบมาก็ได้ทุกครั้ง
 เหมือนกัน ท่านประธานยังพลาดพลังเสียทีไปครั้งสองครั้งเวลายุบแต่ท่านไม่ได้เซ็ดไม่ได้
 กลัว แต่อยากจะสู้โดยมีกฎหมาย ผมจึงอยากจะฝากที่ประชุมนี้ว่า เมื่อไม่ได้ ๑๐๐
 เปอร์เซ็นต์ขอเอา ๒๕ เปอร์เซ็นต์ก่อน อย่าเพิ่งด่วนตายแล้วก็สู้ต่อไปให้ได้อีก ๒๕
 เปอร์เซ็นต์แล้วให้ได้อีก ๒๕ เปอร์เซ็นต์ นี่คือความเห็นของผม ต้องขอโทษด้วยถ้าขัด
 แย้งความเห็นคนอื่น

นายธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ (กรรมาธิการ) : ตามที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ
 ว่าไม่มีใครตอบเรื่องจำนวน ๑๕๐ คนนั้น คือความจริงในที่ประชุมกรรมาธิการนี้ก็ถกเถียง
 กัน มีผู้เสนอว่าให้ใช้จังหวัดละ ๒ คน ก็เป็นจำนวน ๑๔๔ คน แล้วมีอีกพวกหนึ่งเสนอว่า
 ให้ใช้กึ่งหนึ่งของสภาผู้แทนราษฎรก็ตามที่ท่านว่าเวลานี้เป็นเผด็จการครึ่งใบนั้น ความ
 จริงไม่ใช่ครึ่งใบครบมันเกือบจะเต็มใบ มัน ๗๕ เปอร์เซ็นต์ครึ่ง เป็นเผด็จการเสีย
 ๖๐-๗๐ เปอร์เซ็นต์นะครึ่ง ไม่ใช่ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ที่นี้จะลดลงให้เหลือครึ่งใบ ตาม
 ที่ท่านว่า ก็เลยรวมชอมกันว่าเอากึ่งหนึ่งก็คือ ๑๕๐ คน แต่ที่นี้จะเขียนว่า “กึ่งหนึ่ง”
 ก็มีปัญหาคือไปในอนาคต เพราะเมื่อมีจำนวนผู้แทนราษฎรเพิ่มมากขึ้นมีประชากรเพิ่ม
 มากขึ้นจำนวนวุฒิสมาชิกก็ต้องขยายขึ้นไปตาม แต่ที่ประชุมลงมติกันว่าจำนวนวุฒิสภา
 นั้นควรจะเป็นจำนวนที่ตายตัว เพราะว่าต่อไปก็มีหน้าที่กลั่นกรองกฎหมายเท่านั้น
 นี่คือนโยบายที่ได้สรุปลงมาเหลือจำนวนที่แน่นอน ๑๕๐ คน

ที่นี้อีกปัญหาหนึ่งว่า ควรจะให้มีการเลือกตั้งหรือไม่ ก็ในเวลาที่มีสภาผู้แทน
 ราษฎรมีการเลือกตั้งกันมาแล้ว ถ้าเลือกตั้งวุฒิสภาเข้าอีก มันก็จะเป็นเรื่องไม่รู้ว่ามีใคร
 จะมีอำนาจมากกว่าใครเป็นเรื่องวุ่นวายกันเข้าไปอีก แล้วในระบอบการปกครองอันมีพระ-
 มหาคษัตริย์เป็นประมุข ไม่สมควรอย่างยิ่งที่จะให้มีวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งเพราะไม่ใช่
 ประเทศอเมริกา ซึ่งมีการเลือกประมุขของประเทศ มีการเลือกตั้งวุฒิสภาได้ อันนี้เป็น
 การให้อำนาจแก่ประมุขของประเทศของเราในการที่จะทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะแต่งตั้ง
 เพื่อมากลั่นกรองกฎหมาย แล้ววุฒิสภานั้นก็ควรจะเป็นคนที่จะเป็นตัวแทนของปวงชน
 ชาวไทยจริง ๆ คือไม่ใช่รักษาผลประโยชน์ของพรรคการเมืองหนึ่งพรรคการเมืองใดเป็น

คนกลาง ๆ ซึ่งจะทำหน้าที่กลั่นกรองแทนประชาชนทั้ง ๔๕ ล้านคน ซึ่งไม่รู้เรื่องว่า พรรคการเมืองนั้นเป็นชนิดใด เพราะฉะนั้นจึงต้องเป็นอย่างนี้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ก็เป็นการพอที่จะลงมติกันได้แล้วครับ ผมก็อยากจะถามว่า จะเอาตามร่างที่กรรมาธิการแก้มานี้ หรือจะมีการแก้ไขตามที่ผู้แปรญัตติกันมาหลายคน ถ้าหากว่าถือตามร่างของกรรมาธิการก็ไม่ต้องถามนะครับว่าจะเอาแปรญัตติอย่างไรกัน ถ้าหากว่าควรจะมีการแก้ไขตามที่ผู้แปรญัตติก็ได้ถามอีกทีหนึ่งว่า จะเอาตามผู้แปรญัตติของใครอีกทีหนึ่งครับ

นายจำลอง ครุฑขุนทด (นครราชสีมา) : ท่านประธานครับ กระผมจำได้ว่าเมื่อกี้ท่านผู้มีเกียรติจากจังหวัดเชียงใหม่ขอเอาตามร่างเดิมด้วย คือขอคงไว้ตามร่างเดิมในรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นจะต้องถามว่า จะเอาตามเดิม หรือจะแก้ไข แล้วแก้ไขอย่างไรก็ว่ากันอีกทีครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณไกรสรให้ถือว่าเอาไว้ตามร่างเดิมนะครับ

นายสมัคร สุนทรเวช (กรรมาธิการ) : กระผมขออนุญาตท่านประธานนิดหนึ่งครับ กลัวว่าจะสับสน คือกำลังนี้ถ้าหากว่าท่านประธานจะถามประเด็นเอาว่าแก้ไขหรือไม่แก้ไขก่อนนี้นะครับ กระผมคิดว่่าก็น่าจะตอบคำถามของท่านอดีตรัฐมนตรีไกรสรไปแล้วนะครับ และถ้าหากว่ามีแก้ไขก็แก้ไขอย่างไร ถ้าไม่เช่นนั้นแล้วมันก็จะสับสนกันใหญ่ คือถ้าถือว่าที่ยกร่างมานี้เป็นตัวที่กรรมาธิการเสนอนะครับ ถ้าถามประเด็นแรกอย่างที่ท่านประธานตั้งไว้กระผมว่าน่าจะถูกนะว่าแก้ไขอย่างนี้หรือไม่ ถ้าหากว่าจะไม่เอาอย่างกรรมาธิการ เอาอย่างที่คงไว้ในร่างเดิมหรือไม่ หรือจะเอาอย่างที่ว่าขอแก้ อย่างนี้ ๆ เอาประเด็นแรกเสียก่อน แล้วต่อไปค่อยว่าถ้ามีการไม่เหมือนกรรมาธิการค่อยว่าไปอย่างอื่น แล้วถ้าไม่มีเหมือนกรรมาธิการจะถามได้ก่อนเลยว่าเอาอย่างร่างเดิมที่รัฐมนตรีไกรสรเสนอหรือไม่ และถ้าไม่เอาอันนี้ เอาอันนี้ใหม่ กระผมว่าถามอย่างนี้จะยุติธรรมครับ

๓๓๐

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าอย่างนั้นก็ต้องถือว่าลงมติ ๒ ครั้ง จะถือตามร่างรัฐธรรมนูญเดิมตามที่คุณไกรสรว่านั่น หรือว่าจะมีการแก้ไข ถ้าแก้ไขก็แก้ตามกรรมวิธีการ และก็แก้ไขตามที่ผู้แปรญัตติเสนอมาอีกครั้งหนึ่ง ต้องลงมติก่อนอีกครั้งหนึ่งครับ จะได้ชัดเข้าครับ

นายสมักร สุนทรเวช (กรรมวิธีการ) : เรามีวิธีนี้ครับ โดยเอากรรมวิธีการเป็นตัวยื่นบอกว่ากรรมวิธีการเสนอนี้เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ถ้าไม่เห็นด้วยกับกรรมวิธีการจะเห็นด้วยอย่างไร ก็ไปว่ากันอีกทีครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าอย่างนั้นก็ได้ครับ ขอมติว่าท่านผู้ใดเห็นด้วยกับกรรมวิธีการที่ร่างมานี้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๕๔ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๙ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เห็นควรตามกรรมวิธีการ ๕๔ ไม่เห็นด้วยมี ๑๙

นายสมักร สุนทรเวช (กรรมวิธีการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สมักร สุนทรเวช อยากกราบเรียนท่านประธานว่า เวลา ๕ โมงครึ่งครับ คือว่าเราก็เห็นอย่างนี้ เรื่องนี้มาพอสมควรอยากจะขอเรียนท่านประธานว่า ถ้าหากว่าวันพรุ่งนี้ท่านประธานจะให้ท่านประธานบุญเท่งท่านเรียกประชุมแล้วขอว่ากันเรื่องนี้โดยเฉพาะทั้งวันนะครับก็คงจะจบลงไปได้ ต้องกันไว้อย่างนี้ด้วยนะครับ ถ้าเผื่อไปใส่ในรายการอื่นประเดี๋ยวก็ไม่ได้พูดกันอีก ถ้าเราเลิกกันตรงนี้ ๕ โมงครึ่งนี้ แล้ววันพรุ่งนี้กันเข้าจรดเย็นเลยคงจะเสร็จครับ กระผมขอเรียนเสนอท่านประธานกรุณาพิจารณาดูหนึ่งครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เราก็อาจจะต่อกันไปได้สักเล็กน้อยเพราะว่าเราประชุมกันวันนี้ก็เพียงราว ๆ ๔ ชั่วโมงกว่า ๆ เท่านั้นถึงแค่นี้ เขาทำ

งานราชการเขาทำงานกัน ๖ ชั่วโมง เราเพิ่มอีกสักเล็กน้อยเถอะครับ ต่อไปครับท่านเลขา ต่อไปอีกเล็กน้อย

นายประยูร โง่นคำ (กาฬสินธุ์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายประยูร โง่นคำ จากจังหวัดกาฬสินธุ์ พรรคประชาธิปัตย์ ความจริงผมก็เคารพความคิดเห็นของท่านกรรมาธิการและท่านประธานด้วยความเคารพอย่างยิ่ง แต่เพื่อว่าจะให้พฤติกรรมในการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเฉพาะวันนี้ ผมคิดว่าหลักการทั้งหมดที่ท่านแก้ไขเปลี่ยนแปลงมาสภาพี้จะเห็นด้วยนะครับ ถ้าเราถามว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เสร็จแล้วก็ร่างนี้ไปสู่รัฐสภา ส่วนจะมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงจุดติดอะไร เพิ่มเติมอะไรไปว่ากันในขั้นนั้นจะดีกว่า ถ้ามาเล่นกันที่ละมาตราก็คล้าย ๆ กับเราเล่นมวยย่อแล้วไปถึงรัฐสภาไปเล่นมวยใหญ่กันอีกที หรือว่าจะเป็นการซ้อมฝีปาก จะเอาอย่างนั้นผมว่าเสียเวลาสภาเรายังมีกฎหมายอีก ระเบียบวาระที่ ๔.๔ ถึง ๑๕ ระเบียบวาระที่ ๕.๕ ถึง ๑๘ ระเบียบวาระที่ ๖.๖ ถึง ๒๐ อะไรทำนองนี้มากมายละครับ เสียเวลาของสภาเพราะฉะนั้นถ้าเราจะเห็นด้วยผมขอความกรุณาท่านประธานได้โปรดเปลี่ยนวิธีใหม่ครับถามสภาพี้เลยว่าเห็นด้วยไหมหลักการนี้ ถ้าเห็นด้วยรับหลักการให้ท่านกรรมาธิการเราเชื่อว่าท่านแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ดียื่นเข้าไป พอไปถึงรัฐสภาแล้วที่นี้เราเห็นว่าอะไรไม่สมควรจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงถ้อยคำหรือหลักเกณฑ์อะไรยื่นสู้กันตรงนั้นว่ากันตรงนั้นครับ ที่เรามาวาสภาอีกครั้งหนึ่งแล้วที่นี้วุฒิสมาชิกเขาไม่อยู่ด้วยจะไปตีกันทำไมครับ เราเอาแค่นี้เราเห็นด้วยครับ ขอให้ท่านถามแล้วจะได้เสร็จตอนนี้ไม่เกิน ๑๐ นาทีครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : คือว่าผมก็เคยพูดมาแล้วว่าเราก็จะต้องไปพูดกันทีหลังอีก เราก็แก้ไขเพราะเขาให้กว้าง ๆ เราจะแก้ไขอย่างไรก็แก้ได้แต่ที่นี้ทางสภาตกลงกันว่าเป็นรายมาตราไปแล้วก็ต้องดำเนินไปตามนี้ แต่ถ้าท่านจะเสนอญัตติใหม่ก็ต้องมีการรับรองกันให้ถูกต้องอะไรต่ออะไร

นายประยูร โง่นคำ (กาฬสินธุ์) : เสนอญัตติที่ผมอภิปรายไปขอผู้รับรองครับใครเห็นด้วยได้โปรดรับรองครับ คงครบละครับ

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

๓๓๒

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อมีผู้เสนอญัตติมานี้ให้พิจารณาเกี่ยวกับว่าลงมติว่าจะรับหลักการและจะดำเนินการตั้งคณะกรรมการหรือจะให้คณะกรรมการทำอะไรต่อไปก็ไว้ลงมติอีกครั้งหนึ่งว่าจะให้ดำเนินการต่อไปอย่างไร ในขั้นนี้ก็ขอมติว่าเราจะไม่พูดกันในมาตรา ต่อ ๆ ไป จะลงมติเพียงว่าต่อไปจะรับหลักการกันหรือไม่ เชิญครับ

นายจรัส พัวช่วย (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม จรัส พัวช่วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ พรรคกิจสังคม ท่านประธานที่เคารพครับ ก่อนที่จะลงมติก่อนผมอยากขอคำปรึกษาที่ประชุมว่า ในการที่ท่านสมาชิกจากกาฬสินธุ์ที่จะเสนอให้รับหลักการในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญนั้น ท่านจะต้องพิจารณาให้ถ่องแท้ก่อนว่า การที่ท่านจะ รวบรวมให้สมาชิกทุกท่านนั้น รับหลักการ แล้วนำเสนอเข้าที่ประชุมรัฐสภาเพื่อที่จะให้ที่ประชุมร่วมกันแก้ไขเป็นรายมาตราไปนั้น ผมคิดว่าถ้าหากถึงขั้นนั้นแล้วความเห็นจะแตกแยกกันออกเป็นหลายกลุ่ม ซึ่งการถกเถียงกันจะไม่มียุติ ดังนั้นเพื่อที่จะให้เป็นความคิดเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เรานั้นต้องการประชาธิปไตยเราต้องการความคิดเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๓๐๑ คน เป็นความคิดเห็นอันหนึ่งอันเดียวกันก่อน แล้วจะนำความคิดเห็นนี้ไปต่อสู้กับความคิดของวุฒิสมาชิก ดังนั้นก็หน้าที่จะต้องปรับความเข้าใจกันก่อน ผมจึงไม่เห็นด้วยที่จะไปรับหลักการ จึงสมควรที่จะพิจารณาเป็นรายมาตรา อย่างที่ท่านกรรมการ ผมขอกราบเรียนครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมจะขอมติครับ เพราะเขาเสนอญัตติมาแล้ว คือว่าจะขอมติอย่างนี้ครับ ถ้าหากว่าจะคงพิจารณาเป็นรายมาตราต่อไปก็ไม่เห็นด้วยกับที่คุณประยูรเสนอ ถ้าเห็นด้วยกับที่คุณประยูรเสนอว่าเราไม่อภิปรายกันต่อไปแล้วมาพิจารณากันในเรื่องที่ควรจะรับหลักการที่คณะกรรมการวางหลักการมานี้แล้วก็พูดกันในชั้นกรรมการไปแปรญัตติก่อนอะไรต่อไปอีก

นายสมัคร์ สุนทรเวช (กรรมการ) : ก่อนที่ท่านประธานจะเรียกมติ กระผมอยากจะเรียนปรึกษาเพื่อนสมาชิกทั้งสภาว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญครับ ที่เรายอมมาทะเลาะกันเสียเองก่อนนี้นะครับ เพื่อที่ว่าเมื่อเราถือหลักว่าข้างมากเอาอย่างนี้ แล้วเราจะเอาด้วย

กันนี่คือหนทางที่จะแก้ได้ แต่ว่าถ้าเล่นอีกจุดหนึ่งอย่างที่ว่าก็เร็วดีเหมือนกันนะครับ แต่
 นี่แหละเป็นหนทางที่จะแก้ไม่ได้ เพราะว่าถ้าขึ้นไปแล้วนี่นะครับ สมาชิกสภาเองนี่แหละ
 ครับจะไปแสดงความเห็นแตกแยกกันให้ในรัฐสภาเขาเห็น หมายความว่าให้วุฒิสมาชิกเห็น
 เพราะฉะนั้นอันนี้กระผมก็อยากให้เพื่อน สมาชิกใคร่ครวญให้ดีว่าถ้าเราจะยอมทะเลาะกันที่
 ละประเด็น และเรายอมรับเสียงข้างมากกว่า ข้างมากเราเอาอย่างนี้ เราก็ต้องยอมไป แล้ว
 เมื่อไปสู่ครั้งนั้นแม้จะไม่เห็นด้วยก็ควรจะใช้สิทธิ์เล็กน้อยเพียงว่าถ้าเป็นประเด็นสำคัญจริงๆ
 ก็ขอไปแปรญัตติเอาในเวลาพิจารณากฎหมายในรัฐสภา แต่ว่าถ้าหากว่าเราจะทำอย่างนี้
 นั้น กระผมว่าเท่ากับเปิดช่องแก้ไม่ได้เด็ดขาดครับ เพราะความเห็นที่ขัดแย้งกันนี้ลองได้
 ขึ้นไปบนนั้น ในทางโน้นเขาเห็นฝ่าย ๒๒๕ คนเขาเห็นว่าเราไม่ได้สมควรสมานสามัคคีกัน
 ที่จะแก้ เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าถ้าเราจําหนักกันด้วยคมเหตุคมผลในสภานี้ แล้วเรายอม
 รับว่าถ้าข้างมากเอาอย่างนี้ เราก็รักษาเกียรติยศของสภาผู้แทนราษฎร คือเอาอย่างนี้ก็เอา
 กัน แม้ว่าเราจะเห็นอย่างนี้ แต่ว่าเมื่อเราแพ้มติเขาแล้วก็ต้องเห็นตามเสียงข้างมาก กระผม
 ว่าเรื่องนี้ละก็จะมีทางสำเร็จมากกว่า กระผมอยากจะทบทวนความเห็นของท่านรัฐมนตรี
 ไกรสรเมื่อเข้าสัปดาห์ที่แล้วครับว่า กรณีที่ว่าต้องการ ๑๐๐ เอาทั้ง ๑๐๐ ไม่ได้ ทำไมไม่คิด
 เอาแค่ ๒๕ กระผมก็ยังฟัง ๒ รอบที่ท่านพูดนะครับก็ยังฟังไม่ค่อยถนัด กระผมอยากเรียน
 ว่า ๒๕ จุดนี้มันเป็นการบอกผ่านนิดหน่อย จริง ๆ ของกระผมนี้กระผมคิดว่าถ้าแก้ได้
 จุดเดียว คือยกเลิกบทเฉพาะกาลให้กฎหมายพรรคการเมืองมีผลใช้บังคับกระผมก็พอใจแล้ว
 ได้สัก ๑ เท่านั้นเองก็พอใจแล้วถ้าช่วยกันแก้ ๒๐๔ นี้ได้ ที่นี้ก็ปรากฏว่าถ้าหากว่ามันไป
 ได้เท่าไหนเราก็เอาเท่านั้น แต่ว่าถ้าเราจะรำคาญการพุดจาเถียงกันอย่างนี้นะครับ กระผม
 ถึงได้บอกว่าคุณน่าจะมีอารมณ์เสียเบื้องต้น แล้วขอใช้วันหยุดทั้งวันทำเสียให้จบแล้วเมื่อ
 อภิปรายแล้วตอนนี้จะได้ดูใจกันว่าเรารู้จักระบอบที่ว่าเมื่อแพ้แล้วยอมแพ้เห็นแก่เสียงข้าง
 มากกันอย่างไรหรือไม่ แต่ถ้าเราจะเอาสะดวกกันตรงนี้นะครับ เร็วตรงนี้ จะยื่นเข้าไปปั๊บ
 พอขึ้นอภิปรายละก็ผมว่าแก้กัน ๓ เดือนก็ไม่จบ แล้วจะทะเลาะกันกลางรัฐสภาให้ผู้คน
 เห็นว่า ไ้พวกเขาเลือกตั้งมันก็เท่านั้นแหละ มันไม่ได้ดีกว่าไ้พวกเขาแต่งตั้งเท่าไรเลย เพราะ

๓๓๔

ฉะนั้นกระผมยังอยากว่าก่อนจะลงคะแนนกัน เดี่ยวท่านประธานเรียกก็ได้ เรียกโหวต
ได้นะครับ แต่ขอออกความเห็นกันไว้เสียก่อนว่าเรามีช่องทางที่จะเลือกแล้วกรุณาใคร่
ครวญให้ดีครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ที่นี้ผมขอถามมติครับ ท่าน
ผู้ใดเห็นควรจะงดการอภิปรายอย่างแบบที่คุณประยูรเสนอ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๙ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นควรอภิปรายกัน
เป็นรายมาตราตามเดิม โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๖๓ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : แบบคุณประยูรเสนอมิ ๑๙
ให้อภิปรายกันตามเดิมมี ๖๓ ครั้ง ก็เป็นเวลาสมควรแล้ว ผมขอเลิกการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๔๐ นาฬิกา

ผู้จตุรายนงานการประชุม

สุชาดา ภมระราคา	วัฒน์ อุดมภักดี
สติมา คุ่มมงคล	รุจิรา เมล็ดแดง
ประไพศรี แดงอินทวัฒน์	ภูษชงค์ เอกบุตร
กรรณา พิมพ์สุวรรณ	อรสา เจียมเจริญ
สมชาย ดาวอุดม	นนทลี จำปีคง
บุษราคัม สกลวาริ	สมศรี ใจอ่อนนุ่ม
ปราณี เอกรัตนากุล	ชนิกา ศรีสมวงษ์
อาภรณ์ พงษ์นาค	สุดคะนิง ดิษยาธิคม
เปรมจิต บุญหล่อ	อนงค์ ไต่ระดับ
สรัญญา จันทรเรีย	อุทุมพร แก้วสถิตย์
บังอร แก่นกุล	พัชนี คล้ายสุวรรณ
บุญพา พักรักษา	รัชณี ชันธิโชติ
สุภาภรณ์ มาลัยทัต	กัลยา พิมพ์เสน
สุจิตรา ทองมา	พรรณบุบผา วิไลวงษ์
เยาวเรศ นवलสกุล	ทิพรัตน์ สาดประดับ
ประเสริฐ ปั้นสิน	อัมพา กันทิโกวิทย์
กฤษณา มิ่งสุวรรณ	สัมฤทธิ์ คงเลิศ
พัชรี ไชคำพา	ประภา อั่นองอาจ
ชลอลักษณ์ ธรรมผล	

คณะกรรมการการตรวจรายงานการประชุม

นายถวิล จันท์ประสงค์

นายประสงค์ วงษ์สุนทร

ร้อยเอก ชะโลม รัตนเสถียร

นายณรงค์ บุญสิทธิ์

นายเอนก ทับสุวรรณ

นายเชิดชัย เพชรพันธ์

นายบัญญัติ วงษ์ประยูร

นายสำรवल มหิทธิบุรินทร์

นายฤทธิ์ อินทนนท์

นายบัวพรม ธีรภักทยานพันธ์ุ

ตรวจแล้ว วันที่ ๖ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๔

สภารับรองในคราวประชุม

ครั้งที่ ๑/๒๕๒๔ (วิสามัญ สมัยที่สอง)

วันที่ ๑๗ ธ.ค. ๒๔

บุญเท่ง ทองสวัสดิ์

ประธานสภาผู้แทนราษฎร